www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 27 / Sayı: 1365 HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE 30 EKİM – 5 KASIM 2026

"Kadıköy Cumhuriyet'in kalesidir"

Kadıköy Belediyesi'nin "Gücümüz Cumhuriyet" temasıyla düzenlediği Cumhuriyet Yürüyüşü'ne yüz binlerce kişi katıldı. Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, "Kadıköy'de Cumhuriyet caddelerde, sokaklarda, parklarda, okullarda, meydanlarda, sanatta yaşar" derken YENİ Parti Genel Başkanı Özgür Özel, Kadıköy'ü "Cumhuriyet'in kalesi" olarak nitelendirdi ● Sayfa 8'de

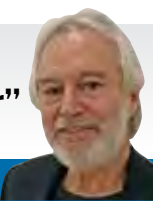
İnsan kendini bilebilir mi?

BEGÜM KAKI 7'DE

Eylül'de Gel'di, Ekim'de gitti

MURAT BEŞER 11'DE

Kadıköy'ün orta yerindeki "mücevher"

İZEL ROZENTAL 16'DA

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar – 389

MARI O VARGAS LLOSA 5'TE

Hasanpaşa'da iki merkez hizmete açıldı

İBB, Kadıköy'de yaş alan yurttaşların sosyal yaşama katılımını destekleyecek Yaş Alanlar Merkezi ile sahipsiz hayvanların muayene, tedavi ve rehabilitasyon ihtiyaçlarını karşılayacak Merver Ansel Sahipsiz Hayvan Tedavi Merkezi'ni hizmete açtı ● Sayfa 2'de

Yelkenler *Cumhuriyet için açıldı*

Kadıköy Belediyesi ve Türkiye Yelken Federasyonu iş birliğiyle düzenlenen 4. Kadıköy Cumhuriyet Kupası Yelken Yarışları başladı. Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, "Bu yarış sadece bir spor etkinliği değil; birlik, beraberlik ve Cumhuriyetimizin özgürlük değerlerini birlikte yaşatan büyük bir organizasyon" dedi ● Sayfa 9'da

Kadıköy'de 6 yapı için acil tahliye

» Zühtüpaşa, Eğitim ve Rasimpaşa mahallelerinde can ve mal güvenliği açısından risk taşıdığı belirlenen 6 yapıda tahliye ve yıkım süreci başlatıldı. Kadıköy Belediyesi, binalarını boşaltan ihtiyaç sahiplerine geçici konaklama desteği sağlayacak ● Sayfa 13'te

Sosyal medyada yaş sınırı uygulaması başlıyor

15 yaşını doldurmamış çocuklara sosyal medya yasağı 1 Kasım itibarıyla başlıyor. Dijital platformların sorumluluklarından ebeveyn denetimine ve yaş doğrulama sistemine kadar yeni dönemin öne çıkan başlıklarını derledik ● Sayfa 14'te

Hem Meclis'i açtılar hem bayramı kutladılar

Kadıköy Belediyesi Çocuk Meclisi, 2026–2028 çalışma dönemine heyecanla başladı. Kent yönetimine fikirleri ve hayalleriyle katılan çocuklar, ilk oturumda hem yeni dönem beklentilerini dile getirdi hem de 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı coşkusunu paylaştı ● Sayfa 2'de

10 ilde ortak çağrı: Sansüre hayır!

» Basın meslek örgütleri; gazetecilere yönelik tutuklamalara, medya kuruluşlarına atanan kayyımlara ve erişim engellerine karşı Türkiye genelinde sokaktaydı. 10 ilde eş zamanlı düzenlenen eylemlerin İstanbul'daki adresi Kadıköy oldu ● Sayfa 3'te

Yaş Alanlar Merkezi ile Hayvan Tedavi Merkezi açıldı

İBB'nin Hasanpaşa Mahallesi'nde yapımını tamamladığı Kadıköy Yaş Alanlar Merkezi ile Türkiye'nin ilk kadın veteriner hekiminin adını taşıyan Merver Ansel Sahipsiz Hayvan Tedavi Merkezi düzenlenen törenle açıldı

● **Erhan DEMİRTAŞ**

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin hayata geçirdiği Kadıköy Yaş Alanlar Merkezi ile Merver Ansel Sahipsiz Hayvan Tedavi Merkezi 24 Ekim Cumartesi düzenlenen törenle hizmete açıldı. Açılış törenine İBB Başkanvekili Nuri Aslan, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, Yeni Parti İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş, İBB ve Kadıköy Belediyesi Meclis üyeleri, muhtarlar ve çok sayıda Kadıköylü katıldı. Mehmet Hattat ve ailesinin bağışıyla hayata geçirilen Kadıköy Yaş Alanlar Merkezi, Hasanpaşa Mahallesi'nde 65 yaş ve üzerindeki yurttaşların sosyal yaşama katılımını desteklemek amacıyla hizmet verecek. Merkezde spor, müzik ve sanat etkinliklerinin yanı sıra çeşitli atölyeler düzenlenecek, psikolojik destek birimi de hizmet verecek. Hasanpaşa Mahalle Muhtarlığı da aynı binada faaliyet gösterecek.Kadıköy Yaş Alanlar Merkezi'nin yanında Türkiye'nin ilk kadın veteriner hekimi Merver Ansel'in adını taşıyan Sahipsiz Hayvan Tedavi Merkezi yer alıyor. Merkezde sahipsiz hayvanlara sağlık, kısırlaştırma ve rehabilitasyon hizmetleri sunulacak.

"YENİ BİR BİNA AÇMAKTAN DAHA FAZLASI"

Törende açılış konuşmasını yapan Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, iki merkezin de kent yaşamı açısından taşıdığı öneme dikkat çekti. Kösedağı, "Aslında yaptığımız, yeni bir bina açmaktan daha fazlası. İstanbul Büyükşehir Belediyemiz tarafından hayata geçirilen Kadıköy Yaş Alanlar Merkezi, 65 yaş ve üzerindeki komşularımızı bir araya getirerek; sanatla, müzikle, kitapla ve farklı atölyelerle yaşamın içinde tutacak. Kadıköy Belediyesi olarak biz de yaş alan komşularımızın kent yaşamına katıldığı, kendisini yalnız hissetmediği ve deneyimini yeni kuşaklarla paylaşabildiği bir Kadıköy için çalışmaya devam edeceğiz. Çünkü hayatın her yaşı güzel." dedi.

Kösedağı, konuşmasında Merver Ansel Sahipsiz Hayvan Tedavi Merkezi'nin de kent yaşamı açısından taşıdığı öneme değinerek, "Diğer yandan biliyoruz ki bir kentin nasıl bir yer olduğunu, yalnızca insanlarına sunduğu imkanlar değil; kendisini koruyamayan canlılara nasıl davrandığı da gösterir. Sokaklar, parklar, mahalleler; insanlarla birlikte kedilerin, köpeklerin, kuşların da yaşam alanı. Onların sağlıklı ve güvenli bir hayat sürmesi ise bir iyilik meselesi değil, bir hak meselesidir. Bugün açılışını yapacağımız Merver Ansel Sahipsiz Hayvan Tedavi Merkezi de bu anlayışın somut bir örneği. Burada hayvan sağlığı ve rehabilitasyonu alanında kapsamlı bir sağlık hizmeti verilecek." diye konuştu.

İki merkezin İBB ile Kadıköy Belediyesi arasındaki iş birliğinin de bir parçası olduğunu belirten Kösedağı, "İstanbul gibi büyük bir kentte sahipsiz hayvanların yaşam hakkını korumak, kurumların birbirinden ayrı hareket ederek başarabileceği bir iş değil. Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyelerinin, meslek odalarının, veteriner hekimlerin, gönüllülerin ve kentlilerin birlikte hareket etmesi gerekiyor. Çünkü bizim vazgeçemeyeceğimiz bir ilkemiz var: Yaşam hakkı. İki merkezin de komşularımıza, tüm can dostlarımıza ve kentimize hayırlı olmasını diliyorum." dedi.

"BU BİZİM SORUMLULUĞUMUZ"

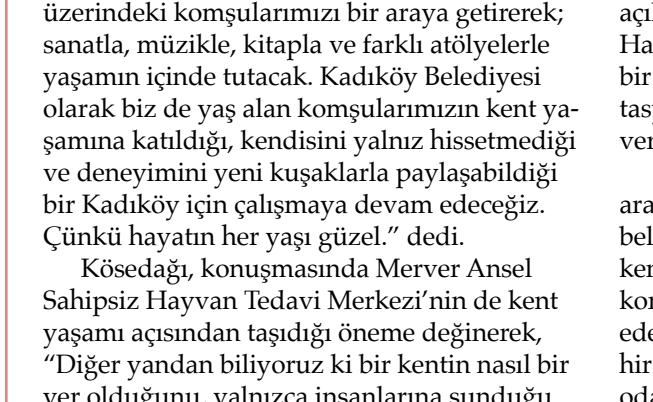
İBB Başkanvekili Nuri Aslan da konuşmasında Kadıköy Yaş Alanlar Merkezi'nin yaş alan yurttaşların sosyal yaşamına katkısına değindi. Aslan, merkezin yaşlılar için yeni bir buluşma ve paylaşım alanı olacağını belirtti.

Aslan, "Hiçbir yaşlı annemiz, babamız, abimiz, ablamız artık kendini yalnız hissedemez. Kadıköy Yaş Alanlar Merkezimizi de bunun için hazırladık. Merkezimiz yaşamını kendi evinde sürdüren büyüklerimiz için yeni bir buluşma ve paylaşım noktası olacak. Burada spor yapabilecekler, müzikle, sanatla ilgilenebilecekler, çeşitli atölyelere katılabilecekler. Sevinçlerini ve üzüntülerini burada paylaşacaklar. Amacımız bu ülkeye emek veren, Türkiye'yi bugünlere getiren büyüklerimizin yanında olmak. Bu bizim görevimiz, insani ve vicdani sorumluluğumuzdur." diye konuştu.

Merver Ansel Sahipsiz Hayvan Tedavi Merkezi'nde muayene, tedavi ve kısırlaştırma işlemlerinin yapılacağını söyleyen Aslan, "Merver Ansel, Türkiye'nin ilk kadın veteriner hekimi, Cumhuriyetimizin yetiştirdiği öncü kadınlardan biri. Onun adını burada yaşatmak bizim için çok kıymetli. Cumhuriyetin veteriner kadınına sahip çıkmak tabii ki bize yakışır. Bu hayvan hastanemizde hayvanlarımızın muayene, tedavi ve kısırlaştırma işlemlerini gerçekleştireceğiz. Biz İstanbul'un merhametini, iyiliğini büyütmeye devam edeceğiz." dedi.

Aslan, Haldun Taner Sahnesi'ni yeniden sanatseverlerle buluşturmak için çalıştıklarını ve Kadıköy Meydanı'nda düzenleme çalışmalarının sürdüğünü belirtti. Ulaşım yatırımları hakkında da bilgi veren Aslan, Ümraniye-Ataşehir-Göztepe metro hattının 19 Aralık'ta açılacağını söyledi.

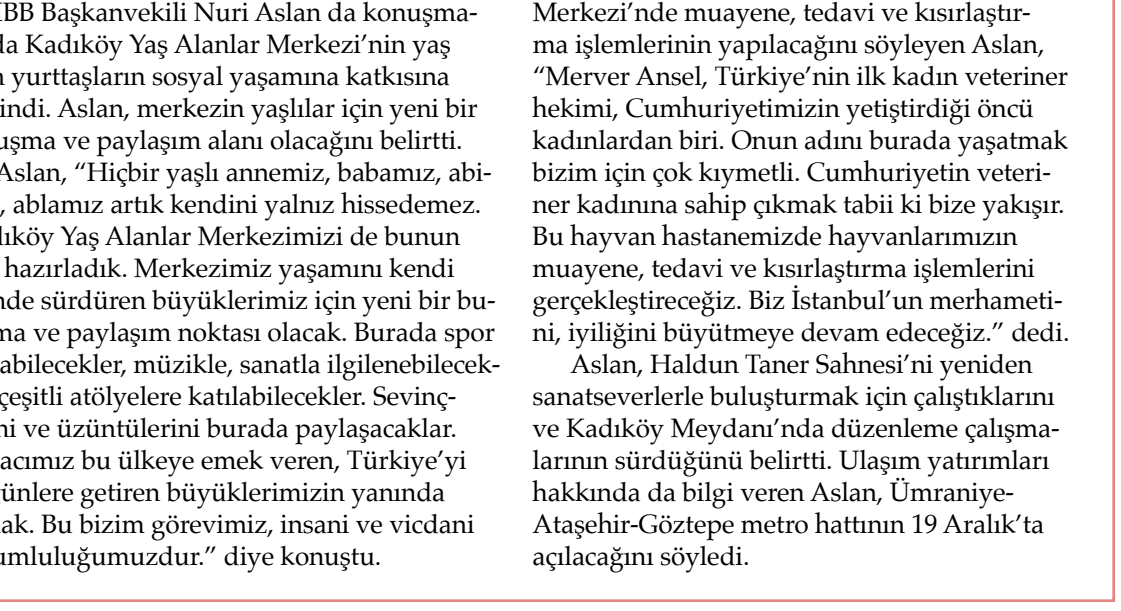
Çocuk Meclisi'nde yeni dönem heyecanı

Kadıköy Belediyesi Çocuk Meclisi, yeni döneme merhaba dedi. Çocuklar, beklentilerini dile getirirken 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı coşkusunu da yaşadı

● **Seyhan KALKAN VAYİÇ**

Kadıköy Belediyesi Çocuk Meclisi, 25 Ekim Pazar günü Kadıköy Belediyesi Kozyatağı Meclis Binası'nda toplanarak 2026-2028 döneminin açılışını yaptı. Çocuk Meclisi üyeleri ve ailelerinin katıldığı toplantıda, Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Sevnur Yıldırım Doğan ile Kadıköy Belediyesi meclis üyeleri de yer alarak çocukların heyecanına ortak oldu. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan oturumda, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nın coşkusu da yaşandı. Yeni dönemin açılış konuşmalarını Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Sevnur Yıldırım Doğan, Çocuk Meclisi Başkanı Ayşe Bigem Bucak ve başkan vekili Sarp Saltan yaptı.

"YENİ DÖNEMİN MUTLULUĞUNU YAŞIYORUZ"

Kadıköy Belediyesi olarak çocukların kendilerini ve yaşadıkları kenti ilgilendiren konularda söz sahibi olmalarını, düşüncelerini özgürce ifade etmelerini ve karar alma süreçlerinde yer almalarını önemsediklerini ifade eden Başkan Yardımcısı Sevnur Yıldırım Doğan, meclisin yeni döneme başlamasından mutluluk duyduklarını dile getirdi ve şöyle devam etti: "Çocuk Meclisi çalışmalarında çocukların kendi gündemlerini oluşturabilecekleri, fikirlerini paylaşabilecekleri ve ortak çözüm önerileri geliştirebilecekleri bir ortam sağlamayı hedefliyoruz. Yeni dönemde de farklı düşüncelerin özgürce paylaşılabildiği, her çocuğun kendini değerli hissettiği bir çalışma ortamını sürdürmek istiyoruz. 2024-2026 döneminde emek veren tüm üyelerimize teşekkür ediyor, yeni dönemde çalışmalarını sürdürecek çocuklarımıza başarılar diliyoruz. Çocukların fikirleriyle zenginleşen, hayalleriyle gelişen ve katkılarıyla dönüşen bir Kadıköy için çalışmaya devam edeceğiz."

"HAYALLERİMİZ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİMİZ VAR"

Çocuk Meclisi Başkanı Ayşe Bigem Bucak, yeni dönemin önemine değinerek şunları söyledi: "Burada yeni bir döneme başlamak için değil, başardığımızı ve başarabileceğimizi bir kez daha göstermek için toplandık. Bizim de fikirlerimiz, hayallerimiz ve çözüm önerilerimiz var. Bazen bir parkın daha güvenli olmasını istiyoruz. Bazen sokaklarımızın rengârenk olmasını, bazen de hiçbir çocuğun kendini yalnız, dışlanmış ya da duyulmamış hissetmemesini istiyoruz. Biz bütün bunları yalnızca konuşmakla kalmıyor, hayata geçirmek için de çalışıyoruz. Yeni dönemde daha çok çalışmaya, daha çok üretmeye, daha çok arkadaşımıza ulaşmaya ve güzel fikirlerimizi gerçek projelere dönüştürmeye hazırız."

"HARİKA BİR MECLİS"

Çocuk Meclisi Başkan Vekili Sarp Saltan da meclisin çocuklar için önemini vurgulayarak şöyle konuştu: "Kadıköy Belediyesi Çocuk Meclisi, çocukların kendi fikirlerini ortaya koyabildikleri, herkesin eşit olduğu ve her buluşmada farklı deneyimler yaşadıkları harika bir meclistir. Meclisin etkinlikleri çok zevkliydi. Bana çok güzel ve heyecan verici deneyimler yaşattı. Kadıköylü çocukların katılımını sağlamak amacıyla bir araya gelen bu güzel mecliste emeği geçen herkese, başta Kadıköy Belediye Başkanı olmak üzere tüm öğretmenlerimize çok teşekkür ederiz."

Konuşmaların ardından çocuklar söz alarak yeni dönemden beklediklerini paylaştı. Meclis oturumu, Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Sevnur Yıldırım Doğan ile Kadıköy Belediyesi meclis üyelerinin 2024-2026 yılında meclis çatısı altında çalışarak emek veren çocuklara teşekkür belgesi vermesiyle sona erdi.

Gazetecilerden sansüre karşı ortak ses

Basın meslek örgütleri, gazetecilere yönelik baskı ve sansür uygulamalarına karşı 10 ilde eylem düzenledi. Kadıköy'de bir araya gelen gazeteciler, Boğa Heykeli'nden İskele Meydanı'na yürüdü

● **Hülya ARSLAN**

Türkiye'nin farklı kentlerinde gazeteciler, basın özgürlüğüne yönelik müdahaleleri protesto etmek için bir araya geldi. Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS), Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC), Basın Konseyi, Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD), DİSK Basın-İş ve çok sayıda basın meslek örgütünün çağrısıyla 24 Ekim Cumartesi günü 10 ilde eş zamanlı eylemler düzenlendi. Gazetecilerin tutuklanması, medya kuruluşlarına kayyım atanması, haber sitelerine ve sosyal medya hesaplarına getirilen erişim engelleri protesto edildi. TELE 1'e kayyım atanmasının birinci yılında düzenlenen eylemlerin İstanbul'daki adresi Kadıköy oldu.

Boğa Heykeli önünde toplanan gazeteciler, "Sansüre hayır, habere özgürlük" pankartıyla İskele Meydanı'na yürüdü. Yürüyüşe TGS Başkanı Gökhan Durmuş, TGS Genel Sekreteri Sibel Güneş, Basın Konseyi Başkanı Pınar Türenç, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, siyasi parti temsilcileri ve yurttaşlar katıldı. Yürüyüş boyunca "Özgür basın susturulamaz", "Yaşasın basın dayanışması" ve "Baskılar bizi yıldıramaz" sloganları atıldı. Tutuklu gazetecilerin isimleri okunarak serbest bırakılmaları istendi.

"ARTIK YETER, NEFES ALAMIYORUZ"

Yürüyüşün ardından İskele Meydanı'nda basın meslek örgütleri adına ortak basın açıklamasını TGS Başkanı Gökhan Durmuş okudu. "Artık Yeter! Nefes Alamıyoruz!" başlıklı metinde, gazetecilerin tutuklama, sansür, işsizlik ve ekonomik güvencesizlikle karşı karşıya olduğu belirtilerek "Bizler, halkın haber alma hakkını savunan, gerçeğin peşinde koşan gazetecileri temsil eden basın meslek örgütleri olarak ilan ediyoruz: Artık yeter! Nefes alamıyoruz!" denildi.

Gazetecilerin yaptıkları haberler nedeniyle hedef alındığına dikkat çekilerek kamu kaynaklarının kullanımını araştırmanın, yolsuzluk iddialarını haberleştirmenin ve toplumsal sorunları görünür kılmanın gazeteciliğin temel görevleri arasında olduğu ifade edildi. Basın özgürlüğüne yönelik müdahalelerin toplumun haber alma hakkını da engellediği belirtildi.

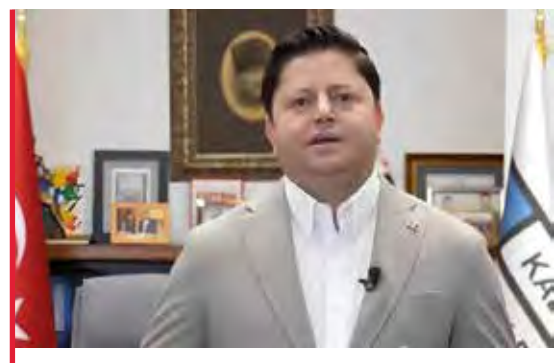
MEDYA KURULUŞLARINA YÖNELİK BASKILAR

Medya kuruluşlarına yönelik kayyım uygulamaları ve erişim engelleri de protesto edildi. Flash Haber TV, Ekotürk TV, Habertürk grubu ve TELE 1'e yönelik kayyım uygulamaları eleştirilirken T24, JINNEWS, Mezopotamya Haber Ajansı ve KAOS GL gibi haber sitelerine getirilen erişim engellerine dikkat çekildi. Kısa Dalga, SolHaber, Yeni Yaşam Gazetesi ve Bianet'in de aralarında bulunduğu medya kuruluşlarının sosyal medya hesaplarına yönelik erişim engelleri hatırlatıldı. Ekonomik baskılar nedeniyle bazı medya kuruluşlarının yayın hayatına son vermek zorunda kaldığı, gazetecilerin ise işsizlik ve güvencesiz çalışma koşullarıyla karşı karşıya olduğu ifade edildi.

"ÖZGÜR BASIN YOKSA ÖZGÜR TOPLUM YOKTUR"

Basın özgürlüğünün yalnızca gazetecilerin değil, toplumun bütün kesimlerinin sorunu olduğuna dikkat çekilerek farklı görüşlere sahip gazetecilerin de haber yapma hakkının korunması gerektiği belirtildi. Gazetecilerin siyasi iktidarın ya da sermayenin değil, halkın çıkarlarını gözeterek görev yapması gerektiği vurgulandı.

Tutuklu gazetecilerin serbest bırakılması, medya kuruluşlarına kayyım atanmasına son verilmesi, hukuka aykırı erişim engellerinin kaldırılması ve kamu reklamları ile ilanlarının adil dağıtılması talep edildi. Basın meslek örgütleri, "Basın özgür değilse toplum habere ulaşamaz. Özgür basın yoksa özgür toplum yoktur!" sözleriyle yurttaşları dayanışmaya çağırdı.

Kadıköy Belediye Başkanı Kösedağı YENİ Parti'ye katıldı

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, siyasi yolculuğuna YENİ Parti'de devam edeceğini açıkladı. Kösedağı, kararı 36 belediye meclis üyesinden 30'uyla birlikte aldıklarını belirtti

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, siyasi yaşamında yeni bir döneme girdiğini açıkladı. Sosyal medya hesabından yayımladığı video ile kamuoyuna seslenen Kösedağı, 23 yıllık CHP üyeliğini sonlandırarak yoluna YENİ Parti çatısı altında devam edeceğini duyurdu. Açıklamasında geçen ay kesin ihraç istemiyle CHP Disiplin Kurulu'na sevk edildiğini hatırlatan Kösedağı, bu süreçte Kadıköylülerle ve ilçe sakinleriyle sürekli temas halinde olduğunu belirtti. Mahalle ziyaretlerinde yurttaşların görüş ve önerilerini dinlediğini ifade eden Kösedağı, siyasi kararını bu istişareler doğrultusunda şekillendirdiğini vurguladı. Kösedağı, açıklamasında şu ifadeleri kullandı: "Değerli Kadıköylüler, biliyorsunuz, geçen ay 23 yıldır mensubu olduğum Cumhuriyet Halk Partisi tarafından kesin ihraç istemiyle disiplin kuruluna sevk edildim. Geçen bir aylık süre zarfında sahada sizlerden aldığım geri dönüşler benim için çok kıymetli oldu. Her mahalleye gittiğimde, her sokağa girdiğimde sizlerle konuştum, sizleri dinledim. Bu bir aylık sürenin ardından artık sizlerle beraber bir karar verdim. Bundan sonraki siyasi yolculuğuma, Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel liderliğinde YENİ Parti saflarına katılarak devam edeceğimi sizlere bildirmek isterim. 36 meclis üyemizin 30'uyla beraber bu kararı aldık. Artık sizlerle Kadıköyümüz için hep beraber çalışmaya YENİ Parti çatısı altında devam edeceğiz. Hepimizin yolu açık olsun."

"Yarısı Bizden" kararı Resmi Gazete'de

İstanbul'da riskli yapıların dönüştürülmesini teşvik etmek amacıyla uygulanan Yarısı Bizden kampanyasının süresi, Resmî Gazete'de yayımlanan kararla 31 Aralık 2027'ye kadar uzatıldı

22 Şubat 2024'te yürürlüğe giren Yarısı Bizden kampanyasının süresi, Cumhurbaşkanı kararıyla bir yıl daha uzatıldı. Kentsel Dönüşüm Başkanlığı'nın internet sitesinde yer alan bilgilere göre, İstanbul genelinde 435 bin 683 bağımsız bölüm dönüşüm kapsamına alınırken, 108 bin 881 bağımsız bölümün dönüşümü tamamlandı.

Yıl sonu için belirlenen 500 bin konut dönüşümü hedefine yönelik çalışmalar sürerken, kampanya süresinin uzatılmasıyla başvuru ve onay süreçlerindeki hareketliliğin artması bekleniyor.

Yarısı Bizden kampanyası kapsamında vatandaşlara evlerini yeniden inşa ettirmeleri için 875 bin lira hibe, 875 bin lira kredi ve 125 bin lira tahliye desteği olmak üzere toplam 1 milyon 875 bin lira destek sağlanıyor. Hak sahiplerinin bir dükkânı veya iş yeri için 437 bin 500 lira hibe, 437 bin 500 lira kredi ve 125 bin lira taşınma desteği veriliyor. Hak sahipleri, diğer her bir iş yeri için de 875 bin lira kredi desteğinden yararlanabiliyor.

Alan bazlı, site benzeri büyük dönüşümlerde ise inşaatı TOKİ veya Emlak Konut üstleniyor. Bu modelde her hak sahibi için 875 bin lira hibe ve 125 bin lira taşınma desteği sağlanıyor. Hibe tutarı bina maliyetinden düşülürken kalan borç, uzun vadeli ödeme koşullarıyla taksitlendiriliyor. Kampanya kapsamında sağlanan kredilerin geri ödemeleri, yapı ruhsatının alınmasından iki yıl sonra başlıyor ve 10 yıla kadar vade uygulanıyor. Ödemelerin başladığı ilk yıl faiz alınmayan kredilerde, sonraki yıllarda borç tutarı TÜFE oranının yarısı kadar güncelleniyor.

Tarihi Mirasıyla Kadıköy

TESAK ve Tarih Vakfı iş birliğiyle düzenlenen Kadıköy Kent ve Tarih Söyleşileri'nin ikinci buluşmasında Doç. Dr. Hasan Sercan Sağlam, Kadıköy'ün görünür ve kayıp mirasını anlattı

● Deniz Şimal TAŞAN

TESAK ve Tarih Vakfı iş birliğiyle düzenlenen Kadıköy Kent ve Tarih Söyleşileri serisinin ikinci buluşması, 22 Ekim Perşembe akşamı gerçekleştirildi. Doç. Dr. Hasan Sercan Sağlam'ın konuşmacı, Doç. Dr. T. Gül Köksal'ın moderatör olduğu "Kadıköy'ün Kayıp ve Görünür Mirası: Haydarpaşa'dan Ayrılık Çeşmesi'ne" başlıklı söyleşide, Kadıköy'ün tarihî mirası ele alındı. Söyleşide Kalkedon'dan Haydarpaşa Garı'na, Ayrılık Çeşmesi'nden Kadıköy'ün hamamlarına kadar ilçenin birçok noktasında bulunan tarihî yapılar ve mekânlar konuşuldu.

KÖRLER ŞEHRİ VE BALIK

Tarihin babası olarak bilinen Bodrumlu tarihçi Herodot'un Kadıköy hakkında bilgiler verdiğini söyleyen Sağlam, "Körler şehri Kalkedon/Kadıköy yerleşimi Bizantiyon'dan 17 yıl önce kurulmuştu. Herodot, 'O dönemde gözleri kör olmuş olmalıydı; şayet öyle olmasaydı çok daha iyi bir yer dururken şehirleri için asla bu kötü konumu seçmezlerdi.' şeklinde gayet eleştirel ve sert bir ifadede bulunuyor." dedi.

Milattan önce yaşayan, coğrafyanın babası Amasyalı Strabon'un ise günümüzde Karadeniz'in kuzeyinde yer alan Azak Denizi'nin o zamanki ismiyle Maeotis Gölü'nde yumurtadan çıkan bir tür balıktan bahsettiğini kaydeden Sağlam, "Balıkların, bugünün Trabzon ve Giresun'una denk gelen bölgede ilk avlanmaları başlıyor; Sinop'a ulaştıklarında yağlanmaya başlayıp irileşiyorlar. Bu şekilde Boğaz'ın kuzey girişine kadar geliyorlar ama oradaki beyaz renkli bir kayadan ürküp Asya'dan Avrupa'ya geçerek ve sürüklenerek Haliç'e ulaşıp Bizantiyon sakinlerine çok büyük gelir getiriyorlar. Öyle bir bolluk ki elle yakalamak bile mümkün. Strabon, '17 yıl önce Kalkedonlular bu bölgeye gelmiş olmalarına rağmen kör olmalıydılar ki bu bereketli yer dururken verimsiz noktayı yerleşmek için seçmişler.' diyor. Bu balık ise palamut." ifadelerini kullandı. Sağlam, "Bizans dönemi itibarıyla da Kalkedon'un üç limanı, arenası, tiyatrosu, hipodromu, imparatorluk sarayı, iki kilisesi ve altı manastırı olduğunu görüyoruz. Her ne kadar başkentin karşısında, onunla sıkı ilişkileri olan bir yerleşke olsa da sadece kentsel donatılarından bile zengin bir yerleşim olduğunu görebiliriz." şeklinde konuştu.

HAYDARPAŞA GARI

Haydarpaşa Garı'nın 1872 yılındaki ilk inşasında raylara paralel bir şekilde içte yer aldığını söyleyen Sağlam, "1890'da bir onarım geçirerek her ne kadar kütlesi kabaca aynı kalsa da cephe kurgusu biraz değişiyor. 1909'da denizin kıyısında dolgu alanı yaratılarak çıkmaz sokak formunda inşa ediliyor." diye konuştu.

Garın sadece kendisinden ibaret olmadığını, bazı yapıların kaybolduğunu ve kazılar vesilesiyle kalıntılara ulaşıldığını ekleyen Sağlam, "Küçük bir mahalle şeklinde olan Haydarpaşa Garı'nı kendi içinde tekil düşünmemek lazım: Liman idaresi, polis karakolu, gümrük binası, lojman-müdürlük, Alman Okulu, pasaport idaresi, bekleme salonu, askerî karakol, vapur iskelesi, muhacir misafirhanesi ve elektrik santrali…" dedi.

ABDÜLHAMİD ANITI

Abdülhamid Anıtı'nın II. Abdülhamid'in tahta çıkışının 25'inci yılı vesilesiyle 1902'de yerleştirildiğini belirten Sağlam, "Mühendis Lütfü tarafından mendireğin her iki ucuna deniz feneri yerleştiriliyor; günümüze kadar korunamamış, muhtemelen dalgalar nedeniyle aşınarak yıkılmış. Ne olduğunu bilmediğinizde size kendisini anlatan bir yapı değil, yazıtı da bugün yerinde yok." ifadelerini kullandı.

AYRILIK ÇEŞMESİ

18. ve 19. yüzyılda Ayrılık Çeşmesi'nin karşısında Kasr-ı Hümayun diye bir hükümdar sarayı olduğunu söyleyen Sağlam, "Günümüzde de mevcut olan Sokullu Köşkü'nün bulunduğu konut… 1930 tarihli Pervititch haritasında ve 1966 hava fotoğrafında yine Ayrılık Çeşmesi ile Sokullu Köşkü'nü görmekteyiz. Bu yapıyla çok ilginç bir bağlantısı var." dedi.

Çeşmenin, yazıtı itibarıyla bizlere hikâyesini aktardığını dile getiren Sağlam, "17. yüzyılın başlarında Gazanfer Ağa tarafından inşa ediliyor, Ahmet Ağa tarafından da 1741'de onarıldığı bilgisi söz konusu. Hemen altında Dürriye Sultan'ın ismini veren 1922 tarihli bir yazıt daha var; 'Dürriye Sultan'ın ruhu için El-Fatiha' yazıyor. Zira Sokullu Köşkü, 1900'lerin başında inşa edildiğinde Sultan V. Mehmed Reşad'ın oğlu Ziyaeddin Efendi'ye veriliyor. Dürriye Sultan da kendisinin çocuklarından biri; 1905 doğumlu ve 1922 yılında çok genç yaşta vefat ediyor. Onun ruhu için bir hayır olarak 1922'de çeşmenin onarılması ve ikinci onarım hitabesinin (1741 tarihli olanın) altına yerleştirilmesi söz konusu." şeklinde konuştu.

KADI HIZIR ÇELEBİ, EVLİYA ÇELEBİ VE KADIKÖY

Kadı Hızır Çelebi'ye arpalık olarak verildiği için semtin Kadıköy ismiyle bilindiğini kaydeden Sağlam, "Osmanlı arşivlerinde bir kırsal yerleşme karakterinde olduğu; bununla ilintili sosyokültürel ve idari odaklara sahip, nispeten küçük ölçekli diyebileceğimiz geleneksel konut dokusundan, mahallelerden, komşuluklardan oluştuğu görülmekte. Tarımsal üretimin daha çok bağcılık ve balıkçılık üzerinden gerçekleştiğini biliyoruz. Çarşısı ticari merkez, iskelesi deniz ulaşımı için başlıca odak noktası ama karasal ulaşım aksları da Kadıköy'ü Anadolu Yakası'ndaki belli başlı yerleşmelere bağlıyor." ifadelerini kullandı.

Sağlam, Evliya Çelebi'nin 17. yüzyıl sonu itibarıyla Kadıköy hakkında verdiği şu bilgileri aktardı: "800 adet haneden oluşuyor; bir Müslüman, yedi Rum mahallesi var. Etrafı 600 adet üzüm bağı, çeşitli bahçeler ve mesireliklerle çevrelenmiş halde; kıyıda ise yel değirmenleri var. Terzi Mustafa Ağa'nın yalısı var, limanı söz konusu ve çok işlek bir deniz trafiği ile bol balık çıktığından söz etmekte. Çarşının içinde 100 dükkân ve bir minareli, dörtgen planlı, çatılı, 1612'de yapılan Osmanağa Camii var. Ama öncesinde Kadı Mehmet Efendi Mescidi 15. yüzyıldan beri orada durmaktaydı. Yani fetih zamanında yapılan bir mescidin yerine inşa ediliyor. Çarşının içinde bir hamam var; bu vesileyle Kadıköy'ün en eski hamamı diyebiliriz."

KÖÇEOĞLU HAMAMI

Bahariye Caddesi'nde bulunan Köçeoğlu Hamamı için Sağlam, "Kalıntının üzerinde küçük bir bilgi panosu var. Cadde üzerinde bir kalıntı olarak görmeyen yoktur; pek azımız ne olduğunu biliyoruz. Bazı kişilerden 'Kalkedon surlarının kapısıymış' gibi rivayetler duyuyorum. 1939 tarihli Pervititch planında hamamı görüyoruz; geriye kalan sadece avlu kapısı. Nevzemin Sokak'ta muhtemelen hamama vakfedilmiş dükkân sıralarını görmekteyiz. Geleneksel Osmanlı-Türk hamamı kurgusunu yansıttığını düşünebiliriz." dedi. Sağlam, Osmanlı arşiv kayıtlarına göre hamamın 1901 yılında var olduğunu, yenilenerek Cumhuriyet Dönemi'ne geldiğini ve kentsel projeler nedeniyle sadece avlu kapısı geride bırakılarak yıkılıp alışveriş ihtiyacını karşılayacak kentsel donatılar eklendiğini kaydetti.

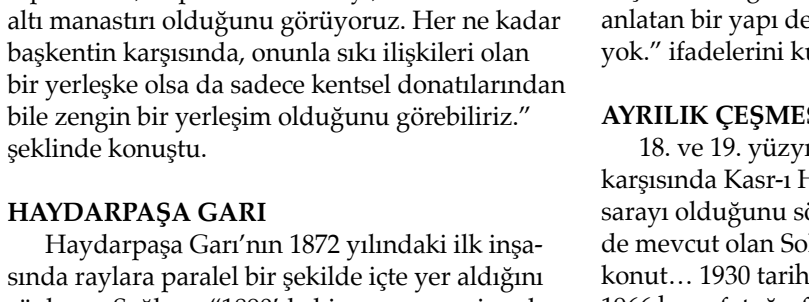
SÖĞÜTLÜÇEŞME HAMAMI

Kurbağalıdere Caddesi ile Taşköprü Caddesi kesişimindeki Söğütlüçeşme Hamamı için Sağlam, "Bu da Abdülhamid Anıtı gibi çok mistik bir yapı. Marmaray ile gidip gelirken ya da köprü altından geçerken kubbeyi görüyorsunuz. Hamam olduğu aşikâr ama size hikâyesini anlatmayan enteresan, kaybolmuş bir yapı adeta." diye konuştu. Sağlam, "Planlara göre sadece merkez kısmının korunabildiğini anlıyoruz. Çok büyük bir yerleşke şeklinde olduğunu; malzemeden ve işlevinden avlulu bir yapı olduğunu, merkezinden girildiğini görüyoruz. Taşköprü Caddesi'ni mahreç alan avlu kapısını, ticari olarak hamama vakfedilmiş dükkânı ve avlunun etrafında soyunmalık, sıcaklık, mahrem yıkanma alanları ile en arkasında külhan kısmını görmekteyiz." ifadelerini kullandı. Sağlam, hamamın neredeyse dörtte üçünü kaybettiğini ve bugün de kubbesine kadar toprak altında kaldığını ekledi.

İSMİ BİLİNMEYEN HAMAMLAR

İsmi bilinmeyen pek çok hamam olduğunu dile getiren Sağlam, "Kadıköy'de rastlayamadığımız ama planlar vasıtasıyla gördüğümüz hamamlar var. Örneğin Bestekâr Dilhayat Sokak'ı mahreç alan, Söğütlüçeşme Caddesi'nden erişilebilen kayıp bir hamam söz konusu. 1938 itibarıyla ismini bilmediğimiz ama Bestekâr Dilhayat Sokak Hamamı diyebileceğimiz yapının, Köçeoğlu Hamamı gibi avlulu bir yapıda olduğunu görüyoruz. Soyunmalık, ılıklık şeklinde giriş, sosyal alan, tek bir yıkanma alanı ve arkasında çok küçük bir külhanı görüyoruz. Küçük bir kent hamamı şeklinde, işlevsel bir hamam." şeklinde konuştu. Halitağa Sokak'ta yine ismi bilinmeyen bir hamam olduğunu ekleyen Sağlam, "1906'dan 1939'a hamamın kuzeybatı bitişiğine bir tiyatro inşa edilmiş. Tiyatro ile hamamın dip dibe olduğu enteresan bir kurgu Cumhuriyet'in ilk yıllarında bizleri karşılamış. Sonrasında her iki yapı da kaybolmuş ama izlerine yine belgelerle rastlayabiliyoruz." dedi.

Kuyumcu Han, Şehir Araştırmaları Merkezi olarak açıldı

İBB Miras'ın restorasyonuyla yeniden kamusal kullanıma kazandırılan tarihî Kuyumcu Han, İstanbul'un kent tarihine yönelik araştırmaların yürütüleceği Şehir Araştırmaları Merkezi olarak hizmet vermeye başladı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Beyoğlu Perşembe Pazarı'ndaki tarihî Kuyumcu Han'ı İBB Miras'ın 2022'de başlattığı restorasyon çalışmalarının tamamlanmasının ardından 22 Ekim 2026'da Şehir Araştırmaları Merkezi olarak hizmete açtı. Yaklaşık 61,3 milyon TL'ye mal olan restorasyon kapsamında yapıya sonradan eklenen unsurlar kaldırıldı, yapı güçlendirildi ve yeni kullanım alanları oluşturuldu. Tarihî han, restorasyonun ardından İstanbul'un kent tarihine ilişkin araştırmaların yürütüleceği ve farklı kurumların ortak çalışmalar yapacağı bir merkeze dönüştürüldü.

Şehir Araştırmaları Merkezi'nde İstanbul'un yanı sıra Türkiye'nin kent tarihine ve kültürel mirasına yönelik çalışmalar yapılacak. Tarih Vakfı'nın arşivinin değerlendirilerek kent araştırmalarında kullanılması da merkezin amaçları arasında yer alıyor. TAÇ Vakfı ve Tarihi Kentler Birliği de çalışmalarını burada sürdürecek; kurumların bağımsız faaliyetlerinin yanı sıra ortak araştırmalar yürütülecek.

Merkezde ayrıca 2 bin 200 eserden oluşan bir kütüphane hizmet verecek. Bilim insanları, mimarlar, şehir plancıları, tarihçiler ve genç araştırmacıların bir araya gelebileceği mekânda, tarihî belgelerin incelenmesi ve İstanbul'un geçmişine ilişkin yeni araştırmaların yapılması amaçlanıyor. İBB Başkanvekili Nuri Aslan, açılış töreninde yaptığı konuşmada merkezin farklı kuşaklardan araştırmacıları aynı ortamda buluşturacağını belirterek İstanbul'un geçmişinin araştırılacağı, bugününün tartışılacağı ve geleceğine ilişkin fikirlerin geliştirileceği bir alan oluşturmak istediklerini söyledi. Aslan, İstanbul'da bugüne kadar 50 yeni sergi ve müze mekânının yanı sıra 79 kütüphanenin açıldığını belirterek kentin tarihî mekânlarına yönelik çalışmaların sürdüğünü de aktardı.

TİCARETİN TARİHÎ TANIĞI

Galata'nın tarihî ticaret bölgesinde bulunan Kuyumcu Han, 19. yüzyılda sarraflık ve bankerlik faaliyetlerinin yürütüldüğü yapılardan biriydi. İBB Genel Sekreter Yardımcısı Mahir Polat, Ceneviz döneminden itibaren ticaret kolonisi olarak geliştiğini ve hanın bu tarihsel çevrenin önemli yapılarından biri olduğunu anlattı. Polat, yapının 19. yüzyılda Galata'nın sarraflık ve bankerlik faaliyetleriyle bağlantılı olduğunu belirtti. Restorasyon öncesinde yapının giriş katındaki caddeye bakan dükkânlarda ticari faaliyetler sürerken arka odaların ve üst katların bakımsız kaldığı, bazı bölümlerin işgal edildiği aktarıldı. Polat, arşiv araştırmalarında 1881, 1890, 1893 ve 1897 tarihli ticaret yıllıklarına ulaşıldığını, kayıtlarda hanın odalarında faaliyet gösteren işletmelere ilişkin bilgilerin yer aldığını söyledi. Yapının bilinen kuruluş tarihinin 1880 olduğunu ancak araştırmaların, hanın daha önce aynı bölgede bulunan Komando Hanı ile ilişkisine işaret ettiğini kaydetti.

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR – 389

Usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Mario Vargas Llosa ile devam ediyor

Hazırlayan: Leyla ALP

MARİO VARGAS LLOSA

(28 MART 1936– 13 NİSAN 2025)

Çağdaş dünya edebiyatının en etkili romancılarından, denemecilerinden ve düşünürlerinden biri olarak kabul edilen Mario Vargas Llosa, 1936 yılında Peru'nun Arequipa kentinde doğdu. Çocukluğunu Peru ile Bolivya arasında geçirdi; gençlik yıllarında yaşadığı askeri okul deneyimi, iktidar, şiddet ve bireyin özgürlüğü üzerine kurduğu roman evreninin belirleyici kaynaklarından biri oldu. Hukuk ve edebiyat eğitimi aldı; daha sonra Madrid ve Paris'te yaşadı. Gazetecilikten akademisyenliğe uzanan çok yönlü yaşamı boyunca edebiyatı, insanın özgürlüğünü savunmanın en güçlü araçlarından biri olarak gördü. Kent ve Köpekler, Yeşil Ev, Katedral'de Sohbet, Julia Teyze, Dünya Sonu Savaşı, Teke Şenliği, ve Cennet Başka Yerde gibi romanlarında otorite, diktatörlük, tutku, tarih, hafıza ve bireysel direniş temalarını benzersiz anlatı teknikleriyle işledi. Romanlarının yanı sıra tiyatro oyunları, denemeler, edebiyat eleştirileri ve siyasal yazılar da kaleme alan Mario Vargas Llosa, kamusal tartışmalara aktif biçimde katılan bir entelektüeldi. 1990 yılında Peru devlet başkanlığına aday oldu; seçimleri kaybetmesine rağmen siyasal düşünce üzerine üretmeyi hiç bırakmadı. Edebiyatın özgür toplumların vazgeçilmez dayanaklarından biri olduğuna dair inancını yaşamı boyunca kararlılıkla savundu. 2010 yılında, "iktidar yapılarının haritasını çıkaran ve bireyin direnişini, başkaldırısını ve yenilgisini çarpıcı bir güçle betimleyen eserleri" nedeniyle Nobel Edebiyat Ödülü'ne layık görüldü. Cervantes, Prens Asturias ve PEN/Nabokov gibi birçok prestijli ödülün de sahibi olan Llosa, 13 Nisan 2025'te hayatını kaybetti.

Yazarın Kırmızı Kedi Yayınları tarafından yayımlanan Edebiyat ve Özgürlük isimli kitabında yer alan "Neden Edebiyat?" yazısından bölümler paylaşıyoruz.

NEDEN EDEBİYAT?

Kitap fuarlarında ya da kitabevlerinde sık sık başıma gelmiştir: Efendiden bir adam yanıma yaklaşıp imza ister. Ya karısı içindir, ya kızı, ya da annesi. "Kitap okumayı çok sever," der, "edebiyata bayılır." Ben de hemen sorarım: "Ya siz? Siz kitap okumaktan hoşlanmaz mısınız?" Yanıt çoğu zaman aynıdır: "Hoşlanmaz olur muyum, ama başımı kaşıyacak vaktim yok," Bu açıklamayı kimbilir kaç kez işitmişimdir. Böyle binlercesinin yapacak o kadar çok önemli işi, hayatta o kadar çok yükümlülük ve sorumluluğu vardır ki değerli vakitlerini saatlerce roman ya da şiir okuyarak harcayamazlar. Bu yaygın anlayışa göre, edebiyat her zaman onsuz edilebilir bir şeydir; edebiyatın, duyarlığımızı ve görgümüzü artıran yüce ve yararlı bir uğraş olduğundan kuşku yoktur, ama ancak boş vakti olan insanların göze alabileceği bir eğlence, takıp takıştırabileceği bir süstür bu. Spor yapmak, sinemaya gitmek, briç ya da satranç oynamak gibi bir şeydir; hayat kavgasının vazgeçilmez görev ve ödevlerine "öncelik tanımak" gerektiğinde, edebiyat hiç duraksamasız gözden çıkarılabilir.

Öyle görünüyor ki, edebiyat giderek daha çok bir kadın işi olmuştur. Kitabevlerinde, yazarların verdiği konferanslar ya da okuma günlerinde, dahası üniversitelerin beşeri bilimlere ayrılmış bölümlerinde, kadınların sayısı erkeklerden çok daha fazladır. Bu olgu genellikle şöyle açıklanıyor: Orta sınıftan kadınlar, erkekler kadar çalışmadıkları için daha çok kitap okuyorlar: Ayrıca, kadınların çoğu, düşlemlere ve düşlere zaman ayırmayı, erkeklerden daha kolay haklı görebilir. Kadınlarla erkekleri katı sınıflamalara ayıran, kadının ve erkeğin birbirinden farklı erdem ve kusurları olduğu görüşünden yola çıkan açıklamalardan hiçbir zaman hoşlanmamışımdır; ne var ki, edebiyat okurlarının sayısının her geçen gün azaldığı ve kalan okurlar arasında da kadınların ağır bastığı açıktır.

Bu, her yerde böyle. Sözgelimi, İspanya Yazarlar Birliği'nin İspanya'da kısa bir süre önce yaptığı bir araştırma, ülke nüfusunun yarısının bugüne kadar tek bir kitap okumamış olduğunu ortaya koydu. Araştırma, ayrıca, kitap okuyan azınlık içinde, kitap okuduğunu söyleyen kadınların sayısının erkeklerden yüzde 6,2 daha fazla olduğunu gösterdi; üstelik, bu fark gittikçe açılacak gibi görünüyor. Bu kadınlar için seviniyorum ama bu erkeklere ve kitap okuyabilecekken okumamaya karar vermiş olan milyonlarca insana acıyorum.

Onlara acımamın nedeni, yalnızca kaçırdıkları keyfin ayırdında olmamaları değil; aynı zamanda, edebiyatsız bir toplumun ya da edebiyatın -gizli bir günah gibi - toplumsal ve özel hayatın varoşlarına sürüldüğü ve bağnaz bir tarikata benzer bir şeye dönüştürüldüğü bir toplumun, ruhsal bakımdan yabanıllaşmaya, dahası özgürlüğünü tehlikeye düşürmeye yazgılı bir toplum olduğuna inanmam.

(…)

Tüm uluslardan insanlar temelde eşittir, onların arasına ayırımcılık, korku ve sömürü tohumlarını eken yalnızca adaletsizliktir: İnsanları, önyargının, ırkçılığın, dinsel ya da siyasal bağnazlığın ve kendi dışındaki her şeyi dışlayan milliyetçiliğin aptallıklarına karşı, tüm büyük edebiyat yapıtlarında karşımıza çıkan bu hakikatten daha iyi hiçbir şey koruyamaz.

Etnik ve kültürel farklılıklarda insanlık mirasının zenginliğini görmeyi ve bu farklılıkları insanlığın çok yönlü yaratıcılığının belirtisi olarak değerlendirmeyi edebiyattan daha iyi hiçbir şey öğretemez. İyi edebiyat yapıtlarını okurken, hiç kuşkusuz, büyük bir keyif alırız; ama aynı zamanda, insan bütünlüğümüz ve insanca kusurlarımız içinde, yaptığımız işler, düşlerimiz ve karabasanlarımızla, bir başımıza ve bizi başkalarına bağlayan ilişkiler içinde, toplumdaki imgemizde ve bilincimizin gizli kovuklarında ne olduğumuzu ve nasıl olduğumuzu öğreniriz.

Isaiah Berlin'in deyişiyle, bu çelişkili doğruların karmaşık toplamı, insanlık durumunun özünü oluşturur. Günümüz dünyasında, insana ilişkin bu bütünlüklü ve canlı bilgi, ancak edebiyatta bulunabilir. Beşeri bilimlerin öteki dalları -felsefe, tarih ve toplumsal bilimler bile bu bütünleyici görüş açıklığını, bu evrenselleştirici söylemi sağlayamamıştır. Beşeri bilimler de, düşünceleri ve söz dağarcıkları sıradan insanların çok uzağına düşen parçalanmış ve teknik bölümlerde gittikçe daha kopuk bir niteliğe bürünerek bilginin kanserli bölüm ve alt bölümlerine gömülmüştür. Bazı eleştirmen ve kuramcılara kalsa edebiyatı bile bilime dönüştürürler. Ama bu hiçbir zaman olmayacak; çünkü edebiyat, varlığını, yaşantının yalnızca tek bir alanını araştırmaya borçlu değildir. Parçalanıp bölümlere ayrıldığında ya da kalıplaşmış ana çizgilere ve basmakalıp açıklamalara indirgendiğinde ortadan kalkacak olan insan yaşamını düş gücü aracılığıyla zenginleştirerek var olur edebiyat. Proust, "En sonunda aydınlığa, gün ışığına kavuşmuş gerçek yaşam, tastamam yaşanmış biricik yaşam edebiyattır" derken bunu söylemek istemiştir. (…)

Edebiyatın insanlar arasında kurduğu kardeşlik bağı, onların diyaloğa girmelerini, ortak bir köken ve ortak bir ereğin bilincine varmalarını sağlayarak tüm zaman engellerini aşar. Edebiyat, bizi geçmişe taşır ve bize erişmiş olan o metinlerde, şimdi bize keyifler yaşatan, düşler kurdurtan o metinlerde bir zamanlar keyifler yaşamış ve düşler kurmuş insanlara bağlar bizi. Zamanın ve mekânın ötesinde, ortaklaşa insan yaşantısının bir parçası olduğunu duyumsamak, kültürün en büyük utkusudur, bu duygunun her kuşakta yenilenerek sürmesine hiçbir şey edebiyattan daha çok katkıda bulunamaz.

"Edebiyat ne işe yarar?" sorusu, Borges'i her zaman tedirgin etmiştir. Bu soruyu aptalca bulan Borges, "Kanaryanın ötüşü ya da çok güzel bir günbatımı ne işe yarar diye sormak kimin aklına gelir!" diye yanıt vermiştir. Böylesine güzel şeyler varsa, bu güzel şeyler yaşamı bir an için de olsa daha az çirkin ve daha az hüzünlü kılabiliyorsa, bunlara yararcı doğrulamalar aramanın ne gereği vardır? Ama yine de "Edebiyat ne işe yarar?" sorusu fena bir soru değildir aslında. Çünkü romanı ve şiiri yaratan rastlantı ya da doğa değildir ki, romanlar ve şiirler, bir kuşun şakımasıyla ya da batmakta olan güneşin görünümüyle aynı şey olsun. Romanları ve şiirleri insanlar yaratmıştır, dolayısıyla nasıl ve neden doğduklarını, amaçlarının ne olduğunu ve neden bu kadar kalıcı olduklarını sormakta bir sakınca yoktur.

Edebiyat yapıtları, yazarın bilincinin mahremiyetinde; altbilincin, yazarın çevresindeki dünyaya duyarlılığı ile duygulanımlarının birleşik gücünün izdüşümünde, belli belirsiz hayaletler olarak doğar; şair ya da yazar, sözcüklerle boğuşarak bütün bu şeylere yavaş yavaş biçim, beden, devinim, ritim, uyum ve hayat verir. Hiç kuşkusuz, yapay bir hayat, düşlenmiş bir hayat, dil ile oluşturulmuş bir hayattır bu; ama yine de bazıları sık sık, bazıları arada sırada da olsa insanlar bu yapay hayatı ararlar, çünkü gerçek hayat onlara yetmez, onlara istediklerini sunmakta yetersiz kalır. Edebiyatın varlığı, tek bir bireyin yapıtıyla başlamaz. Edebiyat, ancak, o yapıt başkalarınca edinildiği, toplumsal yaşamın bir parçası durumuna geldiği, okunarak paylaşılan bir yaşantıya dönüştüğü zaman var olur.

Edebiyatın ilk yararlı etkilerinden biri, dil düzeyinde gerçekleşir. Yazılı bir edebiyatı olmayan bir topluluk, başlıca iletişim aracı olan sözcüğü edebi metinlerle geliştirmiş ve yetkinleştirmiş bir topluluk kadar şaşmazlıkla, ayırtı zenginliği ve açıklıkla dile getiremez kendini. Okumayan, edebiyata el sürmemiş bir insanlık, kaba ve ilkel dili yüzünden ürkütücü iletişim sorunları yaşayan bir sağır-dilsizler topluluğuna, sözcük oluşturma yetisinden tümüyle yoksun bir topluluğa döner. Aynı şey bireyler için de geçerlidir. Hiç okumayan, az okuyan ya da yalnızca süprüntü okuyan bir insan, engelli bir insandır.

(…)

Edebiyat, yazgılarına boyun eğen, yaşadıkları yaşamdan hoşnut olan insanlara hiçbir şey söylemez. Edebiyat, asi ruhu besler, uzlaşmazlık yayar; hayatta çok fazla ya da çok az şeyi olanların sığınağıdır. İnsan mutsuz olmamak ve bütünlenmek için edebiyata sığınır.

(…)

İnsanlık öyküsünün sonu, tarihin sonu henüz yazılmadı, önceden belirlenmiş de değil. Ne olacağımız, tümüyle bizim görüş açıklığımıza ve istemimize bağlı. Ama düş gücümüzün yoksullaşmasını, duyarlığımızı arıtıp incelten, bize daha güzel ve özenli konuşmayı öğreten yetinmezliğin yok olmasını, özgürlüğümüzün güçsüzleşmesini önlemek istiyorsak, davranmalıyız. Daha açık seçik söylemek gerekirse, kitap okumalıyız. (Syf 17-32)

KİTAP RAFI

Gazetemize gelen ya da yeni çıkan kitaplardan bir seçki hazırladık

Hazırlayan: Leyla ALP

TIMBILLI

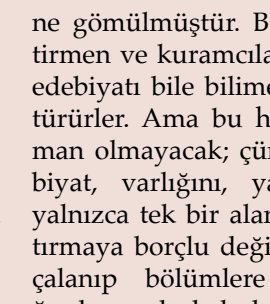
Yetişkin edebiyatında insan ruhunun inceliklerini işlediği Bitirgen, Pala Hayriye, Hayriye Hanım'ı Kim Çaldı? ve HınçAhınç gibi yapıtlarıyla tanıdığımız yazar Figen Şakacı, bu kez çocuk dünyasının o dupduru, kırılgan ve muzip sularına yelken açıyor. Semih Gümüş'ün editörlüğünü üstlendiği Tımbıllı, Günışığı Kitaplığı'nın edebiyatla genç okurları buluşturan Köprü Kitaplar koleksiyonunun 30. halkası olarak raflardaki yerini aldı.

Büyüyünce ressam olmak isteyen Çağla'nın hayatı, babaannesi Mamiş'in ölümünün ardından babasının tayininin İstanbul'a çıkmasıyla değişir. Ailesiyle birlikte yaşadıkları küçük kasabadan ayrılmak zorunda kalan Çağla için taşınmak, yalnızca ev değiştirmek değildir. En yakın arkadaşı Nuriye'yi, hislerini bir türlü açıklayamadığı Mert'i, çok sevdiği öğretmenini, okulunu ve babaannesiyle biriktirdiği anıları geride bırakmak demektir. Bir yandan sevdiklerinden ayrılacağı için üzülürken bir yandan da kocaman İstanbul'u merak eder. Çağla, gitmek istemekle yeni bir hayatı keşfetme arzusu arasında gidip gelirken ilk büyük vedasıyla yüzleşir.

Babaannesinin, çabuk kırıldığı ve her şeyi derinden hissettiği için ona taktığı "Tımbıllı" lakabı, romanın duygusal dünyasına da ışık tutar. Figen Şakacı; ayrılık, özlem, unutmak ve değişmek gibi temaları, alınganlıkla duyarlılık arasındaki ince çizgi üzerinden ele alır. Sevdiğimiz insanlardan uzaklaşınca onları unutur muyuz? Ayrılmak, geride bırakmak anlamına mı gelir? Sevginin, özlemin, hatta alınganlığın resmi yapılabilir mi?

Romanın en güzel yanlarından biri, Çağla'nın sahiciliği. O, duygularını her zaman anlayabilen ya da her şeye doğru tepkiler veren kusursuz bir kahraman değil; inat eden, meraklanan, kırılan ve bazen kendi hislerine bile anlam veremeyen gerçek bir çocuk. Onun üzüntüsüne ortak oluyor, muzipliklerine gülümsüyor, içtenliğinde tanıdık bir çocukluk hâli buluyoruz. Tımbıllı, büyümenin, geride bırakmanın ve değişen bir hayata alışmanın hikâyesini çocukluğun kendine özgü mizahı ve samimiyetiyle anlatıyor.

Yayınevi: Günışığı Kitaplığı

ÇİZSEK UÇAR MI?

Üç mimar ve bir şehir plancısı, çocuklarla kentin ilişkisini anlatan bir çocuk kitabına imza attı. Şehir plancısı ve akademisyen Büşra Güven Güney, mimar, editör ve çocuk kitapları yazarı Elif Samur Çelebi ve kentsel dönüşüm konusunda uzmanlaşmış olan mimar Tuba Sarı Haksever'in birlikte yazdığı kitabı, mimar, illüstratör ve öğretim görevlisi Rana İmam Esirger resimledi. Bilinç Kültür Yayınları tarafından basılan kitapta Ada ile Deniz; merak, cesaret, hayal gücüyle şehri keşfederken küçük adımlarıyla da büyük izler bırakıyor. Uçurtma peşindeki bu yolculukta eşik, farklı bir maceranın kapısını aralıyor. "Çizsek Uçar Mı?"da şehir, çocukların gözünde bazen devlerin kurduğu bir dünya bazen de gizli oyunlarla dolu bir masal olarak önümüze çıkıyor.

Yayınevi: Bilinç Kültür Yayınları

32 SAYFADA HER ŞEYİN TARİHİ

Evren nasıl oluştu? Dünya nasıl meydana geldi? Dinozorlar neden artık aramızda değil? İlk insanlar kimlerdi, sanat yapmaya ne zaman başladılar? Peki, gezegenimizi korumak için neler yapabiliriz? Anna Claybourne'un kaleme aldığı, Jan Van Der Veken'in çizdiği ve Gökçe Alper'in Türkçeye çevirdiği kitap, genç okurları yalnızca bilgi edinmeye değil, çevrelerine merakla bakmaya da davet ediyor.

Küçük okurları 13,8 milyar yıllık bir zaman yolculuğuna çıkaran kitap evrenin başlangıcından Dünya'nın oluşumuna, dinozorlardan insanlık tarihine uzanan geniş bir keşif alanı açıyor. Çocukların merak duygusunu harekete geçiren 32 Sayfada Her Şeyin Tarihi, karmaşık ve büyük konuları keşfedilebilir bir yolculuğa dönüştürüyor. Bilimin, doğanın ve insanlık tarihinin iç içe geçtiği bu yolculukta her soru, yeni bir sorunun kapısını aralıyor.

Evrenin geçmişini öğrenirken gezegenimizin geleceğini düşünmeye çağıran 32 Sayfada Her Şeyin Tarihi, küçük bir kitaba sığan büyük sorularla keşfetmeyi seven çocuklar için merak uyandırıcı bir başlangıç.

Yayınevi: Ayrıntı Yayınları

CUMHURİYET'İN İLK SABAHI

Bir ülkenin yeniden doğuşunu bir çocuğun gözünden anlatmak mümkün mü? Şermin Yaşar ve İlber Ortaylı'nın birlikte kaleme aldığı Cumhuriyet'in İlk Sabahı, okurlarını Millî Mücadele yıllarına götürürken tarihin büyük olaylarına küçük bir çocuğun dünyasından bakmaya davet ediyor.

Savaşın, yoksulluğun ve belirsizliğin gölgesinde yaşayan küçük bir şerbetçinin hikâyesi, bir ülkenin bağımsızlığa uzanan yolculuğuna eşlik ediyor. Çocuğun gözünden dönemin zorluklarını, insanların umutlarını ve değişen hayatlarını keşfederken tarihin yalnızca savaşlardan ve zaferlerden ibaret olmadığını görüyoruz.

Gökçe Akgül'ün çizimleriyle zenginleşen Cumhuriyet'in İlk Sabahı, geçmişi insan hikâyeleri üzerinden anlatan, çocukları tarihimizle buluşturan bir kitap. Cumhuriyet'in hangi koşullarda kurulduğunu hatırlatırken bağımsızlığın, dayanışmanın ve umudun değerini de yeniden düşündürüyor.

Yayınevi: Kronik Kitap

Kıyıların hafızası sanatla buluştu

Kıyıların değişen yapısı ile insan hafızası arasındaki ilişkiye odaklanan "Kıyı Hafızası" sergisi, dokuz sanatçının farklı bakış açılarını bir araya getiriyor

Şile'nin Karadeniz kıyısında bir araya gelen dokuz sanatçının eserlerinden oluşan "Kıyı Hafızası" sergisi, Kadıköylü sanatseverlerle buluşuyor. Suadiye'deki Decollage Art Space'te 6 Ekim'de açılan sergide, sanatçıların yedi gün boyunca birlikte yaşayıp ürettikleri çalışmaların yanı sıra önceki dönem eserleri de yer alıyor. Zahit Büyükişleyen, Özlem Üner, Serap Atala, Atilla Atala, Devabil Kara, Veysel Günay, Fevzi Karakoç, Yalçın Gökçebağ ve Resul Aytemür'ün eserlerini bir araya getiren sergi, sanatçıların alıştıkları çalışma ortamlarından uzaklaşmalarının üretim süreçlerine etkisini, doğa, mekân ve hafıza ilişkisi üzerinden ele alıyor.

KIYI YALNIZCA BİR MANZARA DEĞİL

Serginin çıkış noktasını, sürekli değişen kıyı şeridi ile insan hafızası arasındaki benzerlik oluşturuyor. Tıpkı denizin etkisiyle değişen kıyılar gibi, insanların bir mekâna ilişkin hatıraları ve algıları da zamanla farklılaşıyor. Sergi, bu değişimin sanatçıların eserlerine nasıl yansıdığını inceliyor. Yedi günlük program boyunca Şile'de bir araya gelen sanatçılar, gündelik yaşamlarından ve alıştıkları atölye ortamlarından uzaklaşarak üretimlerini sürdürdü. Sanatçılardan Şile'nin doğal güzelliklerini resmetmeleri ya da bölgeyi belgelemeleri istenmedi. Bunun yerine, bulundukları çevrenin ve birlikte geçirdikleri zamanın sanat üretimlerine etkisini deneyimlemeleri amaçlandı.

DOKUZ SANATÇININ ORTAK DENEYİMİ

Farklı sanat anlayışlarına sahip dokuz sanatçıyı buluşturan program, bireysel üretimlerin yanı sıra ortak bir deneyime de alan açtı. Sanatçıların Şile'de ürettikleri eserlerin önceki çalışmalarıyla birlikte sergilenmesi, değişen çalışma koşullarının sanatsal üretim üzerindeki etkisini görme olanağı sunuyor.

"Kıyı Hafızası" sergisi, 15 Kasım Pazar gününe kadar Suadiye Mahallesi Müzeyyen Sokak No: 4/1 adresindeki Decollage Art Space'te ziyaret edilebilir.

Neon Tiyatro'dan dijital dizi

Neon Tiyatro'nun yeni dijital projesi "Bizde Böyledir", 2 Kasım Pazartesi akşamı Kadıköy Karga'da gerçekleşecek özel lansmanıyla ilk kez seyirciyle buluşuyor

Neon Tiyatro, sahne üretimlerinden beslenen anlatı yaklaşımını bu kez dikey ekran için tasarlanan yeni mini dizisi Bizde Böyledir'e taşıyor. 8 bölüm ve 16 oyuncudan oluşan dikey mini dizi, sinema ile tiyatronun anlatım olanaklarını bir araya getiriyor.

Her bölümde başka bir çift, başka bir mutfak ve başka bir yemek var. Menemen, Sucuklu Tost, Kısır, Püskevit Pastası,Krep, Fit Tatlı, Ayrılık Pastası ve Soğan Yahnisi; karakterlerin gündelik alışkanlıklarını, ailelerinden taşıdıkları kodları, yakınlık biçimlerini ve çatışmalarını görünür kılan birer başlangıç noktası oluyor. Dizide mesele çoğu zaman yemekle başlıyor fakat hiçbir zaman sadece yemekte kalmıyor.

LANSMAN KADIKÖY'DE

Bizde Böyledir'in sekiz bölümünün tamamı, 2 Kasım Pazartesi akşamı Kadıköy Karga'da düzenlenecek lansman gösteriminde ilk kez birlikte izlenecek. Kapılar 20.00'de açılacak, gösterim 21.00'de başlayacak.

Dizinin ilk bölümü "Menemen", lansmanın ardından 5 Kasım Perşembe günü yayına girecek. Bölümler Instagram, TikTok ve YouTube üzerinden haftalık olarak izleyiciyle buluşacak.

Terzi Fikri Kozzy'de sahneleniyor

Fatsa'nın unutulmaz belediye başkanlarından Fikri Sönmez'in yaşamını ve mücadelesini konu alan tiyatro oyunu, Kozzy Kozyatağı Kültür Merkezi'nde izleyiciyle buluşacak

Türkiye'nin yakın tarihinde iz bırakan Fikri Sönmez'in yaşamını tiyatro sahnesine taşıyan Terzi Fikri, farklı şehirlerdeki gösterimlerinin ardından İstanbul'da sahnelenmeye devam ediyor. Ahmet Becioğlu'nun Bilinmeyen Yönleriyle Fikri Sönmez adlı kitabından hareketle hazırlanan oyun; Sönmez'in siyasi mücadelesinin yanı sıra aile yaşamını, kişisel tercihlerini ve mücadelesi uğruna ödediği bedelleri de ele alıyor.

İkiziz Prodüksiyon imzası taşıyan oyunun yazarlığını ve yönetmenliğini Şirin İnci üstleniyor. Hüseyin Önder ve Cevahir Önder'in rol aldığı yapım, gerçek olaylardan ve dönemin tanıklıklarından besleniyor.

Bir terzi dükkânında başlayan ve Fatsa'nın yakın tarihine uzanan hikâye, Fikri Sönmez'in inançlarını, aldığı kararları ve bu kararların sonuçlarını işliyor. Fatsa'nın sokaklarından cezaevi yıllarına uzanan anlatıda Sönmez'in ailesiyle ilişkileri, özlemleri ve ödediği bedeller öne çıkıyor.

Sönmez'i yalnızca siyasi kimliğiyle değil; bir eş, bir baba ve bir insan olarak da ele alan oyun; bireysel tercihler, toplumsal sorumluluk, adalet ve vicdan kavramlarını sorguluyor. İzleyiciyi kendi düşünceleriyle yüzleşmeye davet eden Terzi Fikri, 1 Kasım Pazar akşamı saat 19.00'da Kozyatağı Kültür Merkezi'nde sahnelenecek.

Dünyada "Altı Çürük" Bir Yer...

Kadıköy merkezli müzik topluluğu Dünyada Bir Yer, 6 Kasım'da yeni single'ı "Altı Çürük" ile dinleyici karşısına çıkıyor

Söz, beste ve prodüksiyonu Çağrı Aygün'e, gitarı Tolga Can Şişman'a ait olan şarkı, günlük döngüsel siyasi gündemin ötesine geçerek İtalyan düşünür Antonio Gramsci'nin hegemonya kavramını merkezine alıyor. Egemen sınıfların alt sınıflar üzerinde rıza, ikna ve kültürel liderlik yoluyla kurduğu üstünlüğü konu edinen rock parçası, "Kalkan altın, altı çürük" dizesiyle parlak görünen bir kalkanın ardındaki sefalete işaret ediyor. Distortion gitar tonları ve sarmal biçimde tekrar eden psychedelic tonlarla tasarlanan "Altı Çürük"ün gitar tonları da bu karanlık ve döngüsel atmosfere göre şekillendirildi.

2023'te kurulan Dünyada Bir Yer, dört şarkıdan oluşan ilk işini 2024 yılında, ikinci EP'sini ise geçen sene dinleyiciyle buluşturdu. Topluluğun kadrosunda sinema ve sanat tarihi eğitimi almış, yurt içi ve yurt dışında

belgesel ve kısa filmleri gösterilmiş İ. Çağrı Aygün ile 1998'den bu yana blues, rock ve füzyon türlerinde sahne alan, Sahte Rakı Blues Band ile çalmış gitarist ve besteci Tolga Can Şişman yer alıyor. Şişman aynı zamanda kendi elektrik ve bas gitarlarını tasarlayıp üreten bir enstrüman yapımcısı. Grup, bağımsızlığını koruyarak ve içinden geldiği gibi müzik üretmeye devam etmeyi hedefliyor.

"Geride Bir Şey Unuttuğumdur" sergide

Sanatçı Ege Subaşı'nın zaman, hafıza ve geçicilik kavramlarını ele aldığı ilk kişisel sergisi "Geride Bir Şey Unuttuğumdur", 3 Kasım – 5 Aralık 2026 tarihleri arasında Chi Art Gallery'de sanatseverlerle buluşuyor. Danışmanlığını T. Melis Golar'ın üstlendiği sergi, adını Adalet Ağaoğlu'nun Yazsonu adlı kitabındaki bir cümleden alıyor.

Resim ve yerleştirmeleri bir araya getiren sergi; bedende, nesnelerde ve manzaralarda zamanın bıraktığı izleri takip ediyor. Yaz mevsiminden geriye kalan görüntüleri, akıp giden yolları ve gündelik hayatın sakinlik/rehavet hallerini tuvale taşıyan Subaşı, hafızanın zamanla nasıl değiştiğini ve anıların bellekte nasıl yaşamaya devam ettiğini gözler önüne seriyor.

Büyük dönüşümlerden ziyade küçük ve sessiz değişimlere odaklanan bu özgün sergi, 3 Kasım 2026 tarihinde saat 11.30'da düzenlenecek koku atölyesi ve 17.00'de başlayacak açılışın ardından Kadıköy Fenerbahçe'deki Chi Art Gallery'de 5 Aralık 2026'ya kadar ziyaret edilebilir.

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

KİTAP

Kabalık Çağı

Toplumsal sarsıntılar karşısında bile kabuğundan sıyrılamayan, başkalarıyla kader ortağı olduğunu unutmuş insan, hissizliğe gömüldüğü kış uykusundan uyanıp başkalarıyla empati kurarak demokrasiyi baştan filizlendirebilir mi?
Neoliberalizm kıskacında, iyisiyle kötüsüyle yaşadığı her şeyin tek sorumlusu ilan edilen birey, mükemmeliyetçilik beklentisi ile yetersizlik hisleri arasında sıkışmış durumda. "Her koyun kendi bacağından asılır" şiarıyla girdiği yarışta bir yandan kendini pazarlarken diğer yandan başkalarının celladına dönüşüyor. Ne var ki içini kemiren o "yeri doldurulabilir olma" hissinden kurtulamıyor.
Renata Salecl acımasızlığı huy edinmiş, kabalığın meziyet sayıldığı günümüz dünyasını masaya yatırıyor; önündeki dev aynasından ötesini göremez, "ben" demeden iki kelam edemez hale gelmiş, ölçüsüz hırsları, sabırsızlığı, kibri gurur nişanesi gibi taşıyan insanın düştüğü açmazları gözler önüne seriyor. (Tanıtım Bülteninden) **Metis Kitap / 144 sf / Haziran 2026**

Dikkat çeken yeniler:

- Gecenin Karanlığında / Nathacha Appanah / İletişim Yayınları
- Sığırcıkların Dansı– Karmaşık Sistemlerin Harikaları / Giorgio Parisi / Tellekt Yayınları
- İlk Gençlik Çağına Öyküler–1 / Selim İleri / Everest Yayınları

ALBÜM

Hakan Kurşun / Kaos

Besteci, müzisyen ve müzik yapımcısı Hakan Kurşun'un 1996 yılında RAKS – S Müzik tarafından yayımlanan Kaos albümü, 30. yılında ilk kez LP formatında müziksever–lerle buluştu. Pb Müzik Yapım Ltd. tarafından hazırlanan, ilk baskısı 500 adet olan albüm, seçili plak mağazalarında ve çevrim içi satış noktalarında yerini aldı.
On parçadan oluşan Kaos, Kurşun'un bütün enstrümanlarını kendisinin çaldığı, kayıt ve müzik yapımını tek başına üstlendiği bir çalışma. Yeni LP baskısı için mastering işlemi de sanatçı tarafından gerçekleştirildi.
Albümdeki on bestenin tamamı Kurşun'a ait. "Kimsin" dışındaki şarkıların sözlerini de sanatçı yazdı; "Kimsin"in sözlerini ise babası Kublay Kurşun kaleme aldı.

Ruhu doyuran yeniler:

- Sev Diyeydi / Sena Şener
- Zaten Ağzım Bozuk / Model
- Gemiler / Gökhan Türkmen

FİLM

Otis Kasırgası'nın Tam Ortasında

Netflix kütüphanesine yeni eklenen film, 2023 yılının Ekim ayında Meksika'nın Acapulco kentini felç eden ve Kategori 5 şiddetiyle aniden karaya vurarak büyük bir yıkıma yol açan kasırganın gerilim dolu insan hikayelerini gözler önüne seriyor. Belgesel estetiğindeki yapım, doğanın ve felaket anlarının insan psikolojisi üzerindeki ezici gücünü ve hayatta kalma mücadelesini ekranlara taşıyor. Kasırgada bile çalışmak zorunda kalan yerli halk ile turizm sektörü sekteye uğramasın diye halkı ölüme gönderen patronlar arasındaki sınıfsal farkı da gözler önüne seriyor.

İnsan kendini bilebilir mi?

BEGÜM KAKI
begumkakii@gmail.com

Başkalarını tanımayı bir kenara bırakalım da insan kendini ne kadar tanıyor? Sınırlarımızın nereye kadar uzandığını, o sınırı isteyerek ya da istemeden geçtiğimizde kim olabileceğimizi biliyor muyuz? Hayat hikâyemiz bilmediğimiz köşelerimizi keşfettiğimizdeki dönemeçlerde şekilleniyor. Toplumsal ve kültürel kuralların, eğitimle edindiğimiz değerlerin biçimlendirdiği benliğimizde, kendimize bile yakıştıramadığımız huylar bir anda ortaya çıkabiliyor mesela. Hamurumuz sadece iyilikle, güzellikle yoğurulmadı sonuçta. Sıradan insanların gölgede kalan hikâyelerini anlatmakta marifetli bir kalem olan, "Canavar" oyununun da yaratıcısı, Tunç Şahin'in yazdığı ve yönettiği yeni oyunu "Bu Benim Çantam, Bu Benim" tam da böyle bir hikâye. Oyun, insanın kendi ördüğü ve yine elleriyle yıktığı duvarın ardındaki yolu her şeye rağmen nasıl şevkle yürüdüğünü anlatıyor. "Bendeniz" ile hafızalarımızda yer edinen Ayça Bildik oyuna sahnede tek başına hayat veriyor. Tek başına olduğuna bakmayın hikâyesine değen herkes ve her şey o sahnede. Oyunun daha başlarken sonu belli olsa da asıl hikâyesi karakterin yolculuğunda. Bir üniversitede akademisyen olan, hijyen takıntısıyla bilinen, yalnız başına yaşayıp giden, vegan ve glütensiz beslenen Nur'un bu içe dönük hayatı bir çantayla alt üst oluyor. Nur'un ev ile okul arasında gidip geldiği, su, sabun, dezenfektan ve peçetelerle örülü duvarlarının arasına sıkışan yaşamı annesi ve babası tarafından terk edildikten sonra yanlarında büyüdüğü babaannesi ve dedesinin ölümüyle başlıyor. Bu şekilde yaşamaktan kendi de memnun değil ama değişemiyor. Bir gün kuzeninin bir gönül ilişkisi için yola çıkarken beraberinde götürdüğü, Burhaniye'deki "hoca" ile değişiyor Nur'un hayatı.

Hoca onun bu takıntılarına çare olması için çantasına bir yağ sürüyor ve diyor ki "bu çanta senin iraden dışında elinden çıktığında sen bu dertten kurtulacaksın". Nur için o kirli çantayı koluna takmak bir yana elini bile değdirmek bir mesele. Bu çanta "iradesi dışında elinden çıkması" olayından başlayarak Nur'u iradesindeki farklı yönleri keşfetmesine vesile olan bir yola sokuyor. Steril, sömürüden uzak ve şişkinlik yapmayan, aklı başında hayatından uzaklaşıp kirli elleriyle yatıp kalkmaya, iradesinin önlenemez gücüyle biri yakalasa rezil olacağı şeyler yapmaya başlıyor. Hem takıntılarından hem korkularından sıyrılıyor. Yıktığı o duvarların ardında tertemiz elleriyle daha önce dokunamadığı hayatın tadını aldıkça iştahı açılıyor. Kaçırdığı hayatı geri alıyor adeta. Tunç Şahin'in Nur için kaleme aldığı bu hikâye Ayça Bildik'in üzerinde o kadar iyi duruyor ki. Nur'un hayatı değiştikçe davranışları, üslubu, vücut dili, bakışları değişiyor. Nur; takıntıları, hayat felsefesi, iradesi şekil değiştirirken, geçmişiyle bugünü arasında kurduğu ve yıktığı köprülerden geçerken izleyiciyi de yanında tutuyor. Metin yargılamaktan uzak daha çok empatiye alan açıyor ve her olay bir sonraki adımı merak ettiriyor. Prömiyerini geçtiğimiz günlerde yapan "Bu Benim Çantam, Bu Benim"in yolculuğuna 4 Kasım'da DasDas'ta, 13 Kasım'da Fitaş Ara Sahne'de ve 23 Kasım'da Baba Sahne'de eşlik edebilirsiniz.

Koştukça Kendini Yakalayan

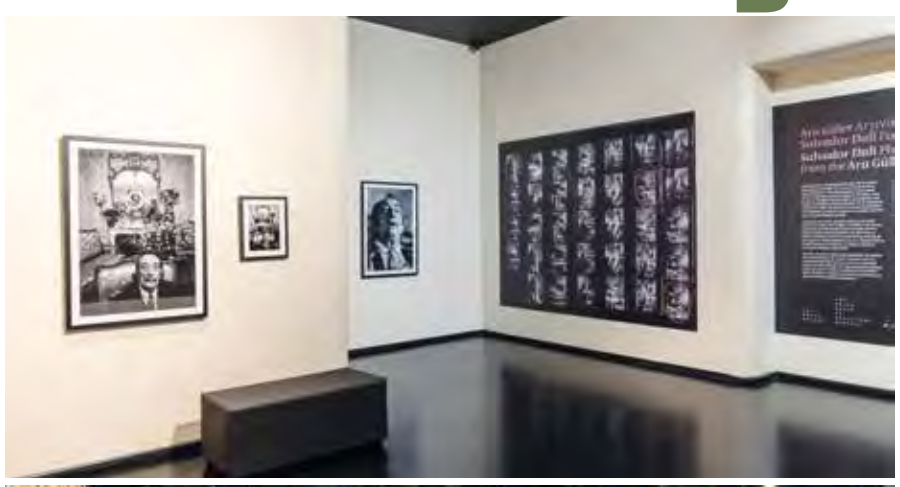
İngiliz işçi sınıfı hikâyelerini seviyorsanız sizi buraya davet ediyorum. 1950'ler İngiltere'sinden eserler kaleme alan Alan Sillitoe'nun aynı adlı öyküsünden Tiyatro NOK tarafından Türkiye'de sahneye uyarlanan "Uzun Mesafe Koşucusunun Yalnızlığı" oyunu insanın hayat denen bu maratonda diğerleriyle aradaki mesafeyi açsa da kendine yakalanmaktan kaçamadığına dair bir hikâye anlatıyor. Başrolde 52 numaralı atletiyle, Essex Islah Evi'nden,16 yaşındaki Colin Smith var. İşçi bir babanın oğlu. Dezavantajlı bir sınıfa doğmuş, suça meyil işini alışkanlığa dönüştürmüş, çevresine rahatsızlık veren ama bir o kadar da muzip biri. Colin işlediği suçlar kadar koşudaki başarısıyla da ünlü. Islah evi müdürü onun bu başarısını görüyor ve bundan faydalanmak istiyor ama Colin akıllı, buna prim vermiyor. Onu topukları altında ezen hiçbir iktidara pabuç bırakmayacak kadar öfkeli biri Colin. Koşu başlıyor Colin yarıştakilerle arayı açıyor açmasına ama bu sefer kendine yakalanıyor. Altında ezildiği hayat koşullarına, öğretilen çaresizliğe, baştan yenik başladığı ve içine sıkıştığı hayata dair hesaplaşmalara girişiyor. Koştukça uzaklaşıyor, koştukça fark ediyor, öfkesi artıyor. Tufan Afşar'ın uyarladığı ve yönettiği oyunda Colin Smith'e Erdi Güçlü ciddi anlamda efor sarf ederek hayat veriyor. Zaman zaman izlemesi bile zorlaşan bu performansı terinin son damlasına kadar layıkıyla yerine getiriyor. Hayattan payını almak isteyen, ne kadar uzaklaşsa da gelip kendisini enseleyen Colin'i, "Uzun Mesafe Koşucusunun Yalnızlığı" oyununu 30 Ekim'de DasDas'ta, 26 Kasım'da Zorlu PSM'de, 12 Aralık'ta Öktem Aykut galeri alanında izleyebilirsiniz.

Hayalgücü

sanat ve teknoloji

Gerçekliğin sınırlarını zorlayan eserleri ve sıra dışı kişiliğiyle sanat tarihine damga vuran Salvador Dalí'nin hayal gücünü bilim ve teknolojiyle buluşturan sergi, ziyaretçilerini bildikleri dünyaya başka türlü bakmaya davet ediyor

Sanat tarihinin en sıra dışı isimlerinden Salvador Dalí'nin dünyasını yansıtan "Dalí Cybernetics: Dehanın Zihnine Yolculuk" sergisi, Türkiye'ye geldi. İlk kez 2022 yılında Barselona'da sanatseverlerle buluşan ve bugüne kadar Londra, Berlin, Kopenhag, Lizbon ve Atina'nın da aralarında bulunduğu 14 şehirde yüz binlerce ziyaretçiye ulaşan serginin yolculuğu İstanbul'da başladı. Gala-Salvador Dalí Vakfı'nın desteğiyle geliştirilen ve Barselona merkezli Layers of Reality tarafından hayata geçirilen sergi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi iştiraklerinden Kültür AŞ bünyesindeki Dijital Deneyim Merkezi'nde (DDM) kapılarını açtı. Sütlüce'de bulunan merkezin teknolojik altyapısına uyarlanan özel bir kurguyla sanatseverleri ağırlayan uluslararası sergi, Dalí'nin ikonik eserlerini, sınır tanımayan hayal gücünü ve bilimsel merakını dijital teknolojilerle yeniden yorumluyor. Eriyen saatleri, optik yanılsamaları ve alışılmışın dışındaki imgeleriyle sanatın sınırlarını zorlayan Dalí'nin eserleri yeniden hayat buluyor.

HAYAL GÜCÜ DİJİTALDE

Sanatının merkezine yalnızca hayalleri değil, bilimsel keşifleri de yerleştiren Salvador Dalí; DNA, dördüncü boyut, optik yanılsamalar, nükleer fizik ve geometri gibi kavramlardan ilham aldı. Bilim ve teknolojiye duyduğu merakla çağının ötesine uzanan bir sanat anlayışı geliştiren Dalí'nin bu çok yönlü dünyası, sergide dijital teknolojiler aracılığıyla yeniden yorumlanıyor. Yaklaşık 2 bin metrekarelik Dijital Deneyim Merkezi'nde gerçekleştirilen sergi; büyük ölçekli projeksiyonlar, etkileşimli enstalasyonlar, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik uygulamalarıyla ziyaretçilere çok duyulu bir keşif imkânı sağlıyor.

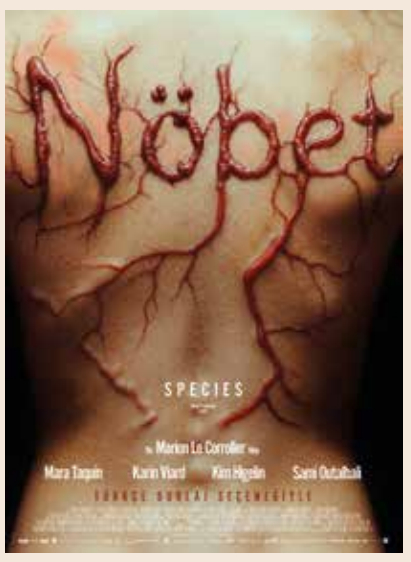
Serginin dikkat çeken bölümlerinden Dalivers: Dalí'nin Sanal Evreni, ziyaretçileri sanal gerçeklik teknolojisiyle sanatçının hayal dünyasından ilham alan gerçeküstü manzaralara taşıyor. Katılımcılar, sanal bir gemiyle ilerledikleri bu yolculukta çevrelerindeki unsurlarla etkileşime geçerek Dalí'nin evrenini birlikte keşfediyor.

ARA GÜLER'İN KARELERİ

Serginin özel bölümlerinden biri, Türkiye'nin uluslararası alanda tanınan fotoğraf sanatçısı Ara Güler'in objektifinden Salvador Dalí'yi tanıma fırsatı sunuyor. Güler'in 1971 yılında Dalí ile gerçekleştirdiği görüşmeler sırasında çektiği fotoğraflar arasından seçilen kareler, Ara Güler Arşiv ve Araştırma Merkezi'nde korunan koleksiyondan bir araya getirildi. Ara Güler Müzesi tarafından hazırlanan bu seçki, Güler'in Dalí'nin yaşamına, çalışma ortamına ve yaratıcı dünyasına tanıklık ettiği anları yansıtıyor.

Sergi açılış törenine katılan Barselona merkezli dijital sanat şirketi Layers of Reality Yönetici Ortağı Jordi Sellas i Ferrés, Dalí'nin hayal gücüyle evrensel bir dünya yarattığını belirterek, "Serginin merkezinde, 'Dalí bugün sahip olduğumuz teknolojik araçlara erişebilseydi neler yaratırdı?'sorusu yer alıyor." dedi. Kültür AŞ Müzeler Müdürü Reha Öztunalı ise sergi kapsamında DDM'nin mekânsal düzenlemesinin yenilendiğini ve sanal gerçeklik alanının kapasitesinin genişletildiğini söyledi.

SİNEVİZYON

NÖBET

Margot, hayat kurtaran bir doktor olmanın hayalini kurar. Ülkenin en rekabetçi acil servislerinden birinde stajyer olarak çalışmaya hak kazanır ancak yoğun tempoya ayak uydurmakta zorlanır. Genç hastalar sıra dışı belirtilerle karşısına çıkarken, kendi bedeninde de tuhaf bir dönüşüm başlar. Cannes Film Festivali'nin Gece Yarısı Seçkisi'nde dünya prömiyerini yapan film, The Substance filminin Oscar ödüllü makyaj sanatçısının imzasını taşıyan, bir body horror deneyimi sunuyor. 30 Ekim'de sinemalarda.

Kadıköy Sineması
HER ŞEY ORTADA: 13.15, 20.30
EN SEVDİĞİM: 15.30, 18.00, 31 Ekim Cumartesi 23.45
PRIMETIME: 16.20, 18.30 30 Ekim 23.45
AŞK VE YAŞAM: 13.00
THE DOORS: 3 Kasım Salı Söyleşili Özel Gösterim 21.00
BİR AYRILIK: 4 Kasım Başka Çarşamba 20.30
AMATÖR: 5 Kasım Unutulmaz Perşembe 20.30
Adres: Bahariye Cad. No:25, Kadıköy
Tel: (0216) 337 74 00

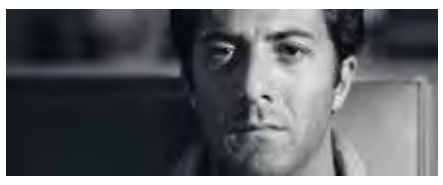
Sinematek/Sinema Evi'nde bu hafta

Adres: Osmanağa Mah., Hasırcıbaşı Cad., Hasırcı Sok. No:16 | İletişim: sinematek@kadikoy.bel.tr | Web: sinematek.kadikoy.bel.tr | Instagram: @sinematekSinemaEvi

Sinematek/Sinema Evi, Arjantin sinemasının örneklerinden restore edilmiş klasiklere, Maya Deren'in avangart çalışmalarından Lütfi Ö. Akad'ın filmlerine uzanan geniş bir seçkiyi sinemaseverlerle buluşturuyor

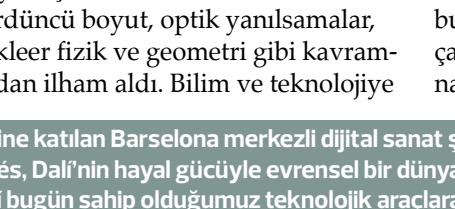
Gözlerindeki Sır
Yabancı Dilde En İyi Film Oscar'ını kazanan film, emekli savcı Benjamin'in, yıllar önce çözülememiş bir cinayet davası üzerine roman yazmaya karar vermesinin ardından cinayetin karanlıkta kalan detayları, geçmişe dair anıları ve diktatörlüğün eşiğindeki Arjantin'in travmatik tarihi ile yüzleşmesini konu alıyor.
30 Ekim Cuma Saat:20.00
Yönetmen: Juan José Campanella
Senaryo: J.J. Campanella, E. Sacheri
Oyuncular: Ricardo Darín, Soledad Villamil
Arjantin / 2009 / 129 dk. / Renkli / DCP / İspanyolca / Türkçe Altyazılı

İstila (Invasión)
Dünya edebiyatının en önemli yazarlarından Jorge Luis Borges ve Adolfo Bioy Casares'in kaleme aldığı bir hikâyeden uyarlanan Hugo Santiago'nun ilk uzun metrajlı filmi İstila, Arjantin sinemasının en önemli ve sıradışı filmlerinden biri kabul ediliyor. Aquileia şehrinin bilinmeyen kişiler tarafından istila edilmesine karşı direnmeye çalışan bir grubun hikâyesini anlatıyor.
31 Ekim Cumartesi Saat: 14.00
Yönetmen: Hugo Santiago
Senaryo: Jorge Luis Borges, Hugo Santiago
Oyuncular: Olga Zubarry, Lautaro Murúa
Arjantin / 1969 / 123 dk. / Siyah Beyaz / DCP / İspanyolca / Türkçe Altyazılı

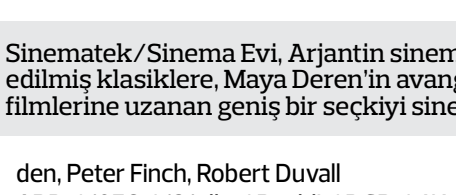
Lenny
Dustin Hoffman'ın stand-up sanatçısı Lenny Bruce'u canlandırdığı Lenny, sansüre rağmen sürdürülen toplumsal hicivler üzerinden sistemi eleştiren, aynı zamanda bir insanı farklı yönleriyle ele alan özgün bir biyografi. Alan Heim'in kurgusu, Bruce Surtees'in siyah-beyaz görüntüleri ve güçlü oyunculuklarıyla öne çıkan film, En İyi Film dahil altı dalda Oscar'a aday gösterildi; Valerie Perrine'e Cannes Film Festivali'nde En İyi Kadın Oyuncu ödülünü kazandırdı.
31 Ekim Cumartesi Saat: 18.30
Yönetmen: Bob Fosse
Senaryo: Julian Barry (1971 tarihli kendi tiyatro oyunundan uyarlama)
Oyuncular: Dustin Hoffman, Valerie Perrine, Jan Miner, Stanley Beck, Gary Morton
ABD / 1974 / 111 dk. / Siyah-Beyaz / DCP / 4K restore / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Sihirli Eldivenler
Günümüz Arjantin sinemasının en özgün yönetmenlerinden biri olan Martín Rejtman'ın trajikomik başyapıtı Sihirli Eldivenler, ekonomik kriz sonrası Buenos Aires'te yönünü kaybeden karakterlerin gündelik hayatını, taksi şoförü Alejandro'nun girişimcilik denemesi üzerinden anlatıyor. Martín Rejtman, melankoliyi iğneleyici mizahla harmanlayarak absürt karşılaşmalar ve hayatın anlamsızlığı üzerinden derinlikli bir seyirlik sunuyor.
1 Kasım Pazar Saat: 14.00
Yönetmen: Martín Rejtman
Senaryo: Martín Rejtman
Oyuncular: Vicentico, Valeria Bertucelli
Arjantin / 2003 / 90 dk. / Renkli / DCP / İspanyolca / Türkçe Altyazılı

Şebeke
Sidney Lumet'in Şebeke filmi, işten çıkarılacağını öğrenen bir haber spikerinin canlı yayındaki sinir krizinin televizyon yöneticileri tarafından reyting malzemesine dönüştürülmesini anlatıyor. Medya-sermaye ilişkisini, seyirci manipülasyonunu ve etik değerlerin kâr uğruna göz ardı edilmesini eleştiren film, 49. Akademi Ödülleri'nde dört Oscar kazandı.
1 Kasım Pazar Saat:18.30
Yönetmen: Sidney Lumet
Senaryo: Paddy Chayefsky
Oyuncular: Faye Dunaway, William Holden, Peter Finch, Robert Duvall
ABD / 1976 / 121 dk. / Renkli / DCP / 4K restore / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Dokuz Kraliçe
Yeni Arjantin Sineması'nın ana akıma yakın duran önemli örneklerinden Dokuz Kraliçe, dolandırıcılık hikâyesi üzerinden ekonomik ve politik kriz eşiğindeki Arjantin'i anlatıyor. Küçük marketleri dolandırarak geçinen Juan ile hırsız Marco'nun yolları, büyük bir soygun fırsatıyla kesişirken aralarındaki güven de sınanıyor. Fabián Bielinsky'nin ilk uzun metrajlı filmi, gösterime girdiği dönemde uluslararası ilgi gördü ve kısa sürede 2000'lerin kült filmleri arasına girdi.
3 Kasım Salı Saat:20.00
Yönetmen: Fabián Bielinsky
Senaryo: Fabián Bielinsky
Oyuncular: Ricardo Darín, Gastón Pauls
Arjantin / 2000 / 115 dk. / Renkli / DCP / 4K restore / İspanyolca / Türkçe Altyazılı

Gelin
Lütfi Akad'ın Göç Üçlemesi'nin ilk filmi Gelin, Yozgat'tan İstanbul'a göçen kalabalık bir ailenin büyük şehirde tutunma çabasını anlatıyor. Hacı İlyas ve oğulları, küçük dükkânlarını büyütüp varlıklı bir semtte market açmak için bütün imkânlarını seferber ederken, gelinleri Meryem hasta oğlunun tedavi edilmesi için mücadele eder. Ekonomik refaha kavuşma arzusu ile aile içi geleneksel iktidar ilişkilerini odağına alan film, para hırsının ve ataerkil düzenin bedelini güçlü bir toplumsal gerçekçilikle ortaya koyuyor.
4 Kasım Çarşamba
Yönetmen: Lütfi Ö. Akad
Senaryo: Lütfi Ö. Akad
Oyuncular: Hülya Koçyiğit, Kerem Yılmazer, Ali Şen, Aliye Rona, Nazan Adalı
Türkiye / 1973 / 88 dk. / Renkli / DCP / Türkçe

Maya Deren 1. Bölüm
Maya Deren'in avangart sinemanın öncü örnekleri arasında yer alan üç filmi, Sessiz Perşembe kapsamında art arda gösterilecek. İkindi Tuzakları, Dönüşen Zamanda Ritüel ve Gecenin Ta Kendisi filmlerinden oluşan, toplam 44 dakikalık programda rüya, ritüel, dans ve hareketin sinemayla kurduğu ilişki ele alınıyor. 5 Kasım Perşembe günü saat 20.00'deki gösterim öncesinde Ceylan Özgün Özçelik bir sunum yapacak. Gösterime ayrıca Ekin Fil canlı müzik performansıyla eşlik edecek.
Programın detaylarına sinematek.kadikoy.bel.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

KADIKÖY'DE YÜZBİNLERCE KİŞİ CUMHURİYET İÇİN YÜRÜDÜ

Kadıköy'de yüz binlerce kişinin katıldığı 29 Ekim Cumhuriyet Yürüyüşü'nde konuşan Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, "Cumhuriyet, insan onurudur" derken YENİ Parti Genel Başkanı Özgür Özel, "Bu millet Cumhuriyet'i yokluk içinde kurdu. Varlık içinde yıkılmasına izin vermeyeceğiz" dedi

Cumhuriyet'in ilanının 103. yıl dönümünde kutlamaların İstanbul'daki merkezi bu yıl da Kadıköy oldu. Kadıköy Belediyesi'nin "Gücümüz Cumhuriyet" temasıyla düzenlediği etkinlikler kapsamında Bağdat Caddesi'nde gerçekleştirilen Büyük Cumhuriyet Yürüyüşü'ne yüz binlerce kişi katıldı. Her yıl 29 Ekim kutlamalarının merkezi hâline gelen Kadıköy'de saat 19.00'da Suadiye Işıklar'da başlayan yürüyüşe, YENİ Parti Genel Başkanı Özgür Özel, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, YENİ Parti Milletvekilleri Mahmut Tanal, Gökhan Zeybek, Yunus Emre, Suat Özçağdaş, Doğan Demir, YENİ Parti İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik ve YENİ Parti Kadıköy İlçe Başkanı Caner Sarıtaş katıldı.

Yürüyüş güzergâhı boyunca marşlar, şarkılar ve ışık gösterileri eşliğinde büyük bir coşku yaşanırken, Kadıköylüler bayram sevincini hep birlikte, omuz omuza yaşadı. Yüz binlerce kişinin katıldığı yürüyüş, Göztepe Işıklar'da son buldu. Saygı duruşunda bulunulmasının ve İstiklâl Marşı'nın hep bir ağızdan söylenmesinin ardından üniversite öğrencisi Bulut Erkal, Cumhuriyet'e Bağlılık Andı'nı okudu.

"KADIKÖY CUMHURİYETİN KALESİDİR"

Bağdat Caddesi'ni dolduran Cumhuriyet sevdalılarına seslenen Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, Kadıköy'ün Cumhuriyet'in kalesi olduğunu vurgulayarak, "Bugün Bağdat Caddesi'ni boydan boya kırmızı beyaza boyayarak Cumhuriyet'in gücünü bir kez daha haykırıyoruz. Bu akşam burada yalnızca bir bayram kutlamıyoruz. Bu akşam, bundan tam 103 yıl önce bütün dünyaya meydan okuyan bir milletin bağımsızlık iradesini selamlıyoruz. Bu akşam, bir milletin kaderini değiştiren büyük devrimciyi, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü selamlıyoruz. Ve bu akşam, Kadıköy'den hep beraber bütün Türkiye'ye sesleniyoruz: Cumhuriyetimizin 103. yılı kutlu olsun." dedi.

Kösedağı, konuşmasında Atatürk'ün Cumhuriyet'in kuruluşundaki rolüne değinerek şöyle devam etti: "Atatürk yalnızca bir savaşı kazanmadı. Bir milletin kaderini değiştirdi. Yalnızca bir devlet kurmadı. Bir ülkenin geleceğini yeniden yazdı. Ve o geleceğin merkezine makamı, mevkiyi değil. Milletin iradesini koydu."

"CUMHURİYET, İNSAN ONURUDUR"

Cumhuriyetin önemine vurgu yapan Kösedağı "Cumhuriyetimizin büyüklüğünü anlamak için yalnızca 1923'e bakmak yetmez. Bugüne de bakmak gerekir. Bir kız çocuğunun okul kapısından içeri girdiği ana, bir gencin üniversite sıralarında kurduğu hayale, bir kadının kendi hayatı hakkında özgürce karar verebilmesine ve bir milletin geleceğe duyduğu umuda bakmak gerekir. Çünkü Cumhuriyet, yalnızca bir yönetim biçimi değildir. Cumhuriyet, insan onurudur. Cumhuriyet, yurttaş eşitliğidir. Cumhuriyet, bir çocuğun hayal kurabilme hakkıdır. Cumhuriyet özgürlüktür. Ve Cumhuriyet, o hayalleri gerçekleştirebileceğimiz bir ülkeyi hep birlikte kurma sorumluluğudur." dedi.

Ülkenin ekonomik ve toplumsal sorunlarına da dikkat çeken Kösedağı, çocuklara daha iyi bir gelecek bırakmanın önemini vurguladı. Kösedağı, "Çünkü Cumhuriyet kimsesizlerin kimsesidir!" dedi.

Cumhuriyet'in ikinci yüzyılına yakışan Türkiye'nin gençlerin umutlarını büyütebildiği, kadınların eşit olduğu, bilimin, sanatın ve emeğin değer gördüğü bir ülke olması gerektiğini belirten Kösedağı, "Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına yakışan Türkiye tam da budur." diye konuştu.

"CUMHURİYET, KADIKÖY'DE YAŞIYOR"

Konuşmasında Kadıköy'de Cumhuriyet değerlerinin günlük yaşamın bir parçası olduğuna dikkat çeken Kösedağı, Cumhuriyet'in sokaklarda, parklarda, okullarda, meydanlarda ve sanatta yaşadığını ifade etti.

Kösedağı, Bağdat Caddesi'nde bir araya gelen ailelerin, gençlerin ve çocukların yüzlerindeki umudun Cumhuriyet'in en güzel görüntüsünü oluşturduğunu belirterek şunları söyledi: "Kadıköy'de Cumhuriyet caddelerde, sokaklarda, parklarda, okullarda, meydanlarda, sanatta yaşar. Bir çocuğun kahkahasında, bir gencin hayallerinde, bir sanatçının eserinde, bir emeklimizin anılarında, komşularımızın dayanışmasında yaşar.

Bizler bu güzel kente hizmet ederken Cumhuriyet'in değerlerini yaşatmayı en büyük sorumluluklarımızdan biri olarak görüyoruz. Çünkü Cumhuriyet yalnızca büyük sözlerde değil, insanların hayatına dokunan güzel işlerde de yaşar. Kadıköy Belediyesi olarak sizler için her zaman güzel işler yapmaya devam edeceğiz."

Konuşmasında gençlere özel bir bölüm ayıran Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, Cumhuriyet'in ikinci yüzyılının gençlerin bilgi, cesaret ve yaratıcılığıyla şekilleneceğini belirterek, "103 yıl önce bu Cumhuriyet'i kuranlar, kendi hayatlarından daha büyük bir hayalin peşinden yürüdüler. Bağımsız bir ülke, çağdaş bir ülke, bilimle, sanatla ve eğitimle yükselen bir ülke hayal ettiler ve o hayali gerçeğe dönüştürdüler. Bugün sıra sizin hayallerinizde, sizin bilginizde, sizin cesaretinizde, sizin yaratıcılığınızda. Cumhuriyet'in ikinci yüzyılı, sizin eserlerinizle, sizin başarılarınızla yükselecek. Bu ülkenin geleceğini kuracak olan sizlersiniz." dedi.

Cumhuriyet'in 103 yıl sonra da aynı heyecanla kutlandığına dikkat çeken Kösedağı, bu büyük mirasın kuşaktan kuşağa aktarıldığını ifade etti. Her yıl yürüyüşe yeni çocukların ve gençlerin katıldığını, yeni kuşakların bayraklarıyla Cumhuriyet coşkusunu yaşattığını söyleyen Kösedağı, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah arkadaşlarını, Kurtuluş Savaşı'nın kahramanlarını, şehitleri ve gazileri minnetle andı.

Cumhuriyet'in gelecek kuşaklara aktarılmasının ortak bir sorumluluk olduğunu vurgulayan Kösedağı, konuşmasını yurttaşları Cumhuriyet'e, demokrasiye ve Atatürk'ün emanetine sahip çıkmaya çağırarak tamamladı.

"CUMHURİYET ÖZGÜRLÜKTÜR"

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı'nın ardından konuşmasına Bağdat Caddesi'ni dolduran yüz binlerce kişiyi selamlayarak başlayan YENİ Parti Genel Başkanı Özgür Özel, şunları söyledi: "Tam 103 yıldır bu milletin elinden bayrağı, gönlünden Cumhuriyet sevgisini alamadılar alamayacaklar. Cumhuriyet nedir diye soruyorlar. Cumhuriyet özgürlüktür. Cumhuriyet eşitliktir. Cumhuriyet bağımsızlıktır. Ama benim için Cumhuriyet başının üstündeki yüce bir çatıdır. O çatı 86 milyonun evidir. İşte bu yüzden Cumhuriyet kimsesizlerin kimsesidir. O çatı altında yaşayan her vatandaşımız, bu büyük ailenin mensupları, bizim kardeşlerimiz, büyüklerimiz, evlatlarımızdır. Vatan, millet, bayrak ve Atatürk'le sorunu olmayan herkes bizim ailemizdir. Hepsini yürekten kucaklıyoruz."

Cumhuriyet'i 86 milyonun çatısı olarak tanımlayan Özel, bu çatının temel direklerinin demokrasi, adalet, laiklik ve sosyal devlet olduğunu belirtti. Cumhuriyet'in insanları tebaa olmaktan çıkarıp eşit yurttaşlar hâline getirdiğini ifade eden Özel, "103 yıl önce bu ülkeyi kuranlar imkansız denilen bir iş başardılar. Düşmanın karşısında diz çökmediler, sonrasında yokluğa, yoksulluğa yenilmediler. Fermana karşı, tek adama karşı milletin meclisini kurdular. İnsanımızı tebaa olmaktan çıkarıp eşit yurttaşlar yaptılar. Savaşın yıktığı, yokluğun kavurduğu ülkede fabrikalar kurdular. Yalnızca ayakta kalmayı değil, insanca ve onurlu bir yaşamı hepimize hediye ettiler. Cumhuriyet'i kuranları, bu ülkeyi kurtarıp bugünlere taşıyanları hatıraları önünde eğilerek minnetle anıyoruz." dedi

Cumhuriyet'in kazanımlarının tehdit altında olduğunu söyleyen Özel, İstanbul'un seçilmiş belediye başkanlarına yönelik girişimleri ve Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanmasını eleştirdi. Medyaya yönelik baskıların ve sansürün toplumun sesini kısmaya yönelik olduğunu ifade eden Özel, milletin kendilerinden umudu sürdürmelerini beklediğini söyledi.

"MİLLETTEN TALİMAT ALDIK"

Yeni bir siyaset anlayışıyla yola çıktıklarını belirten Özel, şunları söyledi: "Milletten bir talimat aldık. Bize dediler ki ya bir yol bulacaksın ya yeni bir yol açacaksın. Biz de milletimize dedik ki karşımızda düşman gibi bir deniz, arkamızda deniz kadar çok düşman. Yaktık gemileri. Yeni bir yoldayız. Yürüyelim arkadaşlar. İşte yeni, yepyeni bir siyasetle birlikteyiz."

Kadıköy'ün hiçbir siyasi partinin kalesi olmadığını vurgulayan Özel, "Kadıköy Cumhuriyet'in kalesidir, milletin kalesidir." dedi.

Cumhuriyet'in yokluk içinde kurulduğunu hatırlatan Özel konuşmasını şöyle sonlandırdı:

"Bu millet cumhuriyeti yokluk içinde kurdu. Varlık içinde yıkılmasına izin vermeyeceğiz. Yaşasın Cumhuriyet! Yaşasın Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün emaneti! Yaşasın egemenliğin sahibi büyük Türk milleti, yaşasın Cumhuriyet! Cumhuriyet bayramınız kutlu olsun. Hepinizi saygıyla selamlıyorum ve buradan sizlere söz veriyorum. Bir gün o sandığa varacağız. O seçimi alacağız. O pazardan sonraki pazartesi bu caddede hep beraber yürüyeceğiz."

Cumhuriyet Kupası heyecanı

Kadıköy Belediyesi tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen Kadıköy Cumhuriyet Kupası Yelken Yarışları başladı. Cumhuriyet'in 103. yılı kutlamaları kapsamında gerçekleştirilen organizasyonda sporcular, 31 Ekim'e kadar dereceye girmek için mücadele edecek

Kadıköy Belediyesi ve Türkiye Yelken Federasyonu iş birliğiyle düzenlenen 4. Kadıköy Cumhuriyet Kupası Yelken Yarışları'nın startı verildi. İstanbul Yelken Spor Kulübü ev sahipliğinde gerçekleştirilen ve 28-31 Ekim tarihleri arasında sürecek organizasyonun açılış törenine Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Rasim Emre Fırıncı, Avrupa Yelken Federasyonu Başkanı Pınar Coşkuner Genç, İstanbul Yelken Kulübü Başkanı Billur Arıkan, Kadıköy Sahil Güvenlik Komutanı Burak Yıldız, İstanbul Yelken İl Temsilcisi Buğra Varol, İstanbul Yelken Spor Kulübü Sportif Direktörü Levend Gürkan, kulüp Genel Sekreteri Deniz Akyıldız ile Kadıköy Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürü Erhan Karaaslan katıldı.

Açılışta konuşan İstanbul Yelken Kulübü Başkanı Billur Arıkan, organizasyona ev sahipliği yapmaktan duydukları mutluluğu belirterek sporun ve cumhuriyet değerlerinin önemine dikkat çekti. Yelken sporunun çocuklara yalnızca yarışmayı değil, mücadele etmeyi ve bağımsız kararlar almayı öğrettiğini vurgulayan Arıkan, konuşmasını şu sözlerle sürdürdü: Sevgili çocuklar, yelken çok özel bir spor. Yalnızca tekne kullanmayı, rüzgâr okumayı ve yarış kazanmayı değil; sabretmeyi, mücadele etmeyi, kendi kararlarınızı vermeyi, bazen kaybetmeyi ama her seferinde yeniden başlamayı öğreniyorsunuz."

"CUMHURİYET KOLAYCA VERİLMİŞ BİR ARMAĞAN DEĞİL"

Yelken sporunun aynı zamanda iyi bir insan olmanın temelini oluşturan değerleri kazandırdığını vurgulayan Arıkan, Cumhuriyet'in de büyük fedakârlıklarla kazanıldığını hatırlatarak şöyle devam etti: "Bugün adını gururla taşıdığımız Cumhuriyet de aslında bize tam olarak bunları anlatıyor. Çünkü Cumhuriyet bize kolayca verilmiş bir armağan asla değil. Büyük fedakârlıklarla, yokluklarla, zorlu mücadelelerle ve bağımsızlığa olan sarsılmaz bir inançla kazanıldı. Ayağında çarığı olmayan askerlerimizin, evladını bir daha görmeyeceğini bile bile savaşa gönderen analarımızın, yokluk içinde yılmadan vatanını savunan bir milletin bize bıraktığı en büyük miras Cumhuriyet ve Mustafa Kemal Atatürk'tür."

Atatürk'ün Cumhuriyet'i çocuklara ve gençlere emanet ettiğini belirten Arıkan, ülkenin geleceğinin özgür düşünen, sorgulayan ve mücadeleden kaçınmayan gençlerin elinde yükseleceğini ifade etti. Gençlere Cumhuriyet'in hangi koşullarda kazanıldığını unutmamaları çağrısında bulunan Arıkan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Özgür düşünmekten, doğru bildiğinizi savunmaktan, hayal kurmaktan ve hayallerinizin peşinde koşmaktan lütfen vazgeçmeyin. Çünkü Cumhuriyet yalnızca geçmişimizi değil, geleceğimizi de temsil etmelidir ve o geleceği yaşatacak olanlar da sizlersiniz."

KÖSEDAĞI: "RÜZGÂRINIZ BOL, ROTANIZ AÇIK OLSUN"

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, açılışta yaptığı konuşmada Cumhuriyet Kupası'nın yalnızca bir spor organizasyonu olmadığını, aynı zamanda Cumhuriyet'in özgürlük, dayanışma ve eşitlik değerlerini yaşatan bir etkinlik olduğunu belirtti. Kösedağı, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu etkinlik sadece bir yarış değil; birlik ve beraberlik duygularını pekiştiren, Cumhuriyet'imizin özgürlük, dayanışma ve eşitlik değerlerini birlikte yaşatan büyük bir organizasyon. Bizler, denizle iç içe yaşayan kentimizde yelken sporunu yaygınlaştırmayı ve özellikle çocuklarımızın ve gençlerimizin, yani sizlerin, sporla büyümesini çok önemsiyoruz."

Organizasyonun gerçekleştirilmesinde emeği geçen kurumlara, kulüplere, hakemlere, sporculara ve Kadıköy Belediyesi çalışanlarına teşekkür eden Kösedağı, yarışlara katılan tüm sporculara başarılar dileyerek şöyle konuştu: "Yelken sporuna gönül vermiş en küçüğünden en büyüğüne tüm sporcularımızın denizle buluşarak gösterdiği performans, sporun ve dostluğun ne kadar önemli olduğunu bir kez daha bizlere gösteriyor. Bu anlamlı etkinlikte mücadele edecek bütün sporcularımıza başarılar diliyorum. Şimdiden rüzgârınız bol, rotanız açık olsun."

Cumhuriyet'in gençlere emanet edilmesinin önemli bir sorumluluk taşıdığını belirten Kösedağı, gençlerin iyi eğitim almalarının, sporla ilgilenmelerinin ve Türkiye'yi ulusal ve uluslararası alanda başarıyla temsil etmelerinin önemini vurguladı.

Kadıköy Belediyesi olarak gençlerin yanında olmaya devam edeceklerini söyleyen Kösedağı şöyle devam etti: "Atatürk bu Cumhuriyet'i durduk yere sizlere emanet etmedi, çünkü sizlere çok güvendi. Bizler de sizlere çok güveniyoruz, çok seviyoruz. Asla pes etmeyin, asla ve asla yılgınlığa kapılmayın. Bugün bir yarış yapacaksınız. Hava şartları da sizlere uygun. Belki bir iki kazanan olacak ama aslında hepiniz kazanmış olacaksınız.

Çok güzel bir kentte yaşıyoruz. Biz Kadıköy'ü çok seviyoruz, İstanbul'u çok seviyoruz. Hem keyfini çıkarıyoruz hem de daha güzel ortamlarda bu sporu icra etmeniz için arkadaşlarımızla beraber sürekli çalışıyoruz. Tek bir hedefimiz var: Sizlerin her zaman geleceğe umutla bakmasını sağlamak. Biz bunlar için çalışmaya devam edeceğiz.

Motivasyonunuzla Atatürk'ün bize emanet ettiği güzel Cumhuriyet'i sonsuza kadar yaşatmak olacak. Ben hepinize geldiğiniz için çok teşekkür ediyorum, hepinize gönülden, yürekten başarılar diliyorum. Şimdiden Cumhuriyet Bayramımız kutlu olsun."

Cumhuriyet'in 103. yılı kutlamaları kapsamında düzenlenen 4. Kadıköy Cumhuriyet Kupası Yelken Yarışları, 31 Ekim'de sona erecek.

Kadıköy söylüyor, CUMHURİYET YAŞIYOR!

Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi öncülüğündeki "Kadıköy Söylüyor, Cumhuriyet Yaşıyor" konseri, farklı nesilleri bir araya getirdi; 7'den 70'e Kadıköylüler söyledikleri marşlarla Cumhuriyet coşkusunu yaşattı

● **Seyhan KALKAN VAYİÇ**

Kadıköy'de Cumhuriyet'in 103. yıl dönümü kutlamaları coşkuyla sürerken bu coşku, birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiriyor. Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi'nin öncülüğünde 7'den 70'e onlarca Kadıköylü, Kadıköy İskele Meydanı'nda düzenlenen "Kadıköy Söylüyor, Cumhuriyet Yaşıyor" konserinde bir araya gelerek Cumhuriyet marşları söyledi.

Şef Samet İlkan Atay yönetiminde Çocuk Sanat Merkezi Büyük Koro Konseri çatısı altında buluşan Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi, Gençlik Sanat Merkezi, Kriton Curi Vokalist Pop Korosu ve Suadiye Gönüllüleri izleyenlere duygu yüklü anlar yaşattı. İskele Meydanı'ndaki bu anlamlı konsere koro üyelerinin aileleri ve Kadıköylüler büyük ilgi gösterdi.

Ellerde bayrakların, dillerde marşların olduğu konsere Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı ile Başkan Yardımcısı Sevnur Yıldırım Doğan da katıldı. Belediye Başkanı Mesut Kösedağı çocukların arasına katılarak onlarla birlikte şarkılar ve marşlar söyledi.

Çocuk Sanat Merkezi öğrencilerinin Cumhuriyet temalı resimlerinin de renk kattığı konser alanında; çocukları ve torunlarıyla birlikte marşlar söyleyen yurttaşlar duygu ve düşüncelerini paylaştı.

"KONSER GÜZEL BİR ANI OLACAK"

Kızı Minel ile birlikte aynı koroda yer almanın mutluluğunu yaşayan Esra Elif Sarışın, "Kızım ve diğer çocuklar ile birlikte şarkılar ve marşlarla Cumhuriyet coşkusunu yaşıyoruz. Bu konserin bizde anısı çok büyük olacak. Bu günler bir daha geri gelmeyecek ama biz izledikçe bu güzel günlerin mutluluğunu yeniden birlikte yaşayacağız" dedi.

Torunları Hakan ve Alphan ile birlikte koroda yer alan Dikmen Uğuz da "29 Ekim gibi anlamlı bir günde torunlarımla aynı sahnede Atatürk marşları söylemekten müthiş bir mutluluk duyuyorum. Emeği geçen tüm öğretmenlerimize ve Belediye Başkanımız Mesut Kösedağı'na teşekkür ediyorum." diye konuştu.

"ÇOCUKLARLA MUTLUYUZ"

Suadiye Gönüllü Evi'nden Zeynep Güzeldoğu ile Suna Zincirkıran ise hislerini şöyle dile getirdi: "Cumhuriyet Bayramı en güzel bayramımız. İlelebet payidar olsun diye geliyoruz. Bugünümüzü Atatürk ve Cumhuriyet'e borçluyuz. Çocuklarla birlikte olduğumuz için çok mutluyuz. Çok güzel söylüyor ve çalıyorlar. Nesiller bir arada, çok keyif verici."

Cumhuriyet Bayramı çelenk sunma töreni yapıldı

Cumhuriyet'in kuruluşunun 103. yıl dönümünde Kadıköy İskele Meydanı Atatürk Anıtı önünde çelenk sunma töreni gerçekleşti

● **Seyhan KALKAN VAYİÇ**

Kadıköy'de Cumhuriyet'in kuruluşunun 103. yıl dönümü etkinlikleri coşkuyla sürüyor. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı çelenk sunma töreni, 28 Ekim Çarşamba günü saat 13.00'te Kadıköy İskele Meydanı Atatürk Anıtı önünde gerçekleşti. Törene, Kadıköy Kaymakamı Muhittin Pamuk, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, İkmal Maliye Okulu ve Eğitim Merkezi Komutanı İkmal Albay Adem Vatan, Yeni Parti Kadıköy İlçe Başkanı Caner Sarıtaş ile siyasi parti, dernek ve meslek odası temsilcileri, Kadıköy'de eğitim gören öğrenciler ile yurttaşlar katıldı.

Çelenk sunma töreni, saygı duruşunda bulunulması ve İstiklal Marşı'nın okunması ile başladı. Kadıköy Kaymakamı Muhittin Pamuk'un Atatürk Anıtı'na çelenk sunmasının ardından İkmal Albay Adem Vatan ile Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı çelenk sundu. Siyasi parti, dernek ve meslek odası temsilcilerinin de Atatürk Anıtı'na çelenk sunduğu törene, Birinci Ordu Bölge Bando Komutanlığı'nın çaldığı marşlar da coşku kattı.

Fotoğraflar: Muratcan AFACAN

"Cumhuriyet Neden Gereklidir?" başlıklı söyleşide konuşan Doç. Dr. Ahmet Kuyaş, cumhuriyetin ilanına giden siyasi süreci, ulus devlet anlayışını ve saltanat ile halifeliğin kaldırılmasını tarihsel gelişmeler üzerinden değerlendirdi

● **Deniz Şimal TAŞAN**

"Cumhuriyet Neden Gereklidir?" başlıklı söyleşi, 28 Ekim Çarşamba akşamı Caddebostan Kültür Merkezi'nde (CKM) düzenlendi. Doç. Dr. Ahmet Kuyaş'ın konuşmacı olarak katıldığı söyleşinin moderatörlüğünü, Kadıköy Belediyesi Kültür Müdürlüğü Genel Sanat Yönetmeni Ömür Kurt üstlendi. Kuyaş, söyleşinin ardından kitaplarını imzaladı.

Sözlerine cumhuriyetin gerekli olmadığını söyleyerek başlayan Kuyaş, "Eğer cumhuriyet gerekli olsaydı, bugün Danimarkalılar ve Hollandalılar krallarını gönderip cumhuriyet ilan ederlerdi. Ayrıca vatandaş haklarına tümüyle saygılı, çağdaş ve demokratik olmak için mutlaka cumhuriyet gerekmemiştir; nitekim Büyük Britanya, Hollanda ve İsveç bunun örnekleridir. Bu tabi Almanların veya Fransızların yarım akıllı olduğu anlamına gelmez; cumhuriyet evrensel bir değer de değildir. Bazı toplumlar çağdaş, demokratik, insan ve yurttaş haklarına saygılı bir ülke olma yolunda cumhuriyete ihtiyaç duymamış, bazıları ise duymuştur. Bunun bildiğim kadarıyla bir kuramı yok" ifadelerini kullandı.

Her ülkenin kendi tarihi ve kurumlarının geçirdiği dönüşümler üzerinden değerlendirilmesi gerektiğini belirten Kuyaş, günümüzde monarşiyle yönetilen ülkelerin geçmişlerinde cumhuriyet deneyimlerinin, cumhuriyetle yönetilen ülkelerin geçmişlerinde ise krallıkların bulunabildiğine dikkat çekti.

ULUS DEVLET, HALİFELİK VE SALTANAT

Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda bir ulus devletin ortaya çıkacağının kesin olduğunu dile getiren Kuyaş, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna giden sürecin aşamalı olarak şekillendiğini söyledi. Kuyaş, "Cumhuriyeti kuracak olan kadro ilk başta 'Türkiye'den' bahsetmiyor, bir takım hukuki geliştirmeleri yaptıktan sonra bahsediyor." ifadelerini kullandı.

Ulus devlet anlayışının bütün vatandaşlara eşit mesafede duran bir devlet yapısını gerektirdiğini belirten Kuyaş, laiklik ve sekülerizm kavramları üzerinden halifelik kurumunu değerlendirdi. Kuyaş, "Ulus devlet, tüm vatandaşlarına eşit mesafede olan ve duran bir devlet demek. Bugün bizim Türkiye'de laiklik dediğimiz ama sekülerizm olarak kullanabileceğimiz bir kavram. Böyle bir ülkede devletin üst kademelerinde 'halife' diye biri olamaz." dedi.

Siyasi koşulların ve anayasal düzenlemelerin saltanat ile halifeliğin kaldırılması sürecinde belirleyici olduğunu vurgulayan Kuyaş, devletin bütün vatandaşlarına eşit mesafede durabilmesi için bu kurumların konumunun yeniden değerlendirilmesi gerektiğini söyledi.

CUMHURİYET VE ANAYASA

Kuyaş, dönemin siyasi koşullarına ve meclisteki çoğunluk sorununa işaret ederek şu ifadeleri kullandı: "Saltanatın kaldırılması, cumhuriyetin ilanı ve halifeliğin kaldırılması üçü de anayasa değişikliğiyle yapılmamıştır. Ya meclis kararı ya da kanun değişikliğiyle. Neden Mustafa Kemal Paşa bu yolu seçti? Neden Rauf Bey 'Bu iş erken oldu' dedi? İkisi de biliyor ki bu söylediklerimin hiçbiri üçte iki çoğunluğu tutmuyor."

Lozan Antlaşması ve meclisteki siyasi dengelerin de sürece etki ettiğini belirten Kuyaş, 1923 seçimleriyle yeni bir meclisin oluşturulmasının karar alma sürecinde etkili olduğunu ifade etti.

HERKESİN AKLINDA CUMHURİYET

Mustafa Kemal Paşa'nın aklındaki devlet yapısının cumhuriyet olduğunu vurgulayan Kuyaş, "Onun cumhuriyetçi olduğunu 1919'dan beri biliniyor. Daha Erzurum Kongresi toplanmadan önce, herkesin aklında cumhuriyet. O kadar ki Erzurum'da Mondros koşullarını gerektiği gibi uygulanıp uygulanmadığını denetleyen İngiliz Yarbay'ının kulağına gelmiş, İngiltere'ye döndüğünde Dışişleri Bakanı olan amcasına 'onlar cumhuriyet kuracaklar' diyor." dedi. Paşa'nın cumhuriyet isteyen tek kişi olmadığını vurgulayan Kuyaş, "1919 yılında Erzurum Kongresi toplanmadan önce Temmuz ayında Paşa ve çevresindekiler çevreyi gezintiye çıkmış. Erzurum'da Albayrak Okulu'nun öğrencileri öğretmenleriyle pikniğe gidiyor, Paşa'yı görünce etrafını sarıp 'yaşasın cumhuriyet' diye bağırıyorlar. Düşünebiliyor musunuz? 1919'un Temmuz ayı daha Erzurum Kongresi yok. Anlaşılan hocalar da cumhuriyetçi ve hocalar Mustafa Kemal Paşa'nın da cumhuriyetçi olduğunu duymuşlar." diye konuştu.

Birinci Dünya Savaşı'na kadar Mustafa Kemal Paşa ile tanışan kişilerin, onu çok sevdiğini söyleyen Kuyaş, "1919 yılında Anadolu'da onunla tanışanlar sevmez. Çünkü zor adamdır, yanında en ufak bir hata yaptığınız zaman ya sizi batırıp çıkarır ya da öyle bir espri yapar ki sonrasında ahbap olmanıza imkân yok. Ama müthiş saygı duyuyorlar ve güveniyorlar." dedi.

CUMHURİYET IŞIĞI

Kadıköy Belediyesi Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Cumhuriyet Işığı" sergisi, 28 Ekim Çarşamba günü Caddebostan Kültür Merkezi'nde (CKM) açıldı. Cumhuriyetin ilanının ardından gerçekleştirilen devrimleri, Türkiye'nin uluslararası alandaki dönüşümünü ve toplumsal değişimi tarihî belgeler aracılığıyla ele alan sergi, CKM'nin 4. kat fuaye alanında 17 Kasım'a kadar ziyaret edilebilecek.

Cumhuriyetin 10. yılına ilişkin özel belgelerin yanı sıra dergi, köşe yazıları ve fotoğrafların da yer aldığı sergide; eğitim, sağlık, spor, kültür, sanayi ve harf inkılabı gibi farklı alanlarda gerçekleştirilen dönüşümler ve bunların toplumsal yaşama yansımaları sunuluyor.

Gönüllülerden gelenler

Gönüllü evlerinde yeni sezon çalışmaları başladı

Kadıköy Belediyesi gönüllü evleri, yeni sezon çalışmalarına başladı. Fenerbahçe Gönüllü Evi'nin ev sahipliğinde düzenlenen açılış kahvaltısında bir araya gelen gönüllü evi başkanları ve yöneticileri, yeni dönem projelerini değerlendirdi. Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, gönüllülere özverili çalışmalarından dolayı teşekkür etti

Kadıköy Belediyesi Gönüllüleri yeni sezon çalışmalarına başladı. Sezon açılışı kapsamında Fenerbahçe Gönüllü Evi'nin ev sahipliğinde düzenlenen kahvaltı programında, gönüllü evlerinin başkan ve başkan yardımcıları bir araya geldi. Programa Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, Belediye Başkan Yardımcısı Rasim Emre Fırıncı ve Kadıköy Gönüllü Merkezi Yönetim Kurulu üyeleri katıldı.

Buluşmada, yeni dönemde hayata geçirilmesi planlanan projeler ve gönüllülük çalışmaları ele alındı. Kadıköy'de toplumsal dayanışmanın güçlendirilmesi, komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesi ve kent yaşamına katkı sağlayacak çalışmaların yaygınlaştırılması konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

KÖSEDAĞI'NDAN GÖNÜLLÜLERE TEŞEKKÜR

Programda konuşan Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Kösedağı, gönüllülük kültürünün kent yaşamındaki önemine dikkat çekerek gönüllü evlerinin başkanlarına ve yöneticilerine özverili çalışmalarından dolayı teşekkür etti. Kösedağı, yeni sezonda Kadıköy'e değer katacak, toplumsal dayanışmayı artıracak ve komşuluk ilişkilerini güçlendirecek ortak projelerin hayata geçirilmesinin hedeflendiğini belirtti.

Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Rasim Emre Fırıncı da sorumluluğundaki birimler hakkında katılımcılara bilgi verdi.

Programın öne çıkan bölümlerinden biri de ödül töreni oldu. Fenerbahçe Gönüllü Evi'nin geçmiş dönem başkanlarından Saim İkiş ile ebru sanatçısı Cahide Yormaz Öz'e, topluma ve sanat hayatına sundukları katkılar ile gönüllülük çalışmalarına verdikleri emek nedeniyle Onur Üyeliği Ödülü takdim edildi.

T.C. KADIKÖY İLÇESİ BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

5393 sayılı Belediye Kanununun 20.maddesi gereğince "her ayın ilk haftası" toplanacak olan Kadıköy Belediye Meclisinin 9. Seçim Dönemi, 3. Toplantı Yılında yapacağı Kasım Ayı Toplantısı 02 Kasım 2026 Pazartesi günü başlayacaktır.

Kasım Ayı Toplantısının ilk birleşimi 02 Kasım 2026 Pazartesi günü, saat 11.00'de aşağıda yazılı olan gündem ile yapılacağından belirtilen gün ve saatte Kadıköy Belediyesi Meclis Binası, Meclis Salonuna teşriflerinizi rica ederim.

Mesut KÖSEDAĞI
Belediye Başkanı

GÜNDEM:
1. İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünün, kadro derece değişiklikleri ile ilgili teklifi.

GazeteKadıköy
Haftalık süreli yerel gazete
Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylüler adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı
Mesut KÖSEDAĞI

Yayın Kurulu
Ayten Genç, Erhan DEMİRTAŞ, Gökçe UYGUN
Genel Yayın Yönetmeni
Leyla ALP
Yazı İşleri Müdürü
Semra ÇELEBİ
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Gürbüz ENGİN
Sayfa Tasarımı
Rıza BÜLBÜL, Sinem HAMARAT
Haber Merkezi
Gökçe UYGUN, Hülya ARSLAN, Erhan DEMİRTAŞ, Seyhan KALKAN VAYİÇ
Reklam Servisi
Özge ÖZVEREN MUSLU

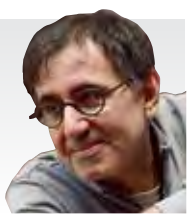
Adres: 19 Mayıs Mahallesi. Sultan Sokak No: 28 Kat: 2 Mühürdar Fuat Bey Konağı Kadıköy / İSTANBUL
İletişim: 0 (216) 348 70 60
www.gazetekadikoy.com.tr
www.instagram.com/gazetekadikoy
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu (0532) 727 0107

Baskı: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. 5 Levent Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No:29/1/1 34060 Eyüpsultan / İSTANBUL

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Eylül'de Gel'di, Ekim'de gitti

MURAT BEŞER
muratbeser034@gmail.com

Gelince üst üste geliyor derler büyüklerimiz. O günlerden biriydi, tarifsiz derecede uğursuz bir gündü, 14 Ekim 2026... Sabah henüz gün ışımadan Halk TV'ye yapılan baskının ve atanan kayyumun haberini almıştık. Kapkaranlık bir gündü; meteoroloji günler evvelinden uyarmıştı. İstanbul'da yaşanan sel felaketi sonrası dokuz insanımız hayatını kaybetmişti. Akşam oynanan Şampiyonlar Ligi maçında Fenerbahçe'nin Aston Villa karşısında 6-0'lık bir mağlubiyet alması ise, Alpay Nazikioğlu'nun 91 yaşında vefat ettiği haberinden sadece birkaç saat sonra vuku bulmuştu. Siyasetti, ekonomiydi, doğal felaketti, spordu derken sanat dünyasını unutmamıştı zalim felek... Kadıköylü müzisyen Cenk "Kesmeşeker" Taner'in "Her Şey Siyaha Giderken" şarkısındaki gibi kapkaranlık bir gündü, insanın bir an evvel bitmesini istediği uğursuz günlerden. Yılın belki de en karanlık gününde veda etmişti bize usta yorumcu, besteci, söz yazarı Alpay. O itiş kakış arasında ehemmiyetinin altı yeterince çizilemedi; oysa o pop müzik tarihimize damga vurmuş şarkıları seslendiren figürler listesinin başlarında yer alıyordu.

***

1935 yılında doğmuştu, Temmuz ayının 18'inde... Hukuk mezunuydu, Ankara Demirspor ve Gençlerbirliği'nde top oynamıştı. 60'lı yıllarda başlamış müziğe, ilk 45'liğini 1964 yılında çıkarmıştı. İlk yıllarında İngilizce, İspanyolca, İtalyanca söylerken Türkçe yılları başlamış, bazı Atilla İlhan şiirlerini bestelemişti.

Dönemin bitirim tavırlara sahip, çapkın, uyanık ve yarı sinsi bakışlı erkek kalabalığının arasına hasbelkader karışmış gibi görünen, masum bakışlı bir şarkıcıydı. Kendine has imajını güçlü bir biçimde destekleyen duru bir sesi ve şarkıları vardı. "Eylül'de Gel" bu masumiyeti, saflığı ve dürüstlüğü tek başına perçinliyordu. Alışıldık popçu ya da rakçıların uzağında, diplomatlara has görüntüsü soğukluğundan değil, beyefendiliğinden geliyordu. Kadife seslilerin en pürüzsüzü, içe işleyenlerin en güçlüsü, masanın başında şişeyi açtırıp hayatımızın filmini geri sardıranı; sabahların değil, gecelerin adamıydı Alpay.

Her devrin örnek pop yıldızı oldu. Sadece çocukluğumuzun romantik şarkıcısı değil, aynı zamanda 2013 yılında Ethem Sarısülük'e şarkı söyleyen duyarlı insandı. 2019 yılında da 50. Sanat Yılı'nın kutladığı konserde Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan, Berkin Elvan ve Ali İsmail Korkmaz'ın resimlerini sahneye taşımıştı.

Hüzün ve melankoli yüklenmiş bir sanat yaşamına sahip olan Alpay, liseli aşığın kırık umudu "Eylülde Gel", ıslak nefesinden tanıdığımız "Ayrılık Rüzgârı", işçi sınıfının boynu bükük "Fabrika Kızı", hayallerini masallarda bırakmış hayat kadınını anlatan "Beyoğlu" şarkıları ile unutuşa ve yeniden hatırlamaya, var olmaya ve yok olmaya dair ne varsa anlatmıştı bize.

Nahif, utangaç, kırılgan; bazen platonik, çoğunlukla içine kapanık ve yalnız şarkıların adamı; ağır bir hüzünle yüklenmiş, melankoliye boğulmuş güzel şarkıların sahibiydi. Hatırlamak, hatta hiç unutmamak lazım; bir zamanlar bu ülkede böyle adamlar az değildi, atarlı değil, insana (kendine ve aşkına) saygılı aşk şarkıları yazan... Bunların başında geliyordu gerçek bir Ankara beyefendisi portresi çizen Alpay. Kuşağının tüm efendi özelliklerini boy resminde toplamıştı. Sesindeki buğu ve kendine has Türkçesi ile sanki özlenmek için yaratılmış bir şarkıcıydı. Ara sıra özlenir; her dinlenildiğinde özlendiği daha bir anlaşılırdı. Sesindeki meşk ile mutlu günlere zaman yolculuğu yapılırdı.

***

Bu kısa yazıyı, Alpay'ın anılarını derlediği ve 2004 yılında Doğan Kitap tarafından yayınlanan "Eylülde Gel" kitabından bir anekdot ile bitirelim. Çocukluk arkadaşı Hasan'ı anlatır bir bölümde, delikanlılık çağında Robert Mitchum'a benzeyen Hasan'ı... Okulda başarısız bir öğrenci olup da Alpay'ın hazırladığı sınav kağıdı ile mezun olan Hasan'ı... Yıllar geçer, Alpay ünlenir, Hasan'a da yüklüce bir miras kalır. Ancak Hasan kilo almış ve tembelleşmiş bir delikanlı olarak çalışmaya pek meyilli değil. En güvendiği insanların başında Alpay. Ne yapıp edip bir çorapçı dükkânı açmak için ikna eder Alpay'ı, "kadınlar sana hayran, hepsi de çorap giyiyor" diye... Kızılay'ın göbeğindeki bir pasajda dükkân tutan arkadaşını nezaketinden kıramaz Alpay. Bulundukları alanda görülmemiş bir izdiham. "Alpay, Alpay, Alpay" sesleri yankılanıyor. Her yaştan, her türden insan kalabalığı... Kolej dağılınca, kızlar basıyor içeriyi: "Bir Resim", "Koluma imza atar mısınız?", "Sizi öpebilir miyim?"... Sonradan anlatıyorlar, Hülya Avşar da kapıdan seslenip, kıkırdaya kıkırdaya kaçanlardan biri. Müşteriler itiş kakış, çoraplar havada uçuşuyor. "Ünlü bir şarkıcı olmasaydım otururdum o dükkânda herhalde" diye bitirir bölümü.

***

Üç kuşağa hitap etti Alpay. Gelecek kuşaklara da seslenmeye devam edecek, karanlık ve uğursuz günler geçecek, Alpay şarkılarıyla hep yaşayacak.

İstanbul Çerkes Buluşması:

Hafızanın ve aidiyetin izinde

Kafkasya'dan Anadolu'ya uzanan sürgünün hüznünü, köklü geleneklerini ve kültürel hafızasını yaşatan Çerkes halkı, İstanbul Çerkes Buluşması'nda Müze Gazhane'de bir araya geldi

● **Leyla ALP**

Bazı hikâyeler vardır; üzerinden yüzyıllar geçse de anlatılmaktan, hatırlanmaktan ve kuşaktan kuşağa aktarılmaktan vazgeçilmez. Çünkü onlar yalnızca geçmişe değil, bugün kim olduğumuza da ayna tutar. Çerkes halkının hikâyesi de biraz böyledir. Kafkasya'dan Karadeniz'in hırçın sularına uzanan büyük bir sürgünün hüznünü, yurt özlemini ve bütün bunlara rağmen yaşatılan kültürün zarafetini taşır. 21 Mayıs 1864'ün hafızamızda bıraktığı derin sızı, bugün hâlâ dilimizde, müziğimizde, danslarımızda ve kuşaktan kuşağa aktardığımız geleneklerimizde yaşamaya devam ediyor.

İşte bu hafıza, 24-25 Ekim tarihlerinde İstanbul'da, Kadıköy'deki Müze Gazhane'de yeniden canlandı. İBB Kültür'ün ev sahipliğinde düzenlenen İstanbul Çerkes Buluşması, yalnızca bir kültür etkinliği değil, aynı zamanda geçmişle bugün arasında kurulan bir köprü oldu. Edebiyattan geleneksel el sanatlarına, söyleşilerden müziğe ve danslara uzanan iki günlük buluşma, Çerkes kültürünü yaşatmanın ve paylaşmanın kıymetini bir kez daha hatırlattı.

İki gün süren organizasyonun açılışında İBB Başkanvekili Nuri Aslan ve İBB Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Mahir Polat yer aldı. Nuri Aslan, Çerkes toplumunun nezaket, saygı ve ahlakı esas alan Xabze felsefesine ve katılımcı demokrasiyi simgeleyen Hase meclislerine vurgu

yaparak bu değerlerin bugün tüm toplumun en çok ihtiyaç duyduğu ortak akla ışık tuttuğunu anlattı.

Etkinliğin en samimi ayrıntılarından biri İBB Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Mahir Polat'ı stantların arasında tek başına gezerken görmekti. Polat, bir söyleşiyi ya da gösteriyi izlerken yanı başınızda duran, sessizce dinleyen ve izleyen bir kentsel hafıza takipçisi olarak aramızdaydı.

KÜLTÜRÜN SESİ, EZGİSİ VE HİKÂYESİ

Buluşmanın söyleşi programında ilk gün "Çerkeslik Nasıl Yaşar?", "Bize Kalan Hikâyeler" ve "Xabze: Bir Gelenek Değil, Bir Yaşama Biçimi" başlıklarında kimlik ve aktarım konuşuldu. İkinci gün ise yayıncılık, edebiyat, mutfak kültürü ile "Qafe'den Şeşen'e: Çerkes Müziği ve Dansı" oturumlarıyla gelenekler masaya yatırıldı. Sahne programında ise Nart masalları, film gösterimleri ve ezgilerin yanı sıra; İstanbul Kafkas Kültür Derneği Çocuk Halk Dansları Topluluğu (MAFE), CHAPS BAND, MAZENEF halk dansları ekibi ve Gülcan Altan'ın performansları ayrı bir coşku kattı.

Ancak etkinliğin eleştirilecek yanları da yok değildi. Çerkes kültürünü anlatmak sadece kıyafetlerle ya da dansla sınırlı kalmamalı. Yazılı hafızamız ve edebiyatımız bunun merkezinde durmalı. Ancak yayınevlerine ayrılan bölümün gözden uzak bir köşede kalması ve yönlendirme tabelalarının eksikliği kitapseverlerin işini epey zorlaştırdı. Alan büyük olmasına rağmen yerleşimin bir parça dağınık olması da kafa karışıklığı yaratıyordu. Söyleşi başlıkları ve etkinlik programı, Çerkes kültürünün zenginliğini ve çok katmanlı yapısını daha kapsamlı yansıtacak şekilde çeşitlendirilebilirdi.

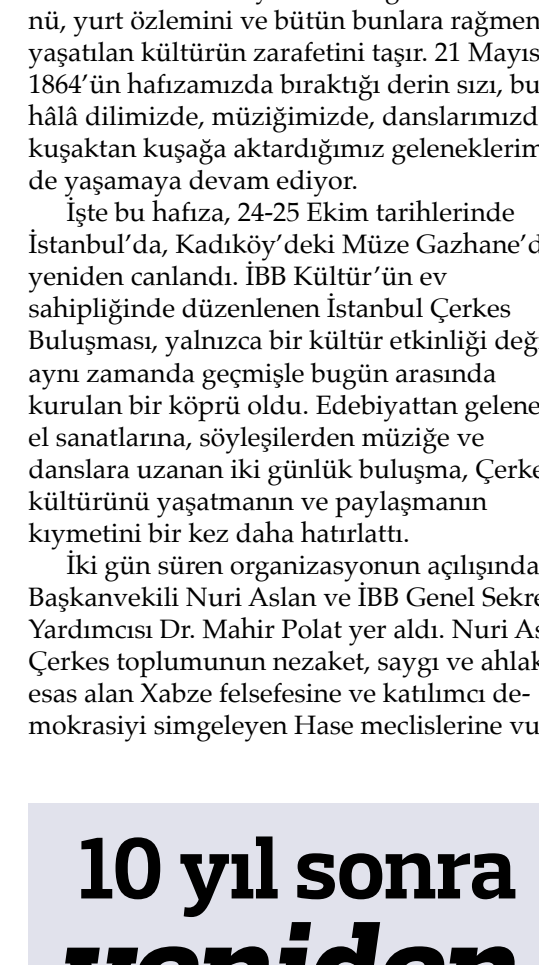
Etkinliğin yer yer kültürel ve tarihsel derinliğinden uzaklaşarak ticari bir atmosfere bürünmesi dikkat çekiciydi. Yeme içme kültürüne dair örneklerin yer aldığı stantlarda küçük ikramlar olmasını ve en önemlisi Çerkes olmayan ziyaretçileri bilgilendirecek tanıtım yazılarının bulunmasını beklerdik. Örneğin halujun "Çerkes mantısı", dagarijin ise "börek" diye satılması biraz üzücüydü.

Yine de gülümseten ve yürek kabartan detaylar yok değildi. Mesela TDK'ye inat her yerde "Çerkes" yazması harikaydı! Neredeyse 200 yıl sonra bu topraklarda isminizin doğru yazıldığını görmek bile tek başına şahane bir duygu.

Tüm aksaklıklarına rağmen İstanbul Çerkes Buluşması, Kafkasya'dan Anadolu'ya uzanan, asırlardır yaşatılan bir kültürün nezaketini, hüznünü ve neşesini kent yaşamıyla buluşturması açısından son derece kıymetli bir adımdı. Umarım önümüzdeki yıl eksikliklerin giderildiği, organizasyonun daha iyi planlandığı ve kültürel içeriğin daha da zenginleştirildiği bir programla yeniden buluşuruz.

10 yıl sonra *yeniden*

Müziğe ara veren Türkçe alternatif rock grubu Dorian, 8 Kasım'da sahnelere dönüyor

Türkçe alternatif rock müzik gruplarından Dorian, on yılı aşkın bir sessizliğin ardından ilk kez hayranlarıyla buluşmaya hazırlanıyor. 1996 yılında İstanbul'da kurulan ve 2006'da yayınladıkları ilk albümleri "Yeniden Hayata"nın 20. yıl dönümüne denk gelen bu özel konser 8 Kasım 2026 akşamı IF Beşiktaş sahnesinde gerçekleşecek.

Grup, 2014 yılında çıkardığı ikinci albümü "Dorian"dan bu yana yeni bir çalışma yayınlamamış ve uzun süredir sahne almamıştı. Bu albümün ardından üyelerin evlenmesi, çocuk sahibi olması ve kiminin yurt dışına taşınması gibi hayat değişiklikleri, grubun kendiliğinden sessizliğe çekilmesine neden oldu. Çilekeş'in yeniden bir araya gelmesi, Şebnem Ferah tekrar konser vermeye başlaması gibi son dönemde Türkçe rock sahnesinde yaşanan geri dönüş dalgası ve dinleyicilerin sosyal medyada "Keşke Dorian da dönse" çağrıları, grubu yeniden canlandırdı. Gitarist Memet İncili'nin çağrısıyla yeniden toplanan grup üyeleri için yıllar sonraki ilk buluşma oldukça duygusal geçti. Eski şarkıları yeniden çalışmaya başladıklarında derin bir nostalji hissettiklerini ve "Neler yapmışız" duygusunu yaşadıklarını belirten ekipteki herkes farklı bir ülkede yaşadığı için henüz beşi bir arada aynı odada prova yapabilmiş değil. Dolayısıyla beşlinin aynı sahnede buluşacağı asıl büyük an heyecanla bekleniyor.

İlkin Kitapçı (vokal), Memet İncili (gitar), Murat Ötünç (gitar), Alex Tsyntsaru (bas gitar) ve Afşar Yağcıoğlu'ndan (davul) oluşan Dorian, bu ilk konserde iki albümünden şarkıların yanı sıra özel bir görsel şovla sahnede olacak. Şimdilik bu konser sonrası için belirlenmiş başka bir konser takvimi bulunmuyor. Bu durum, uzun süredir grubu bekleyenler için geceyi tek ve kaçırılmayacak bir fırsat haline getiriyor. Konserin biletlerine Bubilet sitesinden ulaşmak mümkün.

“Erken teşhisle 30 bin kişinin yüreğine dokunduk”

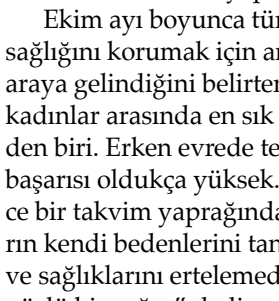
Kadıköy Belediyesi, meme kanserine dikkat çekmek için Özgürlük Parkı'nda etkinlik düzenledi. Meme kanserinde taramaların ve erken teşhisin önemine dikkat çekilen etkinlikte katılımcılarla zumba etkinliği yapıldı

Kadıköy Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü, meme kanserine dikkat çekmek, erken tanının önemini vurgulamak için meme kanseri farkındalık ayında “Pembe giy, sen de farkındalığın bir parçası ol!” sloganı ile 22 Ekim Perşembe Göztepe Özgürlük Parkı'nda zumba etkinliği düzenledi. Pembe renkli balonlarla süslenen parkta, “Meme kanserinde erken teşhis hayat kurtarır” dövizleri taşındı. Kadıköy Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü bünyesinde hizmet veren doktorlar ve çalışanlarının yer aldığı, Kadıköylülerin ilgi gösterdiği etkinliğin açılış konuşmasını Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Rasim Emre Fırıncı yaptı.

Ekim ayı boyunca tüm dünyada kadın sağlığını korumak için anlamlı etkinliklerde bir araya gelindiğini belirten Fırıncı, “Meme kanseri kadınlar arasında en sık görülen kanser türlerinden biri. Erken evrede teşhis edildiğinde tedavi başarısı oldukça yüksek. Bu farkındalık ayı sadece bir takvim yaprağından ibaret değil. Kadınların kendi bedenlerini tanıması, korkularını aşması ve sağlıklarını ertelemeden harekete geçmesi için güçlü bir çağrı.” dedi.

“MERKEZİMİZ TÜRKİYE'DE BİR İLK”

Kadıköy Belediyesi bünyesinde kurulan Zehra Mustafa Yüksel Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezi'nin 2011 yılından beri hasta kabulüne devam ettiğini dile getiren Rasim Emre Fırıncı, merkezin Türkiye genelinde bir ilçe belediyesi tarafından koruyucu sağlık hizmetleri vizyonuyla hayata geçirilen ilk model olma özelliği taşıdığını söyledi. Fırıncı, “Merkezimiz sosyal devlet ve sosyal belediyecilik ilkelerine tam uyum sağlayarak sunduğu mamografi ve kadın sağlığı hizmetlerinin tamamını ücretsiz olarak vatandaşlarımıza ulaştırıyor. Ücretsiz tarama, mamografi ve muayene hizmetleriyle kanseri erken evrede teşhis ediyor. Yılda yaklaşık 10 bin hastaya hizmet veriliyor. Değerli hocalarımız 2 bin 732 kadından biyopsi istedi; biyopsilerin 901'i malign (kötü huylu) çıktı. Mamografi merkezimiz 901 kadının hayatına dokunmuş, hayatını kurtarmış diyebiliriz.” diye konuştu.

Başkan Yardımcısı Fırıncı, Kadıköy Belediyesi'nin sağlık alanında verdiği diğer hizmetler hakkında ise şu bilgileri paylaştı: “Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği ile Prof. Dr. Korkmaz Altuğ Sağlık Polikliniği'nde vatandaşlarımıza sağlık hizmetleri sunarken, Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Merkezimiz ve Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezimizle çocuklarımızın sağlıklı gelişimlerini destekliyoruz. Alzheimer merkezlerimizle Alzheimer hastalığıyla yaşayan komşularımızın ve yakınlarının yanında oluyoruz. Kadıköylü komşularımızın sağlık alanında her zaman yanında olmaya, ihtiyaçlarına yönelik hizmetler geliştirmeye ve yaşam kalitelerini artırmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.”

“MUTLAKA KONTROLLERE GİDİN”

Fırıncı'nın konuşmasının ardından Kadıköy Belediyesi Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezi Radyoloji Uzmanı Dr. Hikmet Karagüllü de şunları söyledi: “Dünya Sağlık Örgütü, bir ay boyunca farkındalık yaratmak için bağırın, çağırın, uyarın, meme kanserini anlatın diyor. Çünkü meme kanseri kolay tedavi edilebilen hastalık. Bunun için erken tanı önemli. Onun için de düzenli kontrollere gidilmesi gerekiyor.” dedi.

Karagüllü, “Evde oturmayın, irade gösterin, bilinç gösterin. Yılda bir kez mamografi çektirin. Arkadaşlarınızı da uyarın, meme kanseri için mutlaka kontrollere gitmelerini söyleyin. Kadıköy Belediyesi Zehra Mustafa Yüksel Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezi Türkiye'de bir ilki başardı. Bugüne kadar yaptığımız taramalarda neredeyse binin üstünde meme kanseri yakaladık. Bunlara hastanın oğlunu, kızını, gelinini, damadını, kocasını ve kız kardeşini de eklediğinizde neredeyse 30 bin kişinin yüreğine dokunmuş oluyoruz.” diyerek konuşmasını bitirdi.

“TARAMALAR HAYATİ ÖNEM TAŞIYOR”

Merkezin erken teşhisle hayatına dokunduğu kadınlardan biri Aydan Bakistanlı da düzenli sağlık kontrolleri sayesinde hastalığının erken teşhis edildiğini, bu sayede ağır tedaviler görmediğini ve hayatına kaldığı yerden devam ettiğini paylaştı. Erken tanı almasında büyük rol oynayan mamografi taramalarının hayati önem taşıdığına değinen Bakistanlı, “Mamografi merkezimizin tüm çalışanlarına, doktorlarına, sağlık personeline, hepsinin ilgisine, güler yüzüne, desteğine buradan çok teşekkür ediyorum. Hiçkimse mamografi süresini aksatmasın. Erken teşhis hayat kurtarır.” dedi.

Konuşmaların ardından Ayşegül Demirsoy eşliğinde zumba gösterisi yapıldı. Kadıköylüler güneşli havada Özgürlük Parkı'nın huzur veren ortamında bir arada dans etmenin mutluluğunu yaşadı.

Tıp öğrencilerinden farkındalık etkinliği

Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri, Süreyya Operası önünde pembe kurdela takarak meme kanseri için farkındalık yarattı; erken teşhis ve düzenli kontrollerin önemine dikkat çekti

Acıbadem Üniversitesi Tıp Öğrencileri Birliği (ACUMSA), meme kanseri farkındalığı ayı kapsamında 22 Ekim Perşembe günü Kadıköy Süreyya Operası önünde saha çalışması yaptı. Öğrenciler, saha çalışma alanını pembe balonlar ile süsledi, pembe kurdela taktı, meme kanserinde erken teşhisin ve taramanın önemini vatandaşlara anlattı. Süreyya Operası önünde ve Bahariye Caddesi boyunca pembe kurdela dağıtan öğrenciler, meme kanserinde farkındalık oluşturmak için çalıştı.

“TOPLUMSAL BİLİNÇ OLUŞMASINDA ROL OYNUYOR”

Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. sınıf öğrencisi Öykü Voyvoda, ACUMSA çatısı altında toplumsal bilinçlendirme çalışması yürüttüklerini dile getirdi, “Süreyya Operası önünde aşının önemini de anlatmıştık. Ekim ayı meme kanseri farkındalık ayı olduğu için şimdi de meme kanserinde farkındalık oluşturmak için erken teşhisin, taramaların ve düzenli kontrollerin önemini anlatacağız, sohbet edeceğiz.” dedi. Halka açık bilgilendirme faaliyetlerinin toplumsal bilinç oluşturmada büyük rol oynadığını vurgulayan Voyvoda, halkın bir kesiminin konuya duyarlı yaklaşırken, bazılarının da kaderci bir bakış açısıyla taramalardan kaçındığını belirtti.

“İHMAL ETMEYİN, KONTROLE GİDİN”

İzmir'de yaşayan ve İstanbul'a oğlunu ziyarete gelen Gülten Erkal ise, tıp öğrencilerinin meme kanseri için bilgilendirme yapmasının çok hoşuna gittiğini, mutlu olduğunu söyledi ve şöyle devam etti: “Kontrollerimi düzenli olarak yaptırıyorum. 15 gün önce yaptırdım. Sonuçlar güzel çıktı. Kızım genç bir arkadaşını kaybetti. Onun acısını yaşadık. O yüzden farkındalık, erken tanı çok çok önemli. İhmal edilmesin.”

Dans ederek lösemiye dikkat çektiler

Lösev gönüllüleri, Lösemili Çocuklar Haftası öncesinde Bağdat Caddesi'nde Yonca Evcimik ile birlikte dans ederek lösemiye dikkat çekti

Lösemili Çocuklar Sağlık ve Eğitim Vakfı (LÖSEV), 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'nda lösemi hastalığına dikkat çekmek, hastalıkla ilgili toplumda farkındalık yaratmak için etkinlikler düzenliyor. LÖSEV gönüllüleri, bu yıl da İstanbul'un simge noktalarında şarkıcı Yonca Evcimik'in “Sallayalım Dünyayı” şarkısıyla lösemiye karşı farkındalık oluşturmak için dans ediyor. Kadıköy Bağdat Caddesi Suadiye Işıklar'da 24 Ekim Cumartesi günü bir araya gelen gönüllüler, Yonca Evcimik ile birlikte flash mob etkinliğinde dans etti. Meraklı gözlerle etkinliği izleyenler, şarkıya eşlik etti, alkışlarla destek verdi.

“DÜNYAYI SALLAYACAĞIZ”

Çocukların ve hayvanların hayatında çok önemli bir yeri olduğunu ifade eden şarkıcı Yonca Evcimik, “Onlara yönelik sosyal sorumluluk projelerini çok önemsiyorum. Dolayısıyla böyle bir günde de seve seve destek olmaya geldim. Çocuklarımızın şansına hava da çok güzel. Birlikte dans edip dünyayı sallayacağız.” dedi.

LÖSEV gönüllüsü Emel Tütüncü de “Bu tür etkinlikler dikkat çekiyor. Farkındalık yarattık. Hepimiz büyük bir keyif aldık. Bizi izleyenler de ilk önce şaşırdı sonra alkışlarla destek oldu.” dedi.

Kadıköy'de 6 yapı için tahliye ve yıkım süreci başlatıldı

Kadıköy Belediyesi, Zühtüpaşa, Eğitim ve Rasimpaşa mahallelerinde bulunan 6 yapının tahliyesine tebligat kararı beklenmeksizin başlandığını duyurdu. Binalarını tahliye eden vatandaşlara geçici konaklama desteği sağlanacak

Kadıköy'de riskli olduğu değerlendirilen 6 yapının tahliyesi ve yıkımına yönelik çalışmalar başlatıldı. Kadıköy Belediye Başkanlığı tarafından yapılan açıklamada, Zühtüpaşa, Eğitim ve Rasimpaşa mahallelerinde bulunan yapıların, teknik raporlar doğrultusunda 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 39. maddesi kapsamında değerlendirildiği belirtildi.

Belediye tarafından yapılan açıklamada şu ifadelere yer verildi "Zühtüpaşa, Eğitim ve Rasimpaşa mahallelerinde bulunan toplam 6 yapının, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 39. maddesi kapsamında düzenlenen teknik raporlar doğrultusunda, can ve mal güvenliği açısından risk oluşturması nedeniyle yıkılma tehlikesi oluşturduğundan tebligat kararı beklenmeksizin ivedilikle binadan vatandaşların tahliyesi başlatılmıştır."

Açıklamada ayrıca, tahliye edilen ihtiyaç sahiplerine geçici konaklama desteği sağlanacağı bildirildi.

ZÜHTÜPAŞA'DA ÜÇ YAPIDA HASAR TESPİT EDİLDİ

Açıklamada, Zühtüpaşa Mahallesi'nde dere yatağında bulunan 33, 41 ve 53 yaşındaki üç yapıda sel ve su baskını riski nedeniyle inceleme yapıldığı belirtilerek şu ifadelere yer verildi: "Yapılan ön incelemelerde, yapıların taşıyıcı sistemlerinde korozyon, beton ve donatı kesitlerinde azalma ve derin çatlaklar tespit edilmiştir. Bu bulgular, yapıların statik güvenliği açısından ciddi riskler taşıdığını ortaya koymuştur. Söz konusu yapıların, aynı kanunun 39. maddesi kapsamında yıkılma tehlikesi arz eden yapılar (mail-i inhidam) niteliğinde olduğu değerlendirilmiştir."

"Eğitim Mahallesi ve Rasimpaşa Mahallesi'ndeki yapıların yapı güvenliği risklerinin, Zühtüpaşa Mahallesi'ndeki yapılarla aynı seviyede olması nedeniyle, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 39. maddesi kapsamında ivedilikle tahliyesine karar verilmiştir. Yapılardaki tüm vatandaşlar tahliye edilmiş ve yapılar mühürlenmiştir." denilen açıklamada tahliye ve yıkım sürecinin, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün 27 Ekim 2026 tarihli yazısı doğrultusunda yürütüldüğü belirtildi. Açıklamada "Sel ve su baskını riski altındaki yapılara yönelik tedbir ve işlemleri konu alan yazısı doğrultusunda, tahliye ve yıkım süreçlerinin tamamlanmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir." denildi.

ÖNCELİK CAN GÜVENLİĞİ

Dere yataklarında bulunan yapıların aşırı yağışlar nedeniyle risk altında olduğuna dikkat çekilen açıklamada, can güvenliğinin öncelikli olduğu vurgulanarak şöyle denildi: "Temel önceliğimiz vatandaşlarımızın can güvenliğini sağlamaktır. Aşırı yağışlar nedeniyle yaşanan sel ve su baskınları, özellikle dere yatağında bulunan yapılar açısından ciddi risk oluşturmaktadır. Olası bir deprem veya başka bir afet yaşanmadan önce, yıkılma tehlikesi arz eden yapıların tahliye ve yıkım süreçlerinin mevzuat çerçevesinde tamamlanması büyük önem taşımaktadır. Kadıköy Belediyesi olarak önceliğimiz, afetler meydana geldikten sonra müdahale etmek yerine riskleri önceden tespit etmek ve gerekli tedbirleri zamanında almaktır. Vatandaşlarımızın can güvenliğini esas alan çalışmalarımızı, ilgili kurumlarla koordinasyon içinde ve mevzuat çerçevesinde sürdürüyoruz."

KAROT ALINMASI BEKLENMEDEN TAHLİYE KARARI

Altı yapıya ilişkin yürütülen işlem, 6306 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen riskli yapı tespiti ve kentsel dönüşüm sürecinden farklı bir hukuki zemine dayanıyor.

Genel kabul gören 6306 sayılı Kentsel Dönüşüm Kanunu kapsamında yürütülen standart süreçlerde, binalardan karot örneklerinin alınması, bunların laboratuvar ortamında analiz edilmesi ve riskli yapı tespit raporlama aşamalarının beklenmesi gerekiyor. Ancak bu yöntem, dönüşüme yönelik daha uzun bir süreci kapsıyor. Kadıköy Belediyesi ise durumun aciliyeti nedeniyle 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 39. Maddesi gereği ön inceleme raporlama sonucuna göre ivedikle yurttaşların yıkılması öngörülen yapılardan tahliyesine karar verdi.

Belediyeden yapılan açıklamaya göre altı yapıya ilişkin 6306 sayılı Kanun kapsamındaki işlemler de eş zamanlı olarak sürdürülecek ve vatandaşların, mevzuatta öngörülen şartları sağlamaları hâlinde, kanun kapsamındaki "Kentsel Dönüşüm Kira Yardımı", Yarısı Bizden Kampanyası gibi destek ve teşviklerden yararlanmalarına yönelik süreçler devam edecek.

Köpekler için çağrı

Dört Ayaklı Şehir Derneği, evini bir köpeğe açma imkânı olmayan yurttaşları aylık düzenli destekle masrafları üstlenmeye çağırdı

"Risk altındaki bir sokak köpeğini el birliğiyle yaşatalım" diyen Dört Ayaklı Şehir: Kent, Doğa, Hayvan Çalışmaları Derneği, "Koruyucu Aile" çağrısı yaptı.

Risk altındaki, bakıma muhtaç, sokak veya afetzede hayvanların beslenme, tedavi, rehabilitasyon ve düzenli bakım masraflarına sembolik olarak destek olunmasını sağlayan bir dayanışma modeli olan program kapsamında, evini bir köpeğe doğrudan açamayan vatandaşlar düzenli bağışlarla bu sürece destek oluyor. Program kapsamında toplanan düzenli aylık katkılar; risk altındaki köpeklerin beslenme, tedavi, rehabilitasyon ve bakım masraflarının karşılanmasında kullanılıyor.

Dernek Başkanı Dr. Mine Yıldırım, 2024 yılında Hayvanları Koruma Kanunu'nda yapılan değişikliklerin ardından sokak köpeklerinin yaşam alanlarından koparılma, toplatılma ve ölüm tehlikesiyle karşı karşıya kaldığını anımsatarak, "Dünyayı birlikte paylaştığımız can yoldaşlarımız sahipsiz değil. Çünkü onların yaşamını savunmak hepimizin sorumluluğu. Daha fazla can yoldaşımızı kurtarmak için hâlâ yapabileceklerimiz var. Evini geçici ya da kalıcı olarak bir köpeğe açma imkânı olmayan bütün dostlarımızı Koruyucu Aile programımıza katılmaya davet ediyoruz. Aylık düzenli katkılarınızla bir köpeğin masraflarını karşılamamıza yardımcı olabilir, güvenli bir yuvaya kavuşana kadar yaşamına eşlik edebilirsiniz." dedi.

Programın detaylarına ve bağış raporlarına derneğin web sitesinden ulaşılabiliyor.
https://www.dortayaklisehir.org/

GELİŞİM TIP LABORATUVARLARI
Kuruluş 1993

CİHAZSIZ MİDE KONTROLÜ MÜMKÜNDÜR!
CİHAZ YUTMADAN MİDEMİN DURUMUNU NASIL ÖĞRENEBİLİRİM?

Bunun için tek alternatif, GastroPanel isimli kan testleridir. GastroPanel için, hastadan aç karnına kan alınmakta ve 5 ayrı mide testine bakılmaktadır. Mideyi çalıştıran ve yöneten 4 hormonun düzeyi ölçülerek ve Helikobakter pilori mikrobunun düzeyi de ölçülerek, GastroSoft isimli akıllı bir programa verilmekte ve sonuçlar programdan alınmaktadır. Midede gastrit, ülser, Helikobakter pilori mikrobu, kanser gibi durumları anlayabilmek amacıyla yapılır.

www. gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr
facebook.com/gelisimtiplab
instagram.com/gelisimtiplab

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:
MERKEZ: Bağdat Cad. No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad. No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad. No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad. No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad. No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad. No:21/3 (Haseki Hst. yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarkent: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

GÖZ NURUNU KORUMA VAKFI
1984'ten günümüze...
Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

Sonbaharda da Net Bir Bakış İçin
Kontakt Lens Bakımına Dikkat!

İSTANBUL
Bayrampaşa
Göz Hastanesi
(0212) 467 75 00

İSTANBUL
Beria Turaç
İdealtepe Göz Hastanesi
(0216) 417 20 21

BURSA
Nilüfer
Göz Merkezi
(0224) 364 91 00

Sosyal medya yasağı 1 Kasım'da başlıyor

15 yaş altına sosyal medya yasağı getiren, 15–18 yaş grubuna yeni kısıtlamalar uygulayan yönetmelik 1 Kasım'da yürürlüğe giriyor. Yaş doğrulamasından platformlara getirilen yaptırımlara kadar düzenlemenin ayrıntıları haberimizde...

● **Erhan DEMİRTAŞ**

15 yaşını doldurmamış çocukların sosyal medya kullanmasını yasaklayan düzenleme, 1 Kasım'da yürürlüğe giriyor. TBMM'de 22 Nisan 2026'da kabul edilen 7578 sayılı Kanun'un uygulama yönetmeliği, Cumhurbaşkanlığına bağlı Siber Güvenlik Başkanlığı tarafından 10 Ekim'de yayımlandı. Yönetmeliğe göre yaş doğrulama sürecinde e-Devlet kullanılabilecek. Kullanıcı, e-Devlet üzerinden kimlik doğrulaması yaptıktan sonra yaşını belirten bir "yaş doğrulama belirteci" oluşturacak ve bunu sosyal ağ platformuna iletecek. Platform, belirteç üzerinden kullanıcının 15 ve 18 yaş sınırlarını geçip geçmediğini kontrol edecek. Belirteçte kullanıcının adı, soyadı veya sosyal ağ hesabının kullanıcı adı gibi doğrudan kimlik bilgileri yer almayacak.

Yaş doğrulama belirteciyle doğrulama yapmamış mevcut hesaplara da 31 Mart 2027'ye kadar süre tanınıyor. Bu tarihe kadar yaş doğrulama sürecini tamamlamayan ve 15 yaşından küçük çocukların hesaplarını kapatmayan sosyal ağ sağlayıcıları, bant daraltma ve para cezası yaptırımlarıyla karşı karşıya kalabilecek. Para cezası, ilgili platformun bir önceki takvim yılındaki küresel cirosunun yüzde 3'ü üzerinden hesaplanacak.

HANGİ KISITLAMALAR GETİRİLECEK?

Yönetmelik, 15-18 yaş grubundaki kullanıcıların hesaplarının varsayılan olarak gizli olmasını öngörüyor. Kullanıcılar hesaplarını herkese açık hâle getiremeyecek. Takipçi ve takip edilen listeleri diğer kullanıcılara gösterilmeyecek; mesaj gönderme özelliği yalnızca kullanıcının takip ettiği hesaplarla sınırlandırılacak.

Bu yaş grubundaki kullanıcılar canlı yayın yapamayacak. Mesajlarda okundu bilgisinin gösterilmemesi ve ekran görüntüsü alınmasını önlemeye yönelik teknik tedbirlerin uygulanması da düzenlemede yer alıyor. Ayrıca çocuklara kişiselleştirilmiş ticari reklam gösterilemeyecek. Platformların, kullanıcıları içerikler arasında sürekli kaydırmaya veya tıklamaya yönlendiren ve içerikleri otomatik olarak art arda gösteren özellikleri de sınırlandırması gerekiyor.

EBEVEYNLER KONTROL EDEBİLECEK Mİ?

Yönetmelik, ebeveynlerin çocukların hesapları ve kullandıkları özellikler üzerinde kontrol sahibi olmasını sağlayacak araçlar sunulmasını da öngörüyor. Bu araçlarla ücretli satın alma, kiralama ve üyelik işlemleri için ebeveyn onayı istenebilecek, harcama sınırları belirlenebilecek, ekran süresi izlenip kısıtlanabilecek. Konum paylaşımı da ebeveyn kontrolüne açılacak. Ancak ebeveyn kontrolü araçları, 15 yaşını doldurmamış çocukların sosyal ağları kullanmasına izin vermiyor. Çocukların yaş kontrolünü aşarak sosyal ağlara erişmesini engelleyecek güvenlik tedbirleri uygulanacak.

OYUN PLATFORMLARI DA DAHİL

Düzenleme, oyun platformlarına yönelik yükümlülükler de içeriyor ancak bu platformlara 15 yaşından küçük çocuklar için genel bir erişim yasağı uygulanmayacak. Platformların oyunları yaş gruplarına göre sınıflandırması ve ebeveynlerin hesap ayarları ile ücretli işlemler üzerinde kontrol kurmasını sağlayan araçlar sunması gerekecek. Türkiye'den günlük erişimi 100 bini aşan yurt dışı kaynaklı oyun platformlarının ise Türkiye'de temsilci bulundurması öngörülüyor. Kurallara uymayan şirketlere para cezası uygulanabilecek. İhlalin sürmesi hâlinde ise mahkeme kararıyla internet bant genişlikleri daraltılabilecek.

EDAM'DAN KADEMELİ DÜZENLEME ÖNERİSİ

Ekonomi ve Dış Politika Araştırmalar Merkezi (EDAM), Sinan Ülgen'in hazırladığı Çocukların Sosyal Medyaya Erişimi: Türkiye için Politika Önerileri başlıklı raporunu 8 Ekim'de yayımladı. Raporda, tüm sosyal medya hizmetlerini aynı kapsamda ele alan genel yasaklar yerine risk düzeyine göre farklılaşan kademeli bir düzenleme modeli önerildi.

Raporda, platformların sunduğu hizmetlerin ve özelliklerin çocuklar açısından farklı riskler taşıdığına dikkat çekildi. Çocukların güvenliğinin tasarım aşamasından itibaren gözetilmesi, yasal tanımların açık olması ve yaş doğrulama sistemlerinin kişisel verileri koruyacak şekilde kurulması gerektiği belirtildi. Yaş doğrulama ile kişinin kimliğinin belirlenmesinin birbirinden ayrılması da öneriler arasında yer aldı.

EDAM ve Research İstanbul'un 8 Ekim'de yayımladığı Sosyal Medya Düzenlemesi Araştırması 2026 başlıklı araştırmaya göre, katılımcıların yüzde 67'si sosyal medya paylaşımlarının kimlik bilgileriyle eşleştirilmesi konusunda endişe duyuyor. Katılımcıların yüzde 29,8'i bu konuda çok endişeli, yüzde 37,2'si ise bir ölçüde endişeli olduğunu belirtti.

İFÖD DANIŞTAY'A BAŞVURACAK

İfade Özgürlüğü Derneği (İFÖD), yönetmeliğin 1 Kasım 2026'da yürürlüğe girmeden geri çekilmesini istedi. Dernek, yönetmeliğin iptali ve yürütmesinin durdurulması talebiyle Danıştay'da dava açacağını duyurdu. İFÖD, sosyal medyaya erişimin e-Devlet üzerinden kimlik doğrulamasına bağlanmaması ve kimlik bilgisi gerektirmeyen, mahremiyeti koruyan yöntemlerin tanınması çağrısı yaptı. Dernek ayrıca yaş doğrulama belirteci sistemine ilişkin rehber ve belgelerin kamuoyuyla paylaşılmasını talep etti. Açıklamada, 15-18 yaş arasındaki çocukların ifade ve katılım haklarının korunması ve "zararlı içerik" ölçütünün açıkça tanımlanması gerektiği belirtildi. İFÖD, sosyal ağ sağlayıcılarının kullanıcıları kimliklendirmeye aracılık etmek yerine hukuki yollara başvurması gerektiğini de ifade etti.

ÇOCUKLARIN YÜZDE 91,3'Ü İNTERNET KULLANIYOR

TÜİK'in Eylül 2026'da yayımladığı Türkiye'deki Çocuklar 2025 – İstatistiklere Bakış araştırmasına göre, 6–15 yaş grubundaki çocukların yüzde 91,3'ü internet kullanıyor. Bu oran 6–10 yaş grubunda yüzde 87,9'a, 11–15 yaş grubunda ise yüzde 94,7'ye ulaşıyor. Araştırmaya göre, aynı yaş grubundaki çocukların yüzde 76,1'i cep telefonu veya akıllı telefon, yüzde 74'ü dijital oyun, yüzde 66,1'i ise düzenli sosyal medya kullanıyor. Düzenli sosyal medya kullanımı erkek çocuklarda yüzde 68,1, kız çocuklarda yüzde 64 olarak kaydedildi.

Düzenli internet kullanan çocukların yüzde 72,6'sı sosyal medyayı kullanım amaçları arasında saydı. Video izleme yüzde 83,9 ile ilk sırada yer alırken bunu ödev yapma, öğrenme veya çevrimiçi derslere katılma yüzde 75 ve oyun oynama ya da oyun indirme yüzde 72,7 ile izledi. Araştırmada, düzenli cep telefonu kullanan 6–15 yaş grubundaki çocukların yüzde 10,3'ünün hafta sonları günde altı saat veya daha fazla telefon kullandığı belirtildi. Bu oran 6–10 yaş grubunda yüzde 4,1, 11–15 yaş grubunda ise yüzde 15,1 olarak hesaplandı.

Tüketici güveni ekim ayında geriledi

TÜİK tarafından açıklanan Ekim 2026 verileri, tüketicilerin mevcut ekonomik koşullara ve gelecek döneme ilişkin beklentilerinde zayıflamaya işaret etti. Tüketici güven endeksi, aylık bazda yüzde 7,7 düşerek 84,8 seviyesine geriledi

● **Simge KANSU**

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) iş birliğiyle gerçekleştirilen tüketici eğilim anketinin Ekim 2026 sonuçları yayımlandı. Eylül ayında 91,9 olarak ölçülen tüketici güven endeksi, ekimde yüzde 7,7 oranında azalarak 84,8'e düştü. Böylece endeks, son dokuz ayın en düşük seviyesine indi.

MADDİ DURUM DEĞERLENDİRMESİ ZAYIFLADI

Anket sonuçlarına göre, tüketicilerin mevcut maddi durumlarına ilişkin değerlendirmelerinde dikkat çekici bir gerileme yaşandı. Eylül ayında 75,3 olan mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi, ekimde yüzde 9,3 azalarak 68,3 seviyesine düştü. Gelecek 12 aylık döneme yönelik maddi durum beklentisi de benzer bir seyir izledi. Söz konusu gösterge, bir önceki aya göre yüzde 7,7 düşüşle 93,7'den 86,4'e geriledi.

İYİMSERLİK AZALDI

Tüketicilerin gelecek bir yıllık dönemde Türkiye ekonomisinin genel durumuna ilişkin beklentilerinde de gerileme yaşandı. Eylül ayında 89,8 seviyesinde bulunan genel ekonomik durum beklentisi endeksi, ekimde yüzde 9 azalarak 81,7'ye düştü. Aynı dönemde, dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesini ölçen endeks ise yüzde 5,6 gerileyerek 108,8'den 102,7'ye indi.

Ekim ayı sonuçları, tüketici güven endeksini oluşturan dört alt göstergenin tamamında düşüş yaşandığını ortaya koydu. En belirgin gerileme, hanelerin mevcut maddi durumuna ilişkin değerlendirmelerinde görüldü. Tüketici güven endeksinde 100'ün altındaki değerlerin kötümser görünüme işaret ettiği dikkate alındığında, veriler ekonomik koşullara yönelik güvenin zayıflamaya devam ettiğini gösterdi.

Bu bir ilan haberdir.

Interreg Co-funded by the European Union NEXT Black Sea Basin ecosystem

Dört Ülkeden Genç Bilim İnsanları İskeçe'de Çevre İçin Buluştu

Türkiye liderliğinde yürütülen ecosySTEM Projesi kapsamında, Türkiye, Yunanistan, Ukrayna ve Bulgaristan'dan çocukların geliştirdiği 12 çevre odaklı bilim ve teknoloji projesi, 7–8 Ekim 2026 tarihlerinde Yunanistan'ın İskeçe kentinde düzenlenen Uluslararası Bilim ve Çevre Festivali'nde sergilendi. Festival, yaklaşık 300 katılımcı ve ziyaretçiyi ağırladı.

Avrupa Birliği tarafından ortak finanse edilen Interreg NEXT Karadeniz Havzası Programı kapsamında, IDEA Universal liderliğinde yürütülen festival, Yunanistan'daki Democritus University of Thrace (DUTH) ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Dört ülkede uygulanan E-STEM eğitimleri, tasarım odaklı düşünme atölyeleri ve yerel festivaller sonucunda seçilen 12 öğrenci projesi uluslararası katılımcılarla buluştu.

Türkiye'den çevre sorunlarına üç yenilikçi çözüm

Türkiye'den Aybars Bekler, amonyak, toksik gazlar ve radyasyonun tespitine yönelik karbon kuantum noktaları teknolojisini araştıran sensör projesini sundu. Semih Gümüşbuğa ve Mehmet Said Siga, kırsal su şebekelerindeki sorunların erken belirlenmesini amaçlayan dijital izleme sistemi geliştirdi. Muhammed Kağan Özer, Efe Çilingir ve Mert Kerim Durusoy ise su tasarrufunu öğreten **Water Saving Agents** adlı etkileşimli dijital oyunu tanıttı.

Yunanistan'dan öğrenciler robotik akıllı sulama sistemi, ekolojik okul ve sürdürülebilir şehir modellerini; Ukrayna ekibi yapay resiflerle su ekosistemlerinin iyileştirilmesi, akıllı teraryum ve atık lastiklerin geri dönüşümü projelerini; Bulgaristan'dan öğrenciler ise kuşların korunmasına yönelik yağmur suyu toplama özellikli yuvalar ve akıllı yemlik tasarımlarını sergiledi.

Karadeniz Havzası'nda ortak çevre sorunlarına uluslararası iş birliği

Su kirliliği, biyolojik çeşitlilik kaybı ve iklim değişikliği gibi ortak çevresel sorunlara odaklanan ecosySTEM, dört ülkeden çocukların bilimsel bilgi ve teknolojiyi kullanarak çözüm geliştirmelerini destekliyor. İskeçe'deki festival, bu çalışmaların sonuçlarını uluslararası düzeyde görünür kılarken Karadeniz Havzası'ndaki sınır ötesi iş birliğinin önemini ortaya koydu.

Proje ayrıca, 30 Eylül 2026 tarihinde Bulgaristan'ın Burgaz kentinde düzenlenen **Black Sea Project Awards 2026** kapsamında *Best Project* ödülüne layık görüldü.

ecosySTEM (BSB00354) | Interreg NEXT Karadeniz Havzası Programı 2021–2027 | **Süre:** Temmuz 2024 – Kasım 2026 | **Lider:** IDEA Universal (Türkiye) | **Ortaklar:** DUTH (Yunanistan), UABSC (Ukrayna), IO-BAS (Bulgaristan) | **Web:** www.ecosystemhub.org

Bu yayın Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır. İçeriğinden yalnızca IDEA Universal sorumludur ve Avrupa Birliği'nin veya Interreg NEXT Karadeniz Havzası Programı'nın görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:
- 24 Saat Doktor Hizmeti
- 24 Saat Hemşire Hizmeti
- Fizik Tedavi Merkezi
- Diyaliz Hizmeti
- Laboratuvar Hizmeti
- Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
- Konaklama Hizmeti
- Temizlik Hizmeti
- Yemekhane Hizmeti
- Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı
- Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

Hizmet Grubu:
Alzheimer
Demans
Geriatri
Palyatif (Yatağa Bağımlı)
Parkinson
ALS
NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ
Altıntepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / **Web:** seckinhuzurevi.com.tr

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

A	K	H	O	D	A	N	A	R	D	I	Ç
D	B	A	N	D	I	Z	E	I	N	İ	Z
A	B	A	E	B	İ	R	K	Ş	I	F	S
K	A	R	M	A	K	B	A	K	Ş	U	G
A	M	A	I	B	G	İ	A	I	B	J	E
L	Y	M	İ	U	U	K	Z	N	A	E	V
A	A	R	N	A	A	N	B	U	M	R	E
E	M	U	L	B	E	İ	N	C	İ	R	N
K	E	H	A	T	B	A	Y	V	A	İ	Z
İ	B	İ	B	E	R	M	T	U	M	R	A

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizesini oluşturacaktır.

ABAKA
AKALA
ANDIZ
ARDIÇ
ARMUT
BAMBU
BAMYA
BİBER
FUJER
GEVEN
HODAN
HURMA
IŞKIN
İNCİR
AYVA

SUDOKU BULMACA

7			1	9	8			
3			4			8		
4						6		5
	5			2	7			
1	3							
						5	6	2
			8				1	4
			2	4	9			
2		8						

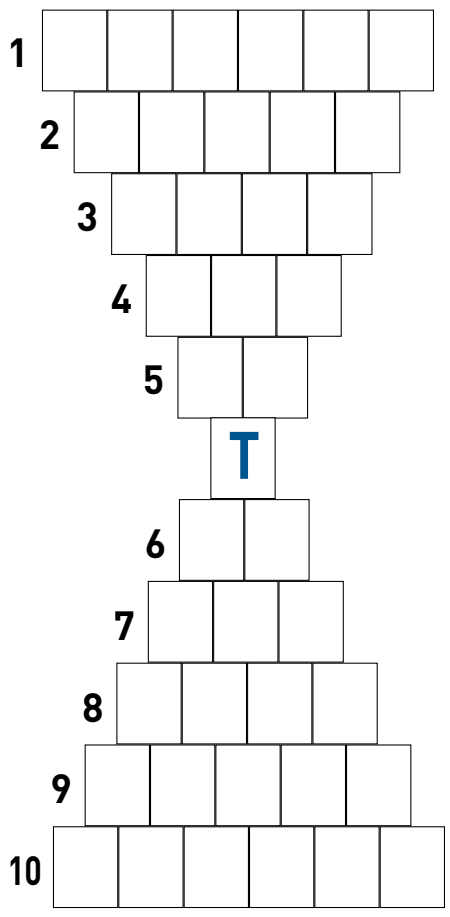
9						4		8
5	6							
			2	3	7			6
							1	7
8	9	2						
			6		9			
	8	1					3	
				2			6	
	3	4	1	8				

5					1	3		
4		7						
					3		2	9
	5		9			8		7
7			6			9		5
9	8		3					
						7	6	
	9	1		2				
		3		8				1

1			3				5	2
			4	2				1
3		6						
9				5		7		
5						6		
			6	7		8		
	8				1			
					8		9	4
2	3	9					8	

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.
Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

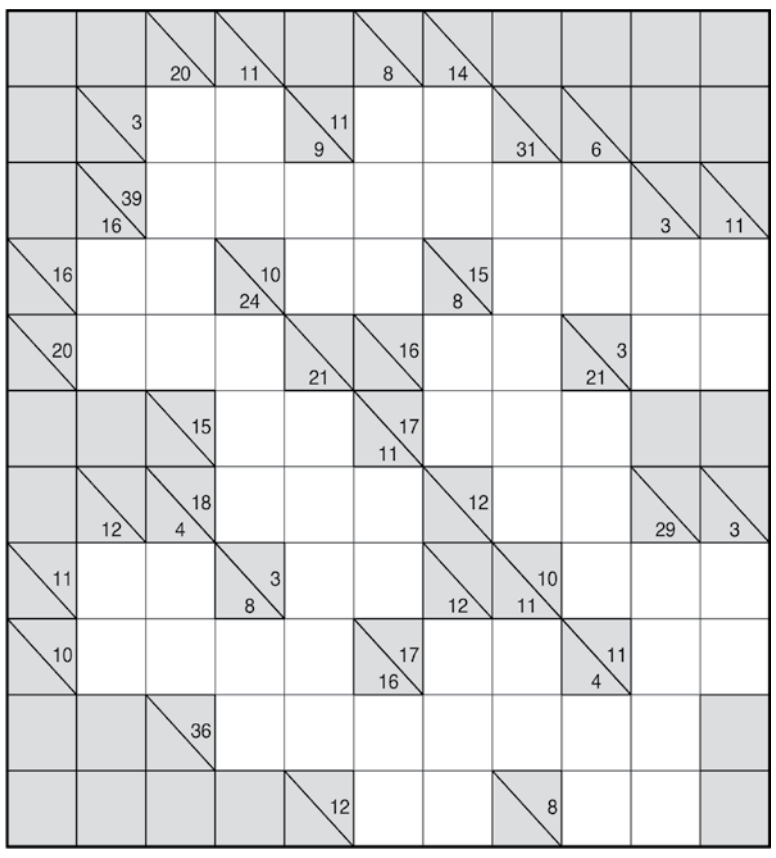
KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. T harfini ipucu olarak veriyoruz. T'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

1. Kanuna benzeyen, tokmaklarla çalınan bi tür telli çalgı.
2. Türklerin Orta Asya'da yaşadıkları en eski yurtları.
3. Avrupa'da bir ırmak.
4. Gizli yer, köşe bucak.
5. Yazıklar olsun anlamında ünlem.
6. Mühendis cetveli.
7. Kötü.
8. Resim ve heykel sanatlarında varlıkların biçimi.
9. Yazılı olan şey, kitap, mektup, tezkere.
10. Yara, bere.

KAKURO BULMACA

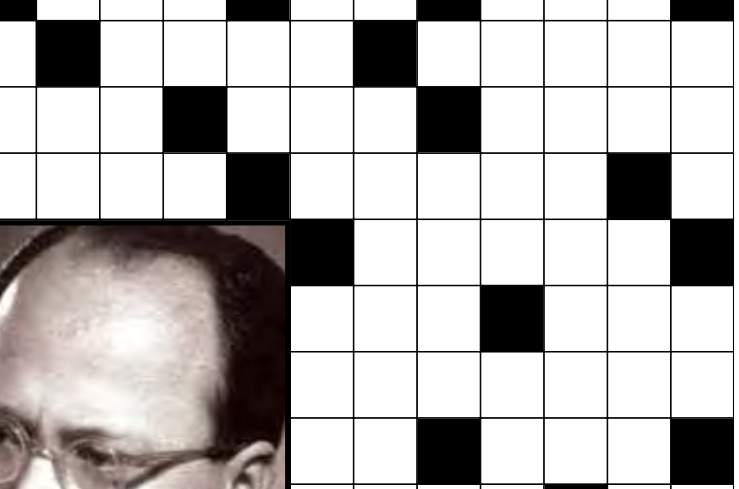

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

ÇÖZÜMLER

KUM SAATİ
1. Santur. 2. Turan. 3. Tuna. 4. Tun. 5. Tu. 6. Te. 7. Bet. 8. Beti. 9. Betik. 10. Bertik.

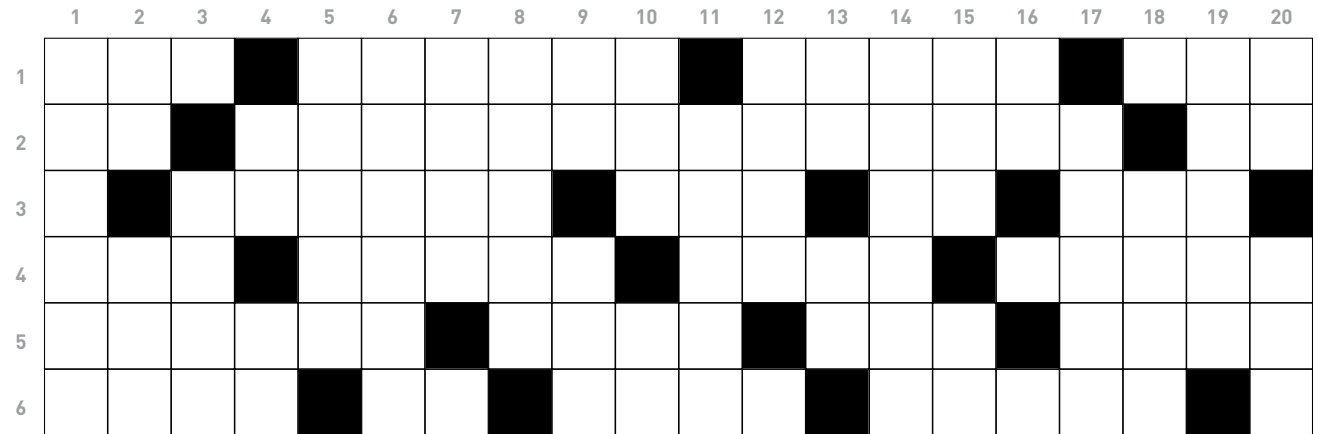
KELİME AVI BULMACA
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan / bu memleket bizim.

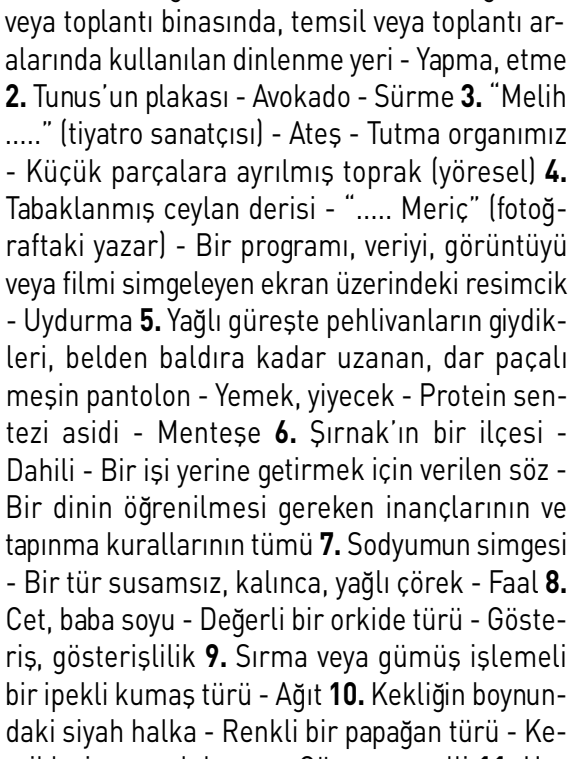
KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA
1. Törelere, ahlak kurallarına aykırı davranış - Eski Türklerde ve özellikle Uygur hükümdarlarına verilen geleneksel bir unvan - Bir gösteri veya toplantı binasında, temsil veya toplantı aralarında kullanılan dinlenme yeri - Yapma, etme **2.** Tunus'un plakası - Avokado - Sürme **3.** "Melih ....." (tiyatro sanatçısı) - Ateş - Tutma organımız - Küçük parçalara ayrılmış toprak (yöresel) **4.** Tabaklanmış ceylan derisi - "..... Meriç" (fotoğraftaki yazar) - Bir programı, veriyi, görüntüyü veya filmi simgeleyen ekran üzerindeki resimcik - Uydurma **5.** Yağlı güreşte pehlivanların giydikleri, belden baldıra kadar uzanan, dar paçalı meşin pantolon - Yemek, yiyecek - Protein sentezi asidi - Menteşe **6.** Şırnak'ın bir ilçesi - Dahili - Bir işi yerine getirmek için verilen söz - Bir dinin öğrenilmesi gereken inançlarının ve tapınma kurallarının tümü **7.** Sodyumun simgesi - Bir tür susamsız, kalınca, yağlı çörek - Faal **8.** Cet, baba soyu - Değerli bir orkide türü - Gösteriş, gösterişlilik **9.** Sırma veya gümüş işlemeli bir ipekli kumaş türü - Ağıt **10.** Kekliğin boynundaki siyah halka - Renkli bir papağan türü - Kemiklerin yuvarlak ucu - Görme engelli **11.** Her çeşit şekerleme (yöresel) - Zarara uğrama tehlikesi, riziko - Neptünyumun simgesi **12.** Makedonya plakası - Biricik - Hamsigillerden bir balık **13.** Temel, esas - Oy - Boğa, tosun **14.** Doğada, çiçeklerinin güzelliği dolayısıyla camekânlarda da yetiştirilen, birtakım bitki türlerinin ortak adı - Yabancı paraların ulusal para cinsinden değeri - Adıyaman'ın bir ilçesi **15.** Platinin simgesi - Arıların çıkardığı bir salgı türü - Hakkari'nin eski adı **16.** Salgın - Garaj **17.** Saçma, saçma sapan söz - "Selim ....." (yitirdiğimiz yazar) - Düşünce - Özen **18.** Ceylan - Parça - Halk aşığı **19.** Süratli bir biçimde - Osmanlı Devleti'nde Kavalalı Mehmet Ali Paşa'dan sonra Mısır valilerine verilen unvan - Yaşar Kemal kitabı - Verme, ödeme **20.** Mesaj - Güney Amerika'da yaşayan bir kedi türü - Bir peygamber - Bir ilimiz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA
1. Bir elma türü - Yad etme - Güvenmelik - Saygı duruşunda boru sesi **2.** Tahıl tozu - Giuseppe Verdi tarafından yazılan opera - Yaprakları kolayca çıkartılabilecek bir biçimde yapılmış not defteri - Arap erkeklerinin kefiyelerinin üzerine bağladıkları, yünden örülmüş kalın çember bağ **3.** Negatif - Argoda çalma, aşırma - Utanma duygusu - Etek ucuna doğru genişleyen giysi **4.** Beyaz leke - Sinemada dekorun kurulduğu yer - Telli bir çalgı - Antalya'nın bir ilçesi **5.** Kırsal topluluklarda köyün zorunlu ve isteğe bağlı işlerinin köylülerce eşit şartlarda emek birliğiyle gerçekleştirilmesi - Çok ekşi, sert, iri çekirdekli bir tür erik - Cömert **6.** Bir görevin yolunda yürütülüp yürütülmediğini anlamak için yapılan araştırma, teftiş, - 100 m^2 değerinde yüzey ölçü birimi - Genellikle dondurmanın yanında yenilen bir tür tatlı bisküvi **7.** Cennet - Eğik olarak birbiriyle kesişen - Gözlem yerine veya gözlemcinin bulunduğu yere göre tanımlanan - Bir nota **8.** Giriş (yöresel) - Melez **9.** United Kingdom (kısa) - Yanardağ ifrazatı - Kayısı, erik, zerdali gibi meyvelerin kurusu - Bir bağlaç **10.** Seher vakti - Bir haber ajansı (kısa) - Vilayet **11.** Kendi adını taşıyan tarihiyle ünlü Osmanlı Tarihçisi - Bir nota - İstanbul Ticaret Odası (kısa) **12.** Ayrım - Katı cisim sıvı içine karışarak sıvı durumuna geçme **13.** Tümör - Müstahkem mevki - Metalik **14.** `Öyledir, doğru, diyecek yok, inandık` anlamlarında bir onaylama sözü - Yelken açma komutu - Kısa kepenek - Notada durak işareti **15.** Satır, dizi (yöresel) - Yüksekokul - Ad çekme - Rusya'da bir nehir **16.** Edebiyat (kısa) - Kiraya verilerek gelir getiren mülk - Arınık **17.** Merkür gezegeni - Çirkin, kaba, uyumsuz - Anakara **18.** Bildirişim, haberleşme - Karşı çıkma - İş parçasının üzerine boydan boya açılan kare ya da dikdörtgen kesitli kanal (yöresel) **19.** Bir meyve - Çini - Akıl - Tantalın simgesi **20.** Kakım da denilen bir kürklü hayvan - İyi duyulan ses - Soru sözü - Gösteri yapmak, dans etmek için düzenlenmiş, genellikle yuvarlak yer- Bir sebze.

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

Adres: Hasanpaşa Mahallesi
Sarayardı Caddesi
Khalkedon İş Merkezi No: 98
Kadıköy / İSTANBUL
Tel: (0216) 348 70 60
İlan/Reklam: (216) 345 82 02
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 01 07

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 27 / Sayı: 1365 HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE 30 EKİM – 5 KASIM 2026

Kadıköy'ün orta yerindeki "mücevher"

İZEL ROZENTAL
izel1951@gmail.com

Tarih 14 Mart 2016 Pazartesi, saat 20.00'ye geliyor. Süreyya Operası tıka basa dolu. Eşimle birlikte güçlükle bilet bulabildiğimiz birinci balkonun son sırasında konserin başlamasını bekliyoruz. Birazdan perde açılacak ve Moda'nın guruu Ayşegül Sarıca'nın piyano resitali başlayacak.

Ben ise aylardır kendisiyle söyleşebilmek için randevu almaya çabalıyorum. Ayşegül Hanım son derece zarif bir hanımefendi, hayır-olmaz demiyor, konser yoğunluğunu öne sürerek talebimi kibarca öteliyor.

Oysa Moda Sevgilim "Yeniden"i bir an önce yayınevine teslim etmek için sabırsızlanıyorum; ama ne pahasına olursa olsun Ayşegül Sarıca'ya kitapta özel bir yer ayırmayı kafama koymuşum. O paha da Ayşegül Hanımın söyleşi için biçtiği vade: "Süreyya Operası'ndaki resitalden sonra!"

Telefonda sözünü alır almaz Süreyya Operası'nın gişesine koşturmuş, bulabildiğim son biletleri kapmıştım. Kapılar açılır açılmaz eşimle birlikte birinci balkondaki yerlerimizi almıştık.

Balkonun son sırasında oturmanın ayrıcalığı, salonunun büyük bölümünü kuş bakışı görebilmektir. Konserin başlamasını beklerken mekânın güzelliğine bir kez daha hayran kalıyorum!

Bulunduğumuz binayı yıllar önce Süreyya Sineması olarak tanımış, hep öyle bilmiştim. Çocukluğumdan beri bu salonda sayısız film izlemiştim. Yıllar sonra Steven Spielberg'in başyapıtlarından E.T.'yi de, Evde Tek Başına filmini de çocuklarımla birlikte defalarca, kahkahalar ata ata bu salonda seyretmiştik. Kadıköy'ün en sevdiğim sinemasıydı Süreyya. Bana çocukluğumun Beyoğlu sinemalarını anımsatırdı.

Endişem, günün birinde büyük salonların akıbetine uğramasıydı. 2000'li yıllardan itibaren sinema salonları teker teker kapanmaya ya da amipler gibi küçük salonlara bölünmeye başlamıştı. Emek Sinemasının hazin sonu hâlâ hafızalarda taptazedir.

Türkiye'nin en eski salonlarından Süreyya Sineması ise 2006 yılının sonunda kapanmıştı. Korkularım gerçek mi olacak derken bir mucize gerçekleşti: Kadıköy Belediyesi binayı ilk kuruluş yılındaki amacına uygun bir şekilde restore etti ve 2007'de Süreyya Opera Binası olarak kapılarını İstanbullulara açtı. Bu olumlu gelişmeyi büyük ölçüde Modalı mimar Ersen Gürsel'e borçlu olduğumuzu kendi ağzından öğrendim.

Binanın öyküsü aslında bu makalenin

satırlarına sığmayacak kadar uzun. Özetleyecek olursam, Süreyya İlmen Paşa'nın Paris'teki Champs-Elysées Tiyatrosundan esinlenerek yaptırdığı binanın yapımına 1924 yılında başlanmış. İnşaat 3 yıl sürmüş. Süreyya Paşa'nın asıl amacı Kadıköy'e opera temsillerine elverişli bir bina kazandırmakmış. Viyana'daki bir operanın sahnesinde gördüğü bulutlar arasındaki muhteşem mehtap görüntüsü onu çok etkilemiş. Ne var ki, inşaatın tamamlandığı 1927 yılında, Süreyya Paşa'nın düşlediği görüntülerin sahnelenmesi için gereken döner sahne kadar, teknik eleman yokluğu, kulis, sanatçı odaları gibi mekânların yeterli olmaması, binanın yalnızca sinema ve tiyatro amacıyla kullanılmasını mümkün kılmış. O kadar ki Süreyya İlmen Paşa'nın kurulmasında büyük katkıda bulunduğu Süreyya Opereti Topluluğu bile burada değil, Beyoğlu'ndaki Fransız Tiyatrosu ile Kadıköy'deki Apollon Tiyatrosunda (sonradan Rexx sineması) sahne alıyormuş. Süreyya Paşa Sinema ve Tiyatrosu ise kapandığı güne kadar sinema ve kimi zaman tiyatro gösterileri için kullanıldı.

Oysa Mimar Ersen Gürsel'in ifadesiyle, "Süreyya Paşa'nın binası, Kadıköy'ün orta yerinde işlenmeyi, değerlendirmeyi bekleyen bir "mücevher" gibi durmaktaydı!

Fikir 2004 yılının Ağustos ayında ortaya atıldı. Ersen Gürsel, İzmir'deki Elhamra Sineması'nın İzmir Operası'na dönüşmesinde rol sahibi Murat Katoğlu'na danıştı. Katoğlu'nun olumlu yaklaşımı üzerine Gürsel ve Katoğlu, projeyi dönemin Kadıköy Belediye Başkanı Selami Öztürk'e sundular.

Gerisi çorap söküğü gibi geldi. Mal sahibi Darüşşafaka Cemiyeti ile uzun süreli bir kiralama sözleşmesi imzalandı. Binanın restitüsyon ve restorasyon projeleri Yüksek Mimar Cafer Bozkurt tarafından tamamlandı. Opera temsilleri için gerekli olan mekân ve sahne donanımı gibi unsurlar Cafer Bozkurt ve Metin Deniz'in tasarımlarıyla düzenlendi. Böylece, kuruluşundan tamı tamına 80 yıl sonra Süleyman İlmen Paşa'nın düşü gerçek oldu ve Süreyya Operası kapılarını Adnan Saygun'un Yunus Emre Oratoryosu ile açtı.

Konsere dönecek olursak, o akşam Ayşegül Hanım her zamanki sade fakat şık siyah elbisesinin üzerine taktığı inci kolyesiyle sahneye çıktı ve seyircileri bir gün önce Ankara'daki bombalı araba saldırısında hayatlarını kaybedenler için saygı duruşuna davet etti. Ardından resital Beethoven'in bir Piyano Sonatı ile başladı.

Ertesi hafta, Moda Caddesi üzerindeki tarihî Sarıca Konağında Ayşegül Sarıca, ablası Mehveş Subaşı ve yeğenleri Serra Bereket hanımların konuğuydum. İki saati aşan söyleşimizin ardından, en ince ayrıntısına kadar özenle hazırlanmış çay sofrasına buyur edildiğimde, bir an için kendimi Halit Ziya Uşaklıgil'in Aşk-ı Memnu romanının içinde hissettim! Bunun nedeni sadece mekânın dekorasyonu ve fresklerle süslü yüksek tavanları değil, ev sahibelerimin zerafetiydi.

Ayşegül Sarıca'yı 2023'te, ablası Mehveş hanımın vefatından bir yıl sonra yitirdik. Sarıca Konağı'nın önünden her geçişimde o günü anımsıyor, kendilerini saygı ve rahmetle anıyorum.

Meraklısına not: Mayıs ayında Süreyya Operasında, müzikolog Ersin Antep küratörlüğünde Engin Özden'in tasarımıyla düzenlenen ve Seyhun Binzet'in koleksiyonundaki notalardan oluşan "İstanbul'un İlk Çoksesli Şarkıları" sergisi, 7 Kasım tarihine kadar Galata'daki Schneidertempel Sanat Merkezinde görülebilir. Aynı akşam saat 20.00'de, repertuvarı sergideki notalardan oluşan dinleti, Ersin Antep'in sunumu, soprano Ceren Aydın ve piyanist Gizem Alkan Dalkılıç'ın katılımıyla, Schneidertempel'de tekrarlanacak.

"VEGANİZM etik ve politik bir mücadele"

Vegan aktivizmi ele alan "Kafesteki Kim?" kitabının editörü Esin Erben, veganlığın bir tüketim tercihi değil, türcülüğe karşı kolektif bir eşitlik mücadelesi olduğunu vurguluyor

● **Gökçe UYGUN**

Vegan akademisyenlerce hazırlanan kolektif araştırma kitabı "Kafesteki Kim?" yayınlandı. "Piyasa, Direniş ve Kültürel Üretim Ekseninde Vegan Aktivizm" alt başlığını taşıyan kitap, veganizmi, salt beslenme biçimi varsayan yaklaşımların aksine, bir mücadele olarak ele alarak, meseleye eleştirel ve çok sesli bir bakış sunuyor.

Kitabın editörü Şeyma Esin Erben ile, Yeni İnsan Yayınevi'nden çıkan kitabı ve 1 Kasım Dünya Vegan Günü'nü vesile ettik, veganlık hakkında pek çok konuyu masaya yatırdık.

"TÜKETİCİLER DE KAFESTE"

• Kitabın adı çarpıcı bir soru Kafesteki Kim? İlk bakışta akla kafesteki hayvanlar gelse de kitap boyunca bu sorunun ucunun biz insanlara ve kurduğumuz sisteme uzandığını görüyoruz. Sizin bu soruyu sorarken okurda açmak istediğiniz tartışma zemini neydi?

Veganlık, insan olmayan hayvanların binlerce yıldır süren ve büyük ölçüde sorgulanmayan köleleştirilmesine, sömürülmesine ve kullanılmasına karşı verilen türcülük karşıtı bir mücadele. Ancak hayvanları kendi çıkarları için kullanan sermaye sahipleri, politik aktörler ve kamuoyunun tanıdığı pek çok figür, veganlığı hayvan özgürlüğü talebinden koparark bir yaşam tarzı veya beslenme biçimi olarak sunabiliyor. Böylece veganlık, politik bir mücadele olmaktan çok, satın alınabilecek ürünlerle tanımlanıyor. Oysa mesele yalnızca ne tükettiğimiz değil, hayvanları neden tüketilebilir, kullanılabilir ve sahip olunabilir varlıklar olarak gördüğümüz.

Bizi birer tüketici rolüne sıkıştıran bu düzen, başka türden bir kafes değil mi? Elbette hayvanların tutsaklığı gerçek ve fiziksel, bizim tüketici olarak içinde bulunduğumuz kafes ise bir metafor. Bu iki durumu eşitlemiyoruz. Ancak hem hayvanların sömürülmesini normalleştiren hem de veganlığı bir tüketim alanına dönüştüren sınıfsal ve ideolojik kabulleri sorguluyoruz. Bu düzenleri kim kuruyor, bundan kazanç sağlıyor? Kitabın çıkış noktası, bu sorulara hayvan hakları ve özgürlüğü penceresinden bakmak.

• Sizce her vegan aynı zamanda bir aktivist midir ya da öyle mi olmalıdır?

Her vegan aktivist değil; herkesin böyle bir mücadeleye katılması da mümkün olmayabilir. Ancak aktivizm de yalnızca kolektif eylemlerle sınırlı değil. Gündelik yaşamda tercihlerimizle, söylemlerimizle, ilişki kurma biçimlerimizle farkında olmadan aktivizm yapabiliyoruz.

Soruyu bir de tersinden sormak gerek: Örneğin feminizmde cinsiyetçiliğe, işçi hakları mücadelesinde emek sömürüsüne karşı çıkarken, hayvanlara yönelik sömürüyü eşitlik anlayışımızın dışında bırakmak ne kadar tutarlı? Yani aktivizmi her veganın yerine getirmesi gereken bir ödev olarak görmek yerine eşitlikçi olduğunu savunan bir aktivizmin türcülükle de hesaplaşması gerektiğini düşünüyorum.

• Türkiye'de 2010'larda ivmelenen hayvan özgürlüğü mücadelesinin son 10 yılda görünürlük ve etki açısından farklı bir döneme girdiğini yazıyorsunuz. Bu değişimi nasıl okumak lazım?

Bugün hem vegan harekette hem diğer eşitlik hareketlerinde yeni talepler üretmekten çok mevcut hakları savunma dönemindeyiz; erişim engelleri ve toplanma yasakları da hem dijital alanda hem sokakta görünürlüğü daraltıyor. 2024'te gündeme gelen, kamuoyunun "katliam yasası" olarak adlandırdığı düzenleme, eylemleri artırdı. Binlerce kişi sokağa çıktı. Düzenleme 7527 sayılı kanun olarak kabul edildikten sonra da eylemler sürdü. Anayasa Mahkemesi de 2025'te ilgili hükümlerin iptal istemini reddetti. Görünürlük algoritmaların yönlendirdiği sosyal medyada ve bazı ana akım kanallarda arttı; yasal sonuç değişmedi. Bugün de sokak hayvanlarına yönelik mücadele daha görünürken vegan hareketin tüm hayvanları kapsayan talebi geri planda kalabiliyor. Bu nedenle bugünü, hareketin geri çekilmesi olarak değil, savunmanın öne çıktığı bir dönem olarak okumak gerekir. Enerjimizin büyük kısmını sansürü ve görünürlük engellerini aşmaya ayırıyoruz. Asıl mesele, sokak hayvanlarını savunurken tüm hayvanları kapsayan talebi de görünür tutabilmek.

• Vegan etiketli ürünlerin artması kazanım gibi görünse de kitapta bu piyasalaşmaya şerh düşülüyor. Veganlık bir tüketim tercihine dönüştükçe, özündeki o politik ve adalet odaklı itirazını kaybetme riskiyle karşı karşıya mı?

Şöyle düşünün, hayvanların sömürülmesinden büyük kârlar elde eden şirketlerin arkasındaki sermaye sahipleri, aynı zamanda vegan ürün pazarından da kazanç sağlıyor. Hayvanları metalaştıran sisteme itiraz ederken yalnızca tükettiğimiz ürünleri değiştirirsek aynı piyasa dinamikleri içinde kalma riskiyle karşı karşıyayız. Vegan ürünlerin yaygınlaşması önemli ama veganlığın politik bir mücadele olmaktan çıkıp tüketim tercihine indirgenmesi de bir o kadar sorunlu. Bunun için yapmamız gereken tüketimle kurduğumuz ilişkiyi gözden geçirmek. Bu sorgulamayı bireysel tercihlerle sınırlamayıp toplumsal düzeye taşıyabilmek.

• Toplumsal ve politik iklimin zorlayıcı olduğu, gündemin çok hızlı değiştiği dönemlerden geçiyoruz. Böyle zamanlarda hayvan hakları 'daha acil' görülen diğer sorunların gölgesinde bırakılabiliyor. Bu öncelik karmaşası içinde anti-türcü yaklaşımı toplumsal gündemde tutabilmek nasıl mümkün olabilir?

Anti-türcü hareketi toplumsal gündemde tutmak bu farklı mücadele biçimlerinin birbirini tamamlamasından geçiyor. Ancak daha da önemlisi, hayvan özgürlüğü mücadelesinin diğer toplumsal hareketlerle kesiştiği alanları görünür kılmak. Örneğin kadın hareketiyle, ekoloji hareketiyle kurulabilecek bağları güçlendirmek gerekiyor. Endüstriyel hayvancılık üzerinden hayvan sömürüsü ile ekolojik yıkım arasındaki ilişkiyi tartışmak da bunun bir parçası. Bu bağlar güçlendikçe toplumsal gündemdeki gelişmelere hayvan özgürlüğü perspektifinden de müdahil olmak mümkün.

"DAHA İYİ BİR VEGANİZM"

• Vegan Piknik'in "Vegansan gel, değilsen kesin gel" çağrısı, katı sınırlar çizmek yerine kapsayıcı adımların güzel bir örneği bence. Buradan hareketle ben de size şöyle sorayım; bu kitabı veganlar mı ve/veya naveganlar mı okumalı?

Bu kitabı herkes okumalı. İnsan olmayan hayvanlarla ilgili kafası karışık olanlar okumalı, veganlığı anlamak isteyenler okumalı; vegan olmak isteyenler, veganların arkadaşları ve aileleri okumalı; öğrenciler de okumalı, meslektaşlarımız da; politikacılar da haberciler de. Biz kitabı bu yüzden akademik dilden mümkün olduğunca uzak bir dille yazmaya çalıştık. Özgürlük, adalet ve eşitlik kavramlarıyla derdi olan herkes okumalı.

